

El setmanari
de més
difusió de
Catalunya

Catalunya Cristiana

"Avui hi ha la creença de que la constància de pensament i la llibertat de l'esperit són incompatibles. No és pas cert. Aquell que està estenallat per pulsions contradictòries, esquarterat entre lligams divergents, no té la llibertat d'esperit que permet experimentar la veritable llibertat d'esperit."

Jacques de Bourbon
Busset

Director:
Joan E. Jarque i Jutglar

SETMANARI POPULAR D'INFORMACIÓ I DE CULTURA RELIGIOSES

Any V N.º 224

Setmana del 8 al 14 de gener del 1984

50 Ptes.

Afinant

Innocentada i presa de pèl

Les innocentades darreres han estat sonades. Els mitjans de comunicació s'hi van lluir i feren anar de corcoll a més d'un innocent, cuitant a bescanviar bitllets, d'altres felicitant l'Espanyol, no pocs anant a rebre el Papa a El Prat...

Cal prendre's les bromes, quan no porten aigua i aquelles innocentades foren innòcues, amb el sentit de l'humor. La del Papa anant a reposar uns dies a Montserrat va molestar a algú. Em consta. Jo, no ho puc negar, m'hi vaig fer un panxó de riure. La "notícia" era llunyanament versemblant. La intervenció de la dimitida Gómez Borrero (Papa-loma, com li diu Joan Pau II) feia ballar el cap. Els "aclariments" del monsignore, de nom i cognom maliciosos, donaren la clau de l'axe-cada de camisa.

Ben garbellat, allò que em féu més gràcia fou que, havent silencià l'aniversari de la visita del Papa, la inefable TVE ens oferís "de broma" uns retalls de reportatge que no havia vist mai i que m'agradaria contemplar seriosament i amb calma. Per a mi, almenys, allò sí que va ser una autèntica presa de pèl.

Joan E. Jarque i Jutglar

Sumari

6 i 7

MARE I MESTRA

El Papa condemna de nou la cursa bèl·lica

El cardenal Giamp anirà a Moscou

11

CATALUNYA

Dr. Camprodon: "És el servei i no el guany el qui ha de tenir la primacia"

15

MÓN

Quasi 7 milions de musulmans a Europa

CENTRALS

Sacerdots que han deixat rastre

El cardenal Jubany glossa la Diada Mundial de la Pau

Manca un cor nou per aconseguir-la

BARCELONA.— El cardenal arquebisbe de Barcelona doctor Narcís Jubany, en la seva glossa dominical digué amb motiu de la Diada Mundial de la Pau: "Heus ací una paraula pronunciada moltes vegades per l'home del carrer, pels governants de totes les nacions, pels diplomàtics i pels polítics. La pau és el desig de l'home de tots els temps. Però, som a prop o lluny d'aconseguir la pau? Aquesta és la gran pregunta que ens fem".

Més endavant afirma, esmentant paraules del Sant Pare que "la pau no pot florir mai en un clima de terror, d'intimidació o de mort". I després assevera que "cal que els homes arribin a tenir un cor nou. Heus ací el nus de la qüestió. Però, com s'ha de fer? Em sembla que tots podem acceptar la necessitat peremptòria d'un autèntica conversió. És una paraula fonamentalment cristiana; però també és sincerament humana".

Per la seva part la Comissió de Pastoral Social de l'Episcopat espanyol difongué un extens comunicat en el qual s'advertia dels riscos de guerra nuclear i recorden el deure dels cristians de "realitzar accions cada vegada més àmplies i veritables en recerca de la pau".

"Avui la humanitat —diuen els bisbes— experimenta una tràgica divisió, injusta i creixent, en la que els països rics, lliures encara de la guerra, s'enriqueixen més amb la venda d'armes, mentre els pobres s'empobreixen més adquirint-les i veuen morir els seus fills a causa de la fam i de la guerra."

"Per altra part —afegeix el comunitat— creix la tensió entre els blocs antagònics de l'Est i de l'Oest. A les instal·lacions de míssils d'una banda segueixen les de l'altra, en una cursa inacabable al servei de la "dissuasió nuclear". Cursa que s'allarga fa anys, amb greu risc per a tots, sense que les negociacions hagin assolit encara resultats positius."

"La preocupació més gran de l'Església —subratllen els bisbes— i de tots els homes de bona voluntat, en aquests moments, prové de la creixent tensió nuclear, que pot conduir el món a un holocauste d'incalculables dimensions. Per primera vegada en la història, els homes poden destruir la civilització i acabar amb tota la vida en el nostre planeta."

Actes commemoratius a la Pau
Quart centenari de l'orde
sacerdotal de sant
Josep de Calassanç

El Papa podria visitar la URSS en data propera

MOSCOU.— Insistents rumors han circulat darrerament en les diferents ambaixades dels països occidentals referents a una més que probable visita de Joan Pau II a la URSS en dates properes, encara que no determinades. Per això, segons es creu saber o intuir en les esmentades fonts informatives, s'han celebrat negociacions en diferents dates entre representants de l'Estat soviètic i la Santa Seu. Amb tot, sembla que encara no s'ha passat de la fase prèvia en les negociacions. La visita del Papa, com no pot ser d'altra manera, tindria un caràcter eminentment pastoral.

Coincideixen aquestes informacions amb profunds convenciments en el mateix sentit en cercles eclesiàstics polonesos. En aquests cercles es considera que les negociacions, tal com es pensa en les ambaixades occidentals a Moscou, estan essent dutes directament i personalment per l'antic executor del "Ostpolitik" vaticana dels anys 60, l'actual Secretari d'Estat, cardenal Casaroli. Les fonts oficials

soviètiques mantenen —com sempre— la més estricta reserva sobre aquest afer.

Com que la Unió Soviètica no manté relacions diplomàtiques amb el Vaticà, el Papa no podria ser rebut com a cap d'Estat, cosa que —per altra banda— facilitaria bastant la llibertat de moviments, que no quedaria condicionada pel protocol oficial. La iniciativa d'aquest viatge prové del mateix Papa, el qual ja durant el viatge a Espanya, en un discurs pronunciat a Santiago de Compostela, esmentà de manera molt significativa la imatge de la Verge d'Ostra Brama de Vilnius, venerada simultàniament com a patrona nacional pels catòlics lituans de l'actual república socialista de Lituània i pels polonesos orientals, que habiten a ambdós costats de l'actual frontera polonesa-soviètica. Després d'haver visitat tants països de tots els continents, el Papa considera un deure pastoral seu el portar unes paraules d'ànim a aquells catòlics que s'han mantingut fermes en la fe dintre les fronteres de la URSS.

LA SEU D'URGELL.— Amb motiu del quart centenari de l'ordenació sacerdotal de sant Josep de Calassanç, sacerdot de la diòcesi d'Urgell i fundador de l'Escola Pia, s'ha celebrat en aquesta ciutat una important reunió d'escolapis vinguts d'arreu d'Europa i Amèrica.

El propassat 27 de desembre tingué lloc una diada de germanor entre 300 escolapis i els sacerdots de la diòcesi, que fou presidida pel bisbe doctor Joan Martí i Alanís i el superior general dels escolapis, pare Angel Ruiz. El mateix dia 27 començà, en el col·legi Lasalle, el simposi escolapi de pastoral, amb participació dels religiosos d'Europa i Amèrica i membres de congregacions d'espiritualitat escolàpia. Sobre el tema de la trobada, "la predicació de l'Evangeli als homes de l'any 2000", intervingueren el professor Fèlix Martí, el pare González Faus i Fernando Urbina, director de la revista "Pastoral Missionera". Seguidament

del simposi hi hagué una reunió del Consell de Superiors Majors Escolapis, fet excepcional, ja que aquest òrgan de participació no s'havia reunit mai fins ara fora de residència de l'Orde escolàpia.

Bon Any 1984

La
Policia Autònòmica
una mà amiga.

GENERALITAT DE CATALUNYA
Departament de Govern
Director General de Seguretat

Editorial

Balanços de finals d'any

En tombar l'any, els periodistes, sempre a la recerca d'allò que pot interessar els seus lectors, ens creiem obligats a fer un repàs de les notícies de l'any i senyalar les de més relleu. Tots els mitjans de comunicació, incloses les pàgines d'informació religiosa, hi han dedicat amplis espais aquests darrers dies; nosaltres ho farem en el número vinent. Ultra, però, l'enumeració d'una sèrie de notícies, algunes d'una importància evident, altres triades d'acord amb el tarannà de l'articulista, no és infreqüent que s'intenti una mena de balanç i, per tant de judici, de la marxa del món, del país i, pel que fa a nosaltres, de l'Església; balanç i judici deduïts d'allò que ha estat notable durant l'any. Al periodista no se li pot demanar més. Ell és l'home de "la notícia". El lector, en canvi, hauria de tenir l'esperit prou alerta per a no prendre com "història" allò que sols és una "crònica" inevitablement parcial. La història és l'intent d'esbrinar la veritat, les causes, les conseqüències i el valor dels esdeveniments, i l'historiador, tots ho sabem, no beu pas únicament en les fonts periodístiques. Hi ha una munió de fets que mai no han estat notícia ni ho poden ser i que no gensmenys poden haver determinat un canvi de rumb d'un país i sobretot d'una institució tan peculiar com és l'Església.

Vet aquí una primera consideració d'ordre general sobre els "balanços de fi d'any". Ara bé, si ens aturem a analitzar-ne alguns en particular, n'hi ha que criden l'atenció pel to categòric i confús de certes afirmacions mancades de matisacions i dels aclariments pertinents. Així, per exemple, quan llegim que "hom té la sensació que l'anomenada etapa postconciliar ha quedat ja definitivament liquidada", o que "cada cop es consolida més el restauracionisme impulsat pel Papa Wojtyla" pel que fa a l'Església universal, i pel que fa a l'Església espanyola, que "aquest darrer any el balanç ha estat molt deficitari, amb pèrdues d'energies per qüestions com l'anomenada "guerra dels catecismes", la batalla contra la LODE o l'oposició a la llei de l'avortament... signes sovint de l'antisocialisme visceral que sembla haver-se apoderat de bona part de l'Església a Espanya". Aquí s'hi pot aplicar allò de la dita castellana que "cada u parla del mercat segons li han anat els afers", ja que en altres publicacions hi trobarem expressions d'un altre to, tot i ressenyant els mateixos fets.

Sols per fer sentir altres veus, creiem interessant esmentar aquí l'articulista de "La Croix" que diu "jo no sóc pas d'aquells que, com certs clergues, espïen àvidament la primera ensopegada de Joan Pau II. Considero, al contrari, com d'altres, que Joan Pau II, aquest home que ahir mateix portava el seu perdó al seu assassí, és el 'far' del nostre temps". O a González de Cardedal que posats a interpretar el canvi, evident i signe de vitalitat, de l'Església d'avui, ens recorda que "hi ha un temps per posar fonaments i un temps per aportar ornaments. Un temps per obrir portes, per les quals penetren aires oxigenadors, i un temps per tancar comportes que evitin la fuga de totes les aigües interiors..."

Sacerdos in aeternum, o no?

No sóc capellà. Només sóc un cristià, catòlic, i em preocupa l'Església, i em preocupa el perfeccionament de l'Església. Certament, crec que "doctors té l'Església" i, per tant, el timó està en bones mans. De totes maneres, també crec que si bé és cert que per allò de "zapatero, a tus zapatos" entre capellans, rectors, bisbes i cardenals poden molt bé resoldre tots els problemes amb què l'Església s'enfronta, també és cert que els seglars també som Església i també hi tenim quelcom a dir. I els doctors judicaran millor si, ultra les seves vivències, coneixen els nostres punts de vista. Per això m'atreveixo a opinar i espero no molestar ningú.

L'opinió del seglar

Sobre el paper del capellà està clar que als seminaris s'ensenya, junt amb els coneixements de teologia, què significa ser capellà i quina ha de ser la llei i principi, el nord i guia de la conducta sacerdotal. Després ja és qüestió de cada u arribar a un grau més o menys elevat de perfecció. Però, què en pensen els seglars de la vida dels capellans? Avui, jo voldria comentar només un aspecte d'aquesta qüestió. El que es refereix als últims 25 o 30 anys que no són gens simples sinó tot el contrari; hi han coincidit molts i diversos factors.

La qüestió social

Del meu record, cap allà el mil nou-cents quaranta i tants comença la intensificació dels esforços per a recobrar la classe obrera que evidentment s'ha apartat de l'Església. És l'època dels prêtres ouvriers, dels moviments d'acció catòlica especialitzada, la JOC, l'ACO, etc. Molts i magnífics capellans, conscients de la gravetat del fet, i amb ganes que la classe obrera redescobreixi l'Església dediquen hores i més hores a l'evangelització, són consiliaris de grups d'obers, de matrimonis d'obers, apòstols entre els obers o es posen a treballar com van fer els capellans obers a França. Durant uns anys l'entusiasme, la febre, l'ansia per introduir-se a la classe obrera, per fer-se un amb els més petits, va portar aquests capellans a identificar-se plenament amb l'oprimit, amb l'exploitat, fins a sentir en la pròpia carn les dificultats que pesaven sobre l'obrer.

Plenament identificats

Tant plenament identificats van esdevenir que a molts els va sorgir el dubte de si eren més capellans que obers o més obers que capellans, i van començar les desercions, van començar els conflictes i va esclatar la crisi que feia anys que covava. Aquells pobres consiliaris que s'havien lliurat amb tota l'ànima a fer de llevat dins la massa, van començar a patir i, junt amb els germans obers, a cercar noves formes de vida, noves formes de compromís.

Tots sabem de casos de cape-

llans que s'enfonsaven, que plegaven, que passaven a fer-se militants actius de sindicats més o menys extremistes. Van sorgir comunitats de capellans, que viuen en grups en un pis enmig de barris obers, i tots sabem de casos de capellans que penjaven la sota-na i es casaven.

Resultats

Déu m'en guard de fer cap judici. Penso que no hi ha dubte que tota aquesta experiència, malgrat les ferides rebudes per l'Església i per les comunitats cristianes, haurà resultat enriquidora per diversos aspectes positius que deu haver tingut. Però, també sens dubte, segurament ha tingut aspectes negatius, almenys al meu criteri, que han fet mal a la comunitat cristiana, com poden ser els capellans que s'han fet comunistes (suposo que molt pocs), els capellans que han penjat els hàbits, els capellans que, es casin o no, han abandonat totalment la seva missió sacerdotal.

L'excusa, o la raó, esgrimida per alguns capellans que més m'ha desorientat és la dels que diuen que no poden continuar de capellà a una parròquia perquè tenen la sensació que això no és fer de capellà, ja que el seu paper pràcticament ha quedat reduït a fer de funcionari parroquial (omplir papers per bateigs, casaments o enterraments) i com a solució deixen d'exercir de capellans i s'han posat a treballar, és a dir, a fer plenament de funcionaris a l'empresa que els ha llogat!

Independència de l'Estat

Han renunciat a la "paga" de l'Estat però s'han sotmès a un sou fix en empreses mercantils, ocupant llocs de treball i amb jornades laborals senceres que, en els casos dels que no han renunciat a continuar essent capellans, els impedeix d'atendre les necessitats de les parròquies. D'una forma un xic simplista gairebé podríem dir que han canviat d'horaris d'activitats. Abans eren capellans les 24 hores del dia, després durant unes hores eren treballadors i resultaven mig treballadors, mig capellans, i, per fi, ja són plenament treballadors i només són capellans unes estones, com el que va al club de 7 a 9 i els diumenges a passar l'estona, fer-hi acte de presència i poca cosa més.

I no solament se'n ressent la presència física perquè no pot estar sempre disponible "al peu del canó" sinó que les preocupacions i les obligacions professionals l'absorbeixen moltes vegades i s'hi va identificant fins a arribar un moment en què s'ha de plantejar si no li convindria deixar de "fer de capellà" perquè la nova professió li ofereix més gratificació, ni que sigui material.

Situació actual

Ja he dit que no vull pas fer cap judici. Voldria, però, exposar la

situació actual, tal com jo la veig, sense voler dir que això sigui ni millor ni pitjor. Més que no pas fer una crítica, el que desitjo és oferir aquesta opinió sobre com veig la situació actual a fi que els "doctors" coneguin l'opinió d'un seglar i vegin si la poden tenir en compte a l'hora de decidir aspectes de la vida de l'Església i de les relacions amb els fidels.

Entenc que abans l'església, el temple, la casa de Déu era la casa de tots. Anaves atrafegat per la feina i sempre podies, entre gestió i gestió, entrar a l'església que trobessis pel camí a fer la Visita, a confessar, etc. Ara, això, ja no és possible perquè els temples que trobes pel camí estan tancats i barrats. La impressió que fan al cristià "d'infanteria", a l'home del carrer, és que els temples ja només serveixen per a la missa dominical i que el capellà, amb totes les preocupacions d'un cap de família, ja només pensa en la feina i en la setmanada, i no pot perdre el temps estant-se esperant que algun feligrès potser el necessiti. Aquest capellà-treballador, el diumenge no va a la discoteca sinó que celebra una o dues misses i prou. No té temps per confessar, ni per visitar els malalts de la parròquia, no pot perdre el temps organitzant activitats pels joves i s'ha desempellat de les quatre velles assídues que s'encarregaven d'activitats caritatives o piadoses.

Amb tot això no s'ha guanyat la classe obrera que es volia recuperar, s'han acabat de perdre els grups de jovent que ja eren escassos i ara són escassíssims i s'ha desorientat i refredat la colla de practicants tebis que es podien haver acabat d'entusiasmar amb alguna activitat de les que s'han abandonat.

Estem pitjor, doncs?

No ho sé pas. La primera impressió que en rebo és pessimista, però espero que la mateixa visió trista pot servir d'al·licient per a revisar la fe somorta, pot ser la sotragada que desperti els ensopts. És clar que també pot ser que jo estigui equivocat, que els temps canvien, que tot canvia i que jo no hagi canviat prou. El més probable és que només sigui una crisi i les crisis acostumen a ser beneficïoses, però mentre es passa la crisi és dura i enutjosa.

La mateixa fe m'impedeix de ser pessimista. Estic segur que l'Església n'ha passat de molt més difícils i les ha superades totes, les crisis, si bé de vegades amb situacions molt doloroses i sensibles pèrdues.

Aquí assenyalo un punt problemàtic i m'agradaria indicar la solució ideal, però no tinc cap vareta màgica, no conec cap fórmula miraculosa per oferir. Ara bé, estic segur que la solució existeix i que els "doctors" la trobaran. Jo només us puc dir: encomanem-ho a Déu.

Antoni Munné i Tomàs

Catalunya
Cristiana

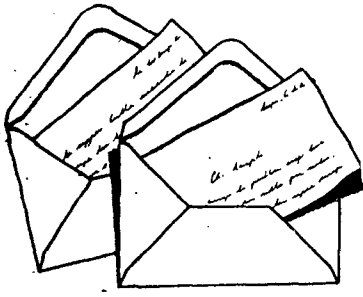
Redacció Administració C/. València, 244, 2.º Barcelona-7. Tels. 215/2739 - 2805 - 2433
Publicitat: EDICIONS TERRA NOSTRA, S.A.

Subscripció anual: 2.500 pts.

Impressió: Promotora de Publicacions Periòdiques i d'Arts Gràfiques, S.A.L. Dipòsit Legal: B-14387-1979

Difusió
controlada
per O.J.D.

Al Sr. Jaume Tarrasó

Bon amic en el Senyor:

M'han lliurat la seva preuàcia carta en la qual després d'uns elogis generosos que fa del nostre setmanari, exposa les seves reserves a l'entrevista de C.C. concedida pel pare Leonard Boff. Haven estat jo, com a redactor, l'autor del reportatge, em plau aclarir, molt breument, algun aspecte, sense ànim de polèmica.

M'estranya l'aplom d'algunes afirmacions seves, per exemple, que la "teologia de l'alliberament" es recolza en Luter i Marx. Caldria molta tinta per a demostrar-ho. On es recolza —i en els llibres del pare Boff es demostra—, és en la Bíblia, sobretot en el profeta Isaïas i en el Nou Testament; en l'evangeli i en la Carta de Sant Jaume. Deixant Isaïas, al qui recomano que llegeixi, vegi què diu Sant Jaume: "De què serviria que algú digués que tenia fe, si no tenia obres? Pot salvar-lo tal volta la fe? Si un germà o germana es trobaven nus i mancats de l'aliment de cada dia, i algú de vosaltres els deia: Aneu-vos-en en pau, escalfeu-vos i sadol·leu-vos! però no els donava allò que és necessari per al cos, de què serviria?" (2, 14-16). I en un altre lloc: "Als rics: Ploreu, planyeu-vos per les desgràcies que se us apropen. La vostra riquesa s'ha podrit i els vestits se us han arnat; i l'or i la plata se us han rovellat, i llur rovell serà un testimoniatge contra vosaltres i us rosegarà la carn. Com un foc és això que heu atresorat per als darrers dies! Guaitau com el sou que heu estatfat als treballadors que us han segat els camps clamoreja, i les protestes dels segadors han pervingut a les orelles del Senyor! Heu condemnat i assassinat el just: aquest no us oposava resistència!".

Llegeixi de l'evangeli de sant Mateu allò que diu Jesucrist: "Llavors dirà als de l'esquerra: Fugiu lluny de mi, maleïts, al foc perdurable, perquè tenia fam i no em donàreu de menjar; tenia set, i no em donàreu de beure; era foraster, i no em vau acollir; despul·lat, i no em vau vestir; malalt i en presó, i no em visitàreu... Us asseguro: en la mesura en què no ho vau fer a un d'aquests germans meus més petits, tampoc no m'ho féreu a mi" (Mat., 25-26). Llegeixi també la paràbola del ric Epulón i el pobre Llätzer, paràbola que utilitzà el papa Joan Pau II en la seva visita al Brasil, acusant els rics i preguntant-los si no tenien remordiment de consciència davant de tanta misèria.

Per altra banda, Boff no nega el pecat individual, però diu que el pecat estructural, en

certs indrets del món, és pitjor que l'individual. Vuitanta milions de pobres i miserables en un país de 120 milions, com el Brasil, no li sembla que les estructures d'aquell país són de pecat?

Vosté parla de la "tragèdia de la teologia de l'alliberament". No nego que no pugui perfeccionar-se aquest corrent, però li donen suport els dos cardenals del Brasil, Lorscheider i Arns, i un grup nombrós de bisbes. Com pot acusar a Boff que no segueix el magisteri de l'Església? Boff ha estat cridat a Roma, i ni una de les seves proposicions no ha estat condemnada fins ara. El conec de molts anys, i és un religiós franciscà auster, lliurat a la pregària i summament humil. És gran amic de Joan Pau II, que en l'anada al Brasil, l'abraçà felicitant-lo per l'obra que du a terme. Els seus llibres han donat la volta al món, i ha escrit sobre temes que preocupen l'home d'avui. Li aconsello que llegeixi, per exemple, "Nadal", "El Parenostre", "Parlem de l'altra vida", "Passió de Crist, passió del món".

Desitjant-li un feliç Any Nou, i millor per als més humils, com Déu vol, el saluda.

Francesc Gamissans

☆☆☆

Oració a l'Esperit Sant

Anem veient cada dia a la premsa la publicació d'unes oracions a l'Esperit Sant, en les quals hom dona gràcies pels favors rebuts, s'indica als lectors que s'ha de resar aquesta oració durant uns dies seguits per aconseguir altres beneficis, es mana publicar-la de nou y va firmada amb unes inicials. Què es pot dir de tot això?

És cert que pul.lulen avui dia aquests anuncis als periòdics. L'oració que publiquen sol ser faltada de doctrina lògica i traspua ingenuïtat infantil; no conté errors clars però tampoc però tampoc veritats profitoses. La manera de ser redactada d'aquestes oracions fa pensar tot seguit que es tracta d'unes males traduccions al castellà d'originals escrits en altres idiomes; i també ens dona la pista per sospitar que el seu origen ocult és en alguna de les moltes sectes estranyes que avui pul.lulen per Espanya. Vindran, potser, dels "pentecostalistes"?

La insistència que aquesta oració s'ha de resar tants o tants dies seguits per obtenir les gràcies necessitades, recorda penosament un altre sistema d'oracions "en cadena" (que també avui dia són abundants), i que anuncien premis o càstigs per a aquells que compleixin o infringeixin allò que en elles es mana. És una superstició grossera que qualsevol fidel cristià ha de rebutjar!

El fet que tot aquest problema s'amagui amb l'anonimat d'unes inicials que no es poden conèixer, hauria d'inspirar a tothom una gran desconfiança i fer néixer la sospita que no és blat net allò que s'amaga darrera d'aquests anuncis de premsa ben pagats.

És molt certa i més real del que moltes vegades pensa la gran majoria de cristians, la presència viva i operant de l'Esperit Sant en l'Església i en cada una de les ànimes en gràcia. I tot hauríem de viure i actuar pendents d'aquesta realitat divina en el nostre ser espiritual i en la nostra manera d'obrar cristiana. Per això hem de fer tot el possible per connectar permanentment amb el diví Paràclit i avivar en les nostres ànimes una tendra devoció vers ell.

Fr. Artur Alonso Lobo, O.P.

☆☆☆

Drogaaddictes al nostre país

En el número 212 del nostre setmanari, es publica un ampli reportatge sobre la Comunitat terapèutica de joves ex-drogaaddictes de Sant Carles, a Itàlia. En el n.º 215, s'hi torna a fer referència amb motiu de la visita de Joan Pau II al Centre, situat als encontorns de Castel Gandolfo.

És interessant conèixer les experiències d'aquestes llunyanes organitzacions. Però seria més important d'informar als joves i familiars afectats per aquesta greu plaga social que, en el nostre país, tenim també una organització per la rehabilitació del drogaaddicte, inspirada en l'obra de "EL PATRIARCA" d'origen francès.

L'organització catalana té cases a Rupit, Puigcerdà i Sta. Eulàlia de Ronsana. També n'hi ha a Bilbao i a València.

Els seus promotors han posat en l'empresa un gran entusiasme i molt sacrifici: Lluiten amb grans dificultats, econòmiques i d'espai: Són mereixedors del suport moral i material de totes les persones i entitats que realment es preocupen per la dissort d'aquests joves atrapats en el parany de la droga.

Millor que quedar-nos embadalits contemplant el que es fa a l'estranger, és pensar què podem fer nosaltres, com a cristians i ciutadans —sense excepció de criteris confessionals o polítics— per allò que tenim a l'abast de la nostra possible cooperació.

"Rehabilitació de Drogaaddictes" té la seva oficina central al Carrer de Villarroel, n.º 81, 1.º-1.ª BARCELONA - Tel. 254 55 58.

Maria Victòria

☆☆☆

El moviment pacifista

El passat número 219 de C.C. m'ha incitat a escriure a aquesta secció la meva opinió respecte a la cursa armamentista en el camp nuclear i el consegüent moviment pacifista.

Referent a les declaracions del cardenal Hume, del tot respectables, si quan parla de "dissuasió" pensa en els euromissils, almenys aquesta és la interpretació que n'he fet jo, crec que cau en un veritable

Racó dels

"Amics de

CATALUNYA CRISTIANA"

L'anunci de la constitució d'un Patronat d'Amics ha tingut una acollida excel·lent. Molta gent ens ha escrit felicitant-nos per aquesta iniciativa i demanant informació sobre la manera d'esdevenir soci i altres particulars.

Repasseu els estatuts publicats en el número 221

i remarqueu que la condició única per a ser soci és ser subscriptor i fer un donatiu lliure, i evidentment complimentant la butlleta d'adhesió que rebreu aviat.

Si Déu vol, d'aquí a poques setmanes rebreu una circular convocant-vos per a l'assemblea constitutiva. Fins aviat, doncs.

error en dir que és acceptable si porta al desarmament, quina la realitat és clarament diferent, car la instal·lació dels Pershing i Cruise a l'Europa Occ. pels EE.UU. porta darrera seu una alarmant escalada nuclear, espiral iniciada després de la segona guerra mundial que no s'ha estroncar fins avui en nom de la dissuasió, sinó que cada vegada es va fent més perillosa per la supervivència de la humanitat. I la cosa més greu d'aquests nous missils ianquis és la disminució del temps hàbils per a rectificar possibles errors mecànics, quan dins els cercles militars comença a créixer la idea que és possible un enfrontament nuclear en un territori més o menys reduït. I tothom pensa en Europa.

En quan a les acusacions que el pacifisme està finançat pels soviètics crec que són totalment gratuïtes, car hi ha una explicació molt senzilla del perquè el pacifisme europeu només ataca els euromissils ianquis i deixa en segon terme els de l'altre bloc militar. I és

que atacant el bloc occidental hi ha alguna possibilitat d'èxit, cosa que no es pot dir del bloc comunista, car el seu hermetisme fa totalment impossible qualsevol intent de lluita reivindicativa i referent al perquè en aquest darrer bloc no existeix un moviment pacifista, també la resposta és senzilla, car, existeix, però somort i la dictadura comunista ja procura tenir-lo en aquest estat pels segles dels segles.

Per acabar només voldria dir que sóc conscient que el pacifisme és un "idealisme" fins i tot utòpic, però no es pot dir el mateix dels objectius que busca el cristianisme aquí en aquest món?

Miquel Fluvià i Font
Pacifista

N. de R. Es publicaran, preferentment, les cartes escrites a màquina a doble espai i d'una extensió, màxim, d'un foli. La Redacció no es compromet a retornar les cartes no publicades ni a contestar-les particularment.

claret

Roger de Llúria, 5 - Barcelona-10 - Tel. 301 08 87

El premi d'assaig religiós de
la NIT DE SANTA LLÚCIA, 1983

PETJADES D'UNA RECERCA

Notes per a una revisió crítica del "progressisme". Josep M.ª Lozano. Col·lecció HORIZONS n.º 10.

Josep M.ª Lozano pertany a una generació jove que, a partir de qüestions concretes, ens planteja sense pretensions però amb prou radicalitat què pot ser el compromís de pensar i de viure el cristianisme avui. No és estrany que calgui considerar aquest text com una interpel·lació que difícilment deixarà indiferent el lector que cerca.

102 pàgines. 525 pessetes

Editorial Claret

Petjades
d'una
recerca

Notes per a
una revisió crítica
del "progressisme"

Josep M.ª Lozano

El premi d'assaig religiós
de la NIT DE SANTA LLÚCIA, 1983.

Editorial Claret

Catalunya

El Fons de Garanties de Dipòsits ven La Molina i Llesú

Ha estat adquirida per la Generalitat l'estació hivernal d'esquí de La Molina. El contracte fou firmat, per part de la Generalitat, pel director general tècnic del departament d'Obres Públiques i pel conseller delegat de Ferrocarrils de Muntanya, i per part dels fins ahir accionistes, el Fons de Garanties de Dipòsits.

Segons el director adjunt de l'estació, aquesta compra no canviarà res de portes enfora i fins i tot continuarà el mateix equip. Tampoc no variaran els preus del "forfait".

Per altra banda, en relació a l'estació de Llesú, el Fons de Garantia de Dipòsits, propietat del 51 per cent de les accions de l'estació hivernal, podrà decidir el seu desmantellament en un termini breu, en cas de no trobar un comprador.

☆☆☆

Es continuen tancant sales de festes per inseguretat

Mentre un total de trenta-tres locals públics han estat tancats arreu l'Estat espanyol, a Barcelona ha quedat demostrat que abans que s'accedeixi a la llicència d'obertura un equip de set tècnics té cura permanent de les inspeccions a totes les sales i no ha calgut tancar-ne cap per inseguretat.

L'Associació d'Empreses de Sales de Festa, folklore i varietats de Madrid i l'Associació d'Empresaris de Sales de Ball i Discoteques contemplan preocupades aquestes mesures, però acordaren en una reunió que faran complir escrupolosament les mesures que l'Administració i els Ajuntaments dictin sobre seguretat.

☆☆☆

La Generalitat rehabilita barris antics

Barcelona, Girona, Lleida, Mataró i Tortosa figuren entre les onze ciutats catalanes en las quals la Generalitat està realitzant o prepara importants actuacions de rehabilitació en barris antics.

Pel que fa a Barcelona, cal destacar els treballs que es realitzen a la Plaça Reial, convent dels Àngels, cases de Xifré i casa de "La Carassa", en els carrers de Mirallers i Vigatans.

Les actuacions més importants a Girona consisteixen en la renovació de les façanes dels carrers que donen al riu Onyar, per una xifra total de cent milions de

pessetes del Canyeret, en el qual s'obre una via que permet l'accés fins al centre de la ciutat i pròximament es posarà en marxa la segona fase de reforma de l'esmentat barri; a Tortosa la primera fase del passeig de Circumvalació de les muralles de La Zuda, i a Mataró i en data pròxima obres de millora de la plaça de les Figueretes.

També són importants les realitzacions a Súrria, Calaf i Santpedor (Barcelona), localitat aquesta última en que s'invertiran trenta tres milions per a millorar la Plaça Major, i a Vic i a Ripoll, on es preveuen el 1984, treballs de rehabilitació. Figura, al mateix temps, entre les poblacions afectades, la d'Ullastret.

☆☆☆

Venda de falsos carnets de conduir

Han passat a disposició judicial i ingressaran a la presó Model de Barcelona, tres persones acusades de pertànyer a una banda dedicada a la substracció de vehicles i a la falsificació de carnets de conduir.

Segons informà un dels inspectors que participà en la desarticulació de l'esmentada banda, "aquests individus es dedicaven a robar vehicles i en algunes ocasions, compraven automòbils destinats a ferra-

Illa per canviar posteriorment la seva matrícula i número de bastidor

Festa aquesta operació, els vehicles eren comercialitzats en una tenda de Sevilla i una altra de Barcelona. La policia ha pogut recuperar tres d'aquests cotxes trucats, operació que en l'argot judicial s'anomena "violó o butifarra".

La sortida comercial de les activitats d'aquests detinguts es produïa generalment a través de les persones que freqüentaven un club d'amistat propietat també del "Pitillín", situat a la Travessera de les Corts.

Espanya

Demanen la destitució del ministre de Justícia

La Federació Catalana de Joiers, Orfèvres i Relotgers ha tramès al president del govern central un escrit demanant-li que destitueixi el ministre de Justícia, Fernando Ledesma Bartret. Pels joiers catalans, aquest ministre ha demostrat ineptitud fent aprovar una llei que ells ja havien anunciat que provocaria augment d'atracaments i robatoris. És la llei que modifica els articles 503 i 504 de la llei d'enjudiciament criminal.

Els dirigents de la federació d'aquests comerciants

van explicar en conferència de premsa que la delinqüència contra establiments de joies ha augmentat espectacularment enguany. A l'Estat espanyol hi ha hagut set joiers assassinats, cosa que no passa a cap més país del món. A Catalunya n'han mort tres a mans d'atracadors i un altre resultà ferit.

☆☆☆

Els russos construeixen una ambaixada a Madrid que costa 550 milions

El projecte del nou edifici de l'ambaixada de la URSS a Madrid, serà presentat pròximament a l'Ajuntament per rebre l'aprovació corresponent abans d'iniciar la seva construcció. El nou edifici s'aixecarà en un solar d'uns 15.000 metres quadrats, ubicat entre els carrers de Velázquez, Joaquín Costa, Rodríguez Marín i Doctor Arce, al nord-est de la ciutat.

Pel que fa al cost de l'edifici, el projecte no recull la suma que els soviètics esmerçaran en la seva nova seu diplomàtica, encara que el gerent municipal d'Urbanisme creu que costarà uns 550 milions de pessetes, o sigui 70.000 pessetes el

metre quadrat. La superfície edificable és de 7.800 metres quadrats.

Recordem que perquè la construcció del nou edifici de l'ambaixada soviètica fos possible; s'hagué de modificar el Pla General d'Urbanisme, fonamentalment pel que fa a la qualificació del sòl de la zona on s'ubicarà l'ambaixada. Aquesta estava qualificada com l'edificació unifamiliar, per la qual cosa, en principi, aixecar-hi un edifici de cinc plantes era il·legal, malgrat que en aquesta zona ja hi havia edificis que no responien a la qualificació d'estatges unifamiliars.

Món

Continua la persecució de "Solidarnosc"

Els serveis de seguretat detingueren a 18 activistes clandestins del sindicat dissolt Solidaritat a Wroclaw, a uns 400 quilòmetres al sud-oest de Varsòvia.

La notícia assenyala que els activistes pertanyien al sindicat en la planta local dels refrigeradors "Polar"; en un dels domicilis dels detinguts, els serveis de seguretat trobaren també un equip il·legal per imprimir i confiscaren una màquina d'escriure i tinta, així com octavilles, gravadores, equips fotogràfics i considerable nombre de llibres i publicacions clandestines.

☆☆☆

La guerrilla salvadorenca assassina el seu dirigent Ana María

El comandant Marcial, heroi llegendari de la guerrilla salvadorenca, ordenà l'assassinat a Managua de la seva col·laboradora més directa, la comandant Ana María, la mort de la qual fou atribuïda per Tomás Borge a la CIA.

Aquesta revelació ha estat feta a través d'un comunicat de les Forces Populares d'Alliberació (FPL), el grup més radical dels cinc que componen el FMLM, l'organització guerrillera de El Salvador.

En el comunicat es diu "que Marcial, engegat per les seves ambicions polítiques i el seu fanàtic autoengrandiment, ordenà i planificà junt amb el seu ajudant Marcelo, l'assassinat de la companya comandant Ana María, perdent així, ell mateix, la seva qualitat de revolucionari i dirigent del nostre poble".

ARA MATEIX...

Contribuir a la concòrdia

De la nena assassinada per un noi, a Badalona, a la persistència de les accions terroristes i l'aparició d'un antiterrorisme violent al País Basc... De la conflictivitat creixent de la política internacional a una inquietant exacerbació de les males maneres entre els polítics dels diversos partits, a casa nostra... Els atacs a la pau i la convivència proliferen per tot arreu i ens interpel·len a nosaltres, cristians: què podem aportar, ara i aquí, al progrés de la concòrdia?

L'arquebisbe de París, Mons. Lustiger, ha dit: "El paper cultural dels cristians consisteix, avui, a testimoniar la finalitat transcendent de l'home". I ha afegit, apuntant l'estil peculiar amb què ens cal fer-ho: "La relació de l'Església amb la vida cultural no pot ser ni d'oposició ni de col·lusió. L'Església més aviat manté una relació d'assimilació i de fecundació amb les cultures, amb els diversos acompanyaments històrics de la vocació fonamental de l'home..."

Testimoniar la finalitat transcendent de l'home vol dir recordar que tot, també la política, ha de servir l'home i la societat, en lloc de servir-se'n. La pobresa humana —que en aquests moments presenta formes agudes— no pot ser la palestra de competències i rivalitats partidistes sinó que ha de fer sorgir accions desinteressades, i compartides des de perspectives ideològiques diverses. I aquest testimoni hem de donar-lo, també, a l'interior mateix de l'Església on, a vegades, la pluralitat de línies està en desproporció amb el volum real de les nostres accions. Per exemple,

davant les proporcions que va prenent la delinqüència infantil i juvenil i el fenomen d'una desmoralització massiva... ¿no fóra possible promoure més i més ben planejades plataformes d'acolliment, amb els recursos humans i de locals, de l'Església amb la participació de grups i d'espiritualitats diversos? L'home val més que les nostres idees i això ho anunciarem no reflectint les divisions de la societat sinó, a l'inrevés, projectant-hi un ferment de servicialitat a la persona.

Si en altres moments la nostra Església ha sabut prestar el servei de fer-se refugi de la causa de la justícia i de la llibertat perseguides, potser avui hauria de cercar formes de testimoniar la concòrdia per damunt de la discrepància, de facilitar el diàleg entre persones, de reivindicar la prioritat del bé dels homes per damunt dels sistemes d'aconseguir-lo.

Però això, seguint el pensament de Lustiger, demana una Església que no es deixi acorralar en el culdesac de "l'oposició i la col·lusió", sinó que aspiri a "l'assimilació i la fecundació de les cultures". No es tracta, naturalment, de renunciar a la crítica, sinó de dur-la a terme positivament —no deixant-se provocar ni utilitzar per la polèmica sistemàtica— i de difondre comprensió i esperança.

Els nostres deures respecte de la pau no s'esgoten amb declaracions fàcils contra l'armament nuclear...

J. Carrera Planas

En el seu missatge nadalenc

El Papa condemna novament la cursa bèl·lica

El Papa Joan Pau II formulà una nova i ferma condemna de la carrera d'armaments i de la guerra, en el seu missatge nadalenc.

EL Pontífex, en adreçar-se a les 80.000 persones presents a la Plaça de Sant Pere o als milions de teleespectadors d'onze països que seguiren l'acte en directe a les 11 del matí (i una hora més tard, en diferit, d'altres 24 països d'Amèrica, Àsia i Àfrica), pronuncià el seu missatge en forma de pregària, abans d'impartir la solemne benedicció apostòlica "Urbi et Orbi" (a Roma i al món).

Amb veu forta i insistent, el Papa demanà a Déu que miri "amb els ulls de l'infant acabat de néixer els homes que moren de fam, mentre quantitats ingents són destinades a les armes.

"Mireu—seguí dient el Pontífex— el gran dolor dels pares, que assisteixen a l'agonia de llurs fills que demanen el pa que no tenen i que podria ser proporcionat només amb una petita part de les despeses fetes en sofisticats mitjans de destrucció, mitjançant els quals es converteixen cada vegada més amenaçadors els núvols que es condensen damunt l'horitzó de la humanitat".

El Papa demanà a Déu que escolti "el crit de pau que s'aixeca de les poblacions turmentades per la guerra i que

parli al cor de tots els que poden contribuir, a través de la negociació i el diàleg, a solucions equitatives i dignes de les tensions actuals".

Salutacions en 44 idiomes

Joan Pau II pregà Déu que miri "el camí angosiós i atribolat de tantes persones que lluiten per procurar-se els mitjans de subsistència, per progressar i elevar-se", que miri "les angústies i sofriments, que esquinquen l'ànim dels que es veuen obligats a un forçós allunyament de les pròpies famílies o dels que estan en atur, sense casa, sense pàtria i sense esperança".

El Papa també demanà a Déu que miri "els pobles que estan sense alegria i sense seguretat, perquè veuen conculcats els seus drets fonamentals.

"Moveu—afegí el Pontífex en la seva pregària— les persones i els pobles a trencar el mur de l'egoisme, de la prepotència i de l'odi, per obrir-se al respecte fraterno vers tot home, proper o llunyà, perquè és home, perquè és germà en Crist".

També demanà a Déu que portés "a cadascú a donar l'ajut

suficient a qui es troba en necessitat, a lliurar-se al bé de tots, a renovar el seu cor en la gràcia de crist redemptor", i que assisteixi a l'Església "en el seu prodigar-se als pobres, els marginats, i els que pateixen".

Acabat el pròpiament dit

missatge nadalenc, que pronuncià en italià, i abans d'impartir la benedicció "Urbi et Orbi", el Pontífex adreçà breus salutacions nadalenques al món en 44 idiomes, o sigui dos més que l'any passat, havent afegit aquesta vegada dues llengües asiàtiques: el cingalès

de Sri Lanka i el bengalí de Bangla Desh.

Prèviament, a les 9.15 hores, el Pontífex havia celebrat una multitudinària missa del gall, a la basílica de Sant Pere, en la qual digué una breu homília.

CRÒNICA DE ROMA

Un gest històric del Papa

ROMA (Del nostre corresponent).— Els que la van viure de prop saben molt bé fins a quin punt ha resultat confosa i rara la visita del Papa a la Christ Church de Roma, i no per part del Sant Pare o de la Santa Seu, que la transparència d'actuació és, com en tots els casos, evident a tot observador, sinó per la manera com va estar actuant el rector Mayer. Aquest últim, que va anar insistint durant mesos i mesos en els ambients vaticans per obtenir ni més ni menys que la visita del Pontífex a la seva parròquia —amb el desacord de les esglésies evangèliques italianes—, pocs dies abans de la visita es despenjà amb unes declaracions, de bastant mal gust, en les quals assenyala —cosa que no és certa en absolut— que havia estat el mateix Papa qui s'havia autoinvitat i que un luterà no es dirigirà, lògicament al cap dels catòlics amb l'apel·latiu de Sant Pare. Amb tot, el Papa va realitzar la visita, pensant més en la unió dels cristians que en l'anècdota concreta. Gràcies a Déu. Perquè molts demanaven que el Papa cancel·lés la visita.

Ara passades unes setmanes solament, es veu com s'ha tractat d'una significativa ocasió ecumènica i d'un esdeveniment històric, segons ni més ni menys que la pròpia Federació Luterana Mundial. En un comunicat facilitat a Ginebra se subratlla que,

encara que tractant-se en el seu origen d'una congregació concreta luterana y havent estat programat com un esdeveniment parroquial local, això no disminueix de cap manera el seu valor i la seva importància. Al contrari, l'esdeveniment "és un signe únic que ha de constituir un estímul a més nombrosos encontres entre luterans i catòlics de tot el món".

Segons el Secretari General de la Federació Luterana Mundial, Carl Mau, els resultats de l'encontre de Roma són molt falaguers i val la pena de fer costat de tot cor, a l'afirmació papal del constant compromís ecumènic i de la profunda solidaritat en la qual tots els cristians esperen el Crist que ve.

El senyor Mau no oculta que l'esdeveniment no minimitza els punts de la divisió entre aquestes esglésies, però assegura que la Federació s'esforçarà en l'apropament ecumènic i en la superació de les barreres. En l'escena internacional el seu valor està en el signe positiu sobre la interacció dels catòlics i luterans en l'oració i la proclamació de l'Evangeli.

Així doncs, com tantes altres vegades, s'ha demostrat no solament encertat sinó històric un gest del Papa, malgrat que molts, el dia abans, haurien volgut que no ho fes.

E. Planas

El Vaticà s'ofereix per posar fi a les tensions mundials

Amb motiu de les festes nadalenques, el propassat 22 de desembre, el papa Joan Pau II adreçà un discurs al Col·legi cardenalici en el qual oferí la col·laboració del Vaticà per realitzar una mediació i posar fi "als punts conflictius de divisió i d'odi" en les relacions internacionals.

El discurs als cardenals que rebé en la tradicional audiència nadalenca, estigué presidit pel desig de pau entre els dos blocs. No hi hagué, contràriament com s'esperava, l'anunci d'un pròxim consistori en el qual el Papa nomenarà uns setze cardenals. Es dona com a segur que hi haurà un o dos espanyols. Els observadors vaticans assenyalen que el Papa reafirmà l'ofertament fet pel cardenal Secretari d'Estat Agostino Casaroli, el qual el passat dia 4 de desembre va dir que la Santa Seu sempre està disposada a realitzar alguna forma de mediació per a la represa de les converses entre Estats Units i la URSS per a la limitació d'armes nuclears de mitjà abast. També s'ha sabut que el 14 de gener, durant l'audiència al Cos Diplomàtic, el Papa anunciarà l'establiment de relacions diplomàtiques entre el Vaticà i EE.UU.

Després d'esmentar la guerra i

l'amenaça de guerra, el Papa digué als cardenals: "L'Església no pot deixar d'oferir lleialment la seva col·laboració fins i tot en qüestions internacionals perquè desapareguin aquests punts conflictius i aquest odi". Joan Pau II també digué que l'Església desitjava treballar en les relacions entre els pobles amb l'objecte que puguin arribar a un "acord civilitzat". "La pau entre les nacions i la pau en les relacions entre els ciutadans: aquest és el treball que l'Església està realitzant", digué el Papa, que va afegir que aquesta col·laboració, l'Església l'ofereix a tots els homes de bona voluntat, tant si són dirigents polítics com si són homes del carrer.

Divisió dramàtica

"Ens trobem en una situació de dramàtica divisió en tots els àmbits, cosa que fa que les persones sensates reflexionin sobre el futur de la humanitat", digué també Sa Santedat.

El Papa subratllà que les tensions del món tenen dos orígens: "una exaltació de la llibertat que prescindeix de qualsevol norma moral i amenaça amb aniquilar en l'home la seva meravellosa riquesa espiritual i les seves energies".

Vaticà dia a dia

Joan Pau II, invitat a visitar Equador

Joan Pau II ha estat invitat oficialment a visitar Equador. El nou ambaixador d'aquest país davant la Santa Seu, Jorge Salvador Lara, en la seva presentació de cartes credencials, comunicà al Papa la invitació del seu Govern. El Vaticà no ha donat una resposta oficial a aquesta invitació, però des de fa temps es parla de la preparació d'un nou viatge de Joan Pau II a Hispano-amèrica que podria realitzar-se a finals de 1984 o a primers de 1985.

En el seu discurs, el Papa va dir que l'evangelització no es redueix a predicar l'Evangeli, sinó que és també "transformar amb la seva força els criteris, les línies de pensament i els models de vida de la humanitat, a fi que estiguin d'acord amb la paraula de Déu i el seu designi de salvació". Per això prosseguí Joan Pau II, l'Església sent el deure d'anunciar "aquesta salvació i alliberació, que estan profundament vinculades amb la promoció humana, perquè l'home que cal evangelitzar, no és un ser abstracte, sinó un ser subjecte als problemes socials i econòmics".

L'Església a l'Equador, va concloure el Papa, vol continuar realitzant la seva obra

evangelitzadora, instant als creients "per construir un món on imperen el necessari progrés, la pau, la justícia i la llibertat, aquests valors primaris de l'home i de la seva dignitat que Crist vol per a tothom".

"Posar fi a les injustícies" va dir el Papa a l'ambaixador de Guatemala

En la presentació de credencials del nou ambaixador de Guatemala en el Vaticà, el Papa ha fet una clara crida per a posar fi a les injustícies del país i perquè es normalitzin les relacions del Govern amb l'Església. "Per sortir al pas de qualsevol extremisme i consolidar una pau autèntica, no hi ha res millor que tornar la seva dignitat als qui sofreixen la injustícia, la marginació o la penúria", digué. Reafirmà que l'Església a Guatemala desitja poder seguir defensant i promocionant els homes i cultures de cada grup ètnic perquè l'obra evangelitzadora s'encarna en els seus valors, els consolida i els enforteix. Expressa les seves esperances que la Santa Seu, pugui arribar aviat a la normalització amb el Govern, en el tema de les diòcesis que es troben sense bisbes.

Èxit de la diplomàcia vaticana

El cardenal Glemp anirà a Moscou

El cardenal Joseph Glemp es prepara per realitzar un viatge a Moscou per invitació de l'Església ortodoxa russa, concretament del patriarca Pimen, la màxima autoritat de l'Església russa. Aquest viatge, realitzat amb el consens tàcit del Kremlin, sembla tenir una indubtable importància en la tasca de distensió que està duent a terme el Vaticà actualment.

El viatge de Glemp l'han anunciat fonts eclesiàstiques poloneses, les quals han afegit que la preparació està pràcticament enllestida. Actualment, només es discuteix una eventual escala en Riga, Letònia, on el primat sembla que s'entrevistarà amb el cardenal Vaivods, l'únic cardenal que actualment resideix en territori de la URSS.

Diàleg ecumènic

Formalment, la invitació de l'Església ortodoxa russa se situa en el diàleg ecumènic entre les Esglésies i no permetria valoracions alienes a les estrictament religioses. Però si es confirma el viatge, tindrà sens dubte una especial significació tant per a l'Església polonesa com per al Vaticà.

Abans de tot, cal posar en evidència l'interès soviètic en

la visita. La invitació s'ha fet amb el beneplàcit del Kremlin. L'Església ortodoxa, en efecte, ha salvat tot allò que ha pogut de la seva activitat amb una actitud de dòcil consentiment a les autoritats soviètiques, tant dins com fora de la URSS. Cal recordar, a aquest respecte, la defensa de la intervenció a Afganistan que el proppassat mes de juliol feren els ortodoxos, contra les restants confessions, en l'assemblea del Consell Mundial de les Esglésies de Vancouver. Si l'Església russa invita Glemp és indicatiu que darrera hi ha l'interès de Moscou. Si li permet entrevistar-se amb Vaivods —a aquest cardenal se li impedí traslladar-se a Roma el proppassat mes d'octubre per assistir al Sínode dels Bisbes—, el fet sembla significar que l'interès de Moscou és molt gran.

Una "sortida" per a Polònia

Un primer motiu pot ésser que cal trobar una "sortida" per a la crisi polonesa, cada vegada més embolicada. Aquesta "sortida" no és viable sense una col·laboració de l'Església. Jaruzelski està amb l'aigua al coll i el futur és tan incert que el mateix Walesa ha demanat a

Occident que suspengui les sancions econòmiques.

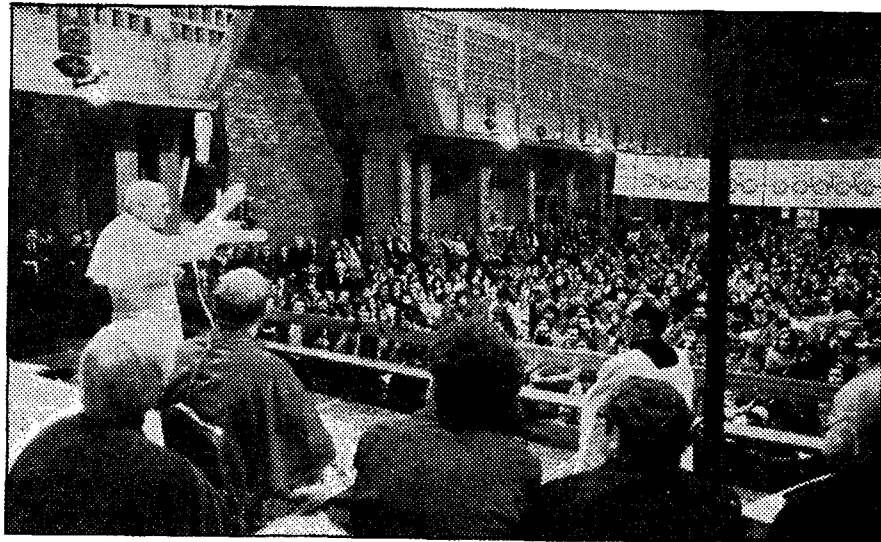
Un segon motiu sembla ser les relacions del Vaticà amb Moscou. No és un misteri que sobre el cas polonès, sobre el desarmament i sobre els problemes de la pau, la posició del Vaticà no està d'acord amb el president Reagan, encara que el dia 14 de gener el Papa, en la audiència del Cos Diplomàtic, anunciarà l'establiment de relacions diplomàtiques plenes a nivell d'ambaixada entre EEUU i el Vaticà. Un viatge del Papa a Moscou, del qual se'n parlà anys enrera, sembla improbable almenys per ara. Però rumors molt seriosos afirmen que en els proppassats dies, Andròpov, ha donat resposta a un telegrama del Papa i que Moscou està disposada a reprendre un diàleg, que en els mesos passats semblava interromput. Malgrat les ruptures de les converses de Ginebra, Moscou sens dubte no vol trencar —no l'interessa trencar— el cordó umbilical d'un diàleg amb Occident. La visita de Glemp —un viatge del Papa, "per persona interposada"— podria servir per explorar el terreny. En aquest sentit, el viatge és una bona notícia en aquests dies nadalencs, quan les bones notícies són més aviat escasses.

Jordi Piquer

Dos claretians de significació important en el Sínode

Dos religiosos claretians, monsenyor Fernando Sebastián Aguilar i el pare José Saraiva Martins (portugués) que tingueren una presència important en el Sínode dels bisbes, celebrat a Roma.

Monsenyor Sebastián Aguilar, Secretari de la Conferència Episcopal espanyola, fou qui informà a l'episcopat espanyol, reunit a Madrid, sobre el desenvolupament i conclusions d'aquest últim Sínode, dedicat al tema "La reconciliació i la penitència en la missió de l'Església". El pare Saraiva, fou elegit secretari especial de la VI Assemblea General ordinària del Sínode dels Bisbes.

Visita del Papa a la parròquia de Sant Francesc Xavier Cabrini

Una de les parròquies visitades pel Papa en les vigílies del Nadal, fou la de sant Francesc Xavier Cabrini, de gairebé 20.000 habitants, confiada a un grup de religiosos maristes. Després de l'Eucaristia celebrada per Joan Pau II, hi hagué una reunió amb els sacerdots, religiosos i religioses i amb els membres de diverses associacions en institucions eclesials. En la reunió amb els joves, el Papa els va fer veure que són el futur de la humanitat i que aquest futur ha d'estar orientat cap a Crist. Al mateix temps, el Sant Pare tingué una reunió amb dotze comunitats neocatecumenals formades per uns cinc-cents adults i dos-cents nens. El Papa saludà l'iniciador del "Camí neocatecumenal", Kiko Argüello, que s'hi trobava present. "El conec molt bé —va dir— i exhorta a tots a descobrir allò que vol dir ésser cristià, vivint en profunditat el misteri del baptisme i constituint el llevat de tota la comunitat cristiana".

La fotografia que publiquem es refereix a la trobada del Papa amb les comunitats neocatecumenals.

**Delegació Diocesana de Pastoral de Joventut
Arquebisbat de Barcelona**

La Delegació Diocesana de Pastoral de Joventut de Barcelona es veu en l'obligació de desmentir públicament que la secretària d'aquesta Delegació, Sra. Francina Planas, hagi signat el manifest que va aparèixer als diaris AVUI i EL PAÍS el passat dia 13 de desembre, donant suport a l'Àrea de Joventut de l'Ajuntament de Barcelona.

Fem una enèrgica protesta davant de qui calgui per l'abús de nom i de càrrec que s'ha produït. I no creiem que aquesta sigui la manera més ètica i democràtica de procedir.

Creiem que no és missió dels Moviments ni dels Organismes diocesans interferir en qüestions administratives, ni en qüestions del Partit, ni en preses de posició de marcat signe ideològic.

Barcelona, 24 de desembre del 1983

**El Dret dels Religiosos en el
Nou Codi de Dret canònic.**

Organitza aquest curs el Centre de Vida Religiosa i Espiritualitat (Ce.V.R.E.), c/. Rosselló, 223, tel. 218 42 95.

Horari: de 4'30 a 6'15. Dilluns, 23 de gener, "El carisma i el Dret canònic en la vida religiosa", Ignasi Salvat, S.J. Dimarts, dia 25, "Els religiosos en l'església local", Lluís Mar-

tínez Sistach, prev. Divendres, dia 27, "Línies generals del dret dels religiosos", Manuel Cuyàs, S.J. Dilluns, dia 30, "Qüestions pràctiques del dret de religiosos", Francesc Muñoz, prev.

ESTROC (Espai de Trobada amb Crist).— Invita a tots els joves - nois i noies per a reflexionar i pregar sobre "L'Esperit Sant". Lloc: Església del Sm. Sagrament, c/. Aragó, 268, bxos. Dia: 15 de gener. Hora: de 9'30 a 1'30 del matí. Dirigeix: Mn. Jordi Garcia Die. Hi haurà celebració de l'Eucaristia. Informació: CEDAIR, tel. 216 02 13.

Trobades d'espiritualitat - Santuari Parròquia del Cor de Maria.— Avda. sant Antoni M.ª Claret, 45 - Barcelona 25. Dia 8 de gener, tema de la

trobada, **El perquè de les paràboles de Jesús**; dia 15 de gener, col·loqui sobre la **marxa de les trobades d'espiritualitat**; dia 22 gener, trobada sobre el tema: **¿Quin ensenyament podem treure dels quatre miracles?**

Unió Espiritual de Mares.— El proper dia 18 de gener, i continuant l'explicació del tema general del curs "Acollir", la Sra. Roser Bofill parlarà sobre: "Estimar és acollir". A 2/4 de 5, celebració de l'Eucaristia. A 2/4 de 6, conferència. Lloc: Rosselló, 223.

Centre Sacerdotal de Barcelona.— Organitza un Cicle de conferències per a sacerdots per estudiar el Decret "Presbyterorum Ordinis" i la Constitució Apostòlica "Christus Dominus" i la seva inci-

dència en el nou Codi canònic. Intervendran: Mn. Albert Torrens, Mn. Manuel Cociña, Mn. Francesc Vilumara, i Mn. Francesc Mas Martí. Lloc: Centre Sacerdotal, c/. Rosselló, 192. Dies: els dilluns 23 i 30 de gener. Hora: A les 12 del migdia.

Orfeó Gracienc. Propers concerts.— Dia 8, a les 12 del migdia. Auditori Pau Casals de Sant Salvador (Tarragona). Concert de Nadales. Diumenge, dia 15, a migdia, Concert d'Homenatge a Àngel Guimerà, a la Plaça de Sant Josep Oriol, organitzat pel Foment de la Sardana i amb la Cobla Barcelona. Dijous, dia 26, a les 9 del vespre, a l'església de St. Ildefons, c/. Madrazo, 92. Obres d'Antoni Pérez Moya (enguany celebrem el centenari del seu naixement) i Cicle Montserratí d'Antoni Nicolau.

XVIII Viatge Cultural

22 gener 1984

SITGES - OLÈRDOLA

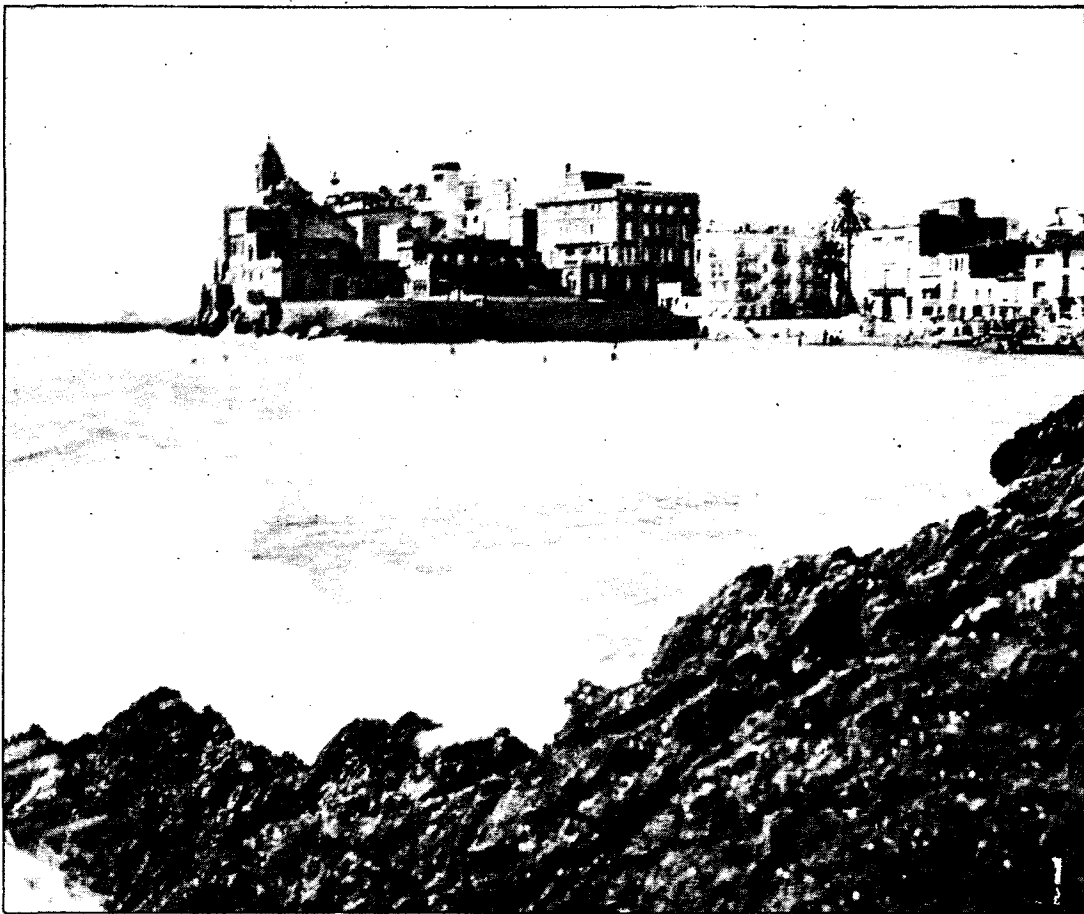
Sitges**Visitarem:**

El Cau Ferrat. Museu iniciat el 1890 a Barcelona per Santiago Rusiñol, com a col·lecció de ferros forjats i traslladats el 1894, pel mateix Rusiñol, a Sitges. S'hi troben notables peces d'escultura i pintura d'Artistes catalans o vinculats a Catalunya; dues teles del Greco; una de les més importants col·leccions del món en ferros forjats i peces d'arqueologia, ceràmica, vidres, mobiliari, armes, gravats, autògrafs i fotografies.

MARICEL. Abundoses col·leccions procedents de la donació del Dr. Jesús Pérez Rosales. Talles i pintures romàniques i gòtiques; escultures, pintures i mobiliari del Renaixement; talles del barroc. Moltes més obres de diverses èpoques i una sala amb pintures de José M.ª Sert.

MUSEU ROMÀNTIC. Residència vuitcentista ambientada amb mobles i decoració de l'època. Destaquen, a més d'importants mobles, (Imperi, Isabelí, Lluís XVI) diferents tipus d'instruments musicals, caixes de música, llums, rellotges, canelobres, porcellanes, indumentària i una important col·lecció de nines antigues, donada per la gran artista Lola Anglada.

Fetès aquestes visites ens desplaçarem a

Olèrdola

OLÈRDOLA per dinar al restaurant Sagarulls i visitar, després el conjunt monumental que comprèn una muralla íbero-romana (III i II abans de Crist) una talaia romana (II a. C.), un gran dipòsit i sitges íbero-romanes, un església pre-romana mossàrab (IX) i romànica (X al XII) voltada d'una necròpolis amb tombes antropomorfes, vestigis d'un castell medieval i un museu.

Preu: 1.600 pessetes, que comprèn el viatge, les visites, el dinar i la participació en el sorteig de llibres.

Sortida: a les nou del matí del carrer de València xamfrà al de Balma.

Els veïns, unànimes, reclamaren el nom d'una plaça per a mossèn Cortinas

BARCELONA.— S'ha inaugurat a la barriada del BON PASTOR de Barcelona la plaça MOSSÈN JOAN CORTINAS, que ha estat el rector de la seva parròquia durant 42 anys. No era aquest el nom que la Corporació Municipal havia pensat donar a aquesta plaça, però la petició unànime de tots els veïns de tota mena de pensar —i aquest nom de TOTS no és una paraula posada indegudament— fou escoltada, i així ha estat batejada.

No contàrem els veïns presents a l'acte de la inauguració. 1.000? 2.000? 3.000? Tant se val. Era la plaça que tots volien la que s'estrenava: se l'havien guanyada i portava el nom de la persona que tots estimaven i,

ensem, que a tots estimava.

El regidor Germà Vidal, conseller del districte, féu l'oferta de la plaça als veïns del barri amb elogioses paraules dirigides al titular de la plaça, allí present. A continuació mossèn Joan Cortinas, per boca del seu successor, mossèn Josep Soler, donà les gràcies a tots els seus estimats ex-feligresos. Recordà els inicis de la seva vocació i com rebutjà les indicacions d'una vida familiar tranquil·la. Esmentà l'ajuda que trobà per seguir la carrera en el seu professor, l'historiador de Sant Andreu mossèn Joan Clapés, de qui féu un elogi calorós. Dirigint-se directament als seus antics feligresos els recordà —ara parlant en català, ara en caste-

llà—, que per ell no havia estat mai problema l'idioma amb el qual els podia ajudar o evangelitzar. Acabà donant les gràcies a l'Ajuntament per haver escoltat al poble senzill urbanitzant-la que ell qualificà com la PLAÇA MAJOR DEL BON PASTOR.

La regidora Mercè Sala, primer tinent d'alcalde de l'Ajuntament de Barcelona, féu pública la seva satisfacció, com a representant del poble, per la millora de la barriada i pel nom que la presidia.

Els joves del Bon Pastor oferiren un dibuix a mossèn Cortinas, com a prova d'afecte de tota la joventut del barri i recitaren una poesia dedicada a ell. Un representant de l'Associació

de Veïns féu pública la seva satisfacció i la de tot el barri, per haver-se portat a terme la urbanització d'aquesta plaça presidida per un nom per ells tan estimat.

Rector de Santa Maria del Mar

Noces d'or sacerdotals de mossèn Josep Cucurull

BARCELONA.— Els feligresos de la Basílica de Santa Maria del Mar estan enguany d'enhorabona car en el decurs de 1983 el seu temple ha complert el seu sisè centenari i ha estat el marc incomparable per celebracions de tipus religiós i culturals de gran categoria.

Si bé cada un d'aquests actes ha tingut un ressò important més enllà del barri, destaca el fet que mossèn Josep Cucurull i Serra, rector de Santa Maria del Mar, celebrava les seves nocés d'or sacerdotals.

No cal dir que la feligresia vibrava d'il·lusió preparant els actes. Tot va ser meticulosament estudiat per tal d'honorar el pastor que els mena prop de vint anys.

Els actes foren els següents: Una exposició de goigs dedicats al llarg dels segles als sants venerats a la Basílica. La il·lustre confraria dels "Magainets" en fou l'encarregada.

Santa Missa concelebrada per catorze sacerdots. Predicà l'homilia mossèn Francesc Camps, company de promoció sacerdotal de mossèn Josep Cucurull. Fou cantada la Missa solemne de Vivaldi per la coral "Lavínia". També en Gaietà Renom va cantar dues peces.

Després d'un llarguíssim besamans tot seguit li foren lliurades les ofrenes per representants dels pobles y parròquies per les quals ha passat al llarg dels seus cinquanta anys de lliurament al servei de Déu. Els feligresos es volcaren a obsequiar-lo com es mereix. Conviniria remarcar l'especial benedicció del nostre Sant Pare Joan Pau II que amb motiu d'aquesta diada li fou donada.

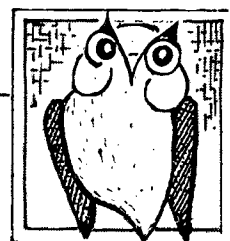
Després, l'esbart dansaire de Sant Vicenç dels Horts actua amb una dansa de tipus religiós davant el Santíssim. Jo hi veia més enllà d'aquella dansa, David davant "l'Arca de l'Aliança". Un ball místic que fou seuit ça. Un ball místic que fou seguit amb molta atenció.

Finalmente un petit concert de nades a càrrec del japonès KAN-MASUDA

Mossèn Josep donà les gràcies a tots quants van fer possible l'èxit la festa, pels obsequis rebuts, per tots els qui amb la seva presència van omplir de gom a gom el temple i als qui sense venir també pregaren per ell.

PENSANT-HO BÉ

"Tota píndola daurada té l'amargor amagada"

L'estratègia de daurar la píndola és tan vella com l'esplèndidament acolorida poma del paradís o el magnífic cavall de Troia. El mal si no es presentés disfressat de bé tindria molt poca requesta.

La imaginació, a cavall dels somnis daurats, se'ns enduu més enllà de la realitat. Tota persona és un permanent infant, i, confessades o no, porta al cor un cabàs d'il·lusions. Si una píndola ens promet assolir-les, per amarg i dur que tingui el pinyol, l'englotim amb una bona fe ingènua i desconcertant.

Així com és veritat que, moltes vegades, es menja més amb els ulls que amb la boca, també és cert que sovint ens empassem les píndoles més amb els ulls que amb la boca. Prou cura en tenen els fabricants de píndoles de prometre-les dolces i pintar-les amb colors ben cridaners. Persones ben desmemoriades tenen memòria d'elefant per recordar quina, com i l'hora de prendre aquesta i aquella altra píndola.

El medicalisme, espècie de nova religió per a molts, acotxat pels avantatges de l'assegurança social, ha posat de moda les píndoles, les càpsules, els catxets i altres potingues, sortilegis quasi màgics, que prometen guarir cos i esperit de tota mena de mals. A cada nou pessic, vingui d'on vingui, nova píndola, i embolica que fa fort! La farmaciola de la llar ha quedat petita, i a cada racó de calaix o d'armari, hi ha un petit rebost de medicaments, per si les mosques. Un dia vareig preguntar: Per què us preneu aquesta píndola? Resposta: Exactament no ho sé; confio que ella sabrà trobar el camí. A aquest pas, acabarem tots caçant mosques.

Abans et prenies una collarada d'oli de fetge de bacallà o d'oli de ricí, feies una ganyota i avall! Ara et prens una píndola i no saps què passa. La processó va per dins. La càpsula és un invent encara més sofisticat per enganyar el paladar: l'embolcall cilíndric o esfèric, de colors vius, de matèria soluble, lluent i lliscosa, l'engloteixes amb autèntiques esperances alquimistes, ni que amagui substàncies de mal gust i de mal prendre. "Ulls que no veuen, cor que no dol", i avall val, que alguna cosa en sortirà.

El consumisme, que mou tants queixals i tants calaixos, ha perfeccionat granment l'art de fer-nos empassar les píndoles. No cal ni dir-ho, a les escoles de marketing, el "daurar píndoles" és l'assignatura principal. Així, a la que bades, t'empasses falsedats com rodes de molí. Els trastos, les mediocritats i les foteses mai no havien ocupat tant de lloc en les llars.

Els polítics com més mitificats i més hegemònics, més grans artesans a daurar píndoles. Juguen amb avantatge, perquè el cos social té tant d'afany a guarir-se dels seus mals, com pot tenir qualsevol ciutadà. I, en hipòtesi, un remei, per amarg que sigui, és sempre un remei. I, amb aquest vernís, en aquest món, es despatxa tot.

Capítol a part és la sincera bonhomia per assuaular i afinar la vessant ineludiblement dura i cantelluda de la vida.

Les persones tenim l'obligació de lluitar perquè les coses siguin bones i, nogensmenys, perquè ho semblin. No és hipocresia. És un tribut respectuós a la convivència. El mal no agrada a ningú, i la lletjor tampoc... Hem de tenir el cor net, i la cara també. La lletjor no és cap sinceritat. La veritat és l'estètica. És l'eterna qüestió de les formes i dels fons. No hi ha alternativa. Hi ha maridatge. Es necessiten mútuament.

El que no val és el joc brut: daurar la píndola per fer empassar el verí. Una certa hipocresia és com un cert pudor i pot ser justificable. La maldat mai no és justificable. No val rentar-se la cara perquè el cor brut pugui fer el seu joc; ni fer de l'afalac el primer temps de l'assalt.

Hi ha mals naturals irreversibles, i conseqüències irreversibles de mals provocats. Aleshores cal obrir pas al samarità: desinflar les males noves, asserenar respectuosament l'ànim de l'altre, amorosir les ferides, ungir-les amb el conhort de l'amor i apel·lar tossudament a l'esperança.

Sense l'amor i sense la llum de la resurrecció, l'arbre de la creu fóra el producte més funest de la Humanitat, i l'últim adéu a l'esperança de l'home.

Xesc Soliú

Unes poesies que són unes autèntiques pàgines viscudes

Josep Civit, pagès i poeta marià

BARBERÀ.— "Des de molt petit, jo ja feia poesies i rodolins. I des de llavors fins ara, als 68 anys". Josep Civit és un personatge molt conegut i apreciat a la població de Barberà i a tota la comarca de La Conca de Barberà. "Soc un poeta marià", ens diu tot passejant pels carrers de Barberà. Les seves composicions tenen una temàtica bàsica: Maria i l'Eucaristia.

Josep Civit és un pagès-poeta. "O a l'inrevés. Soc un poeta que faig de pagès". Encara que jubilat, ell segueix treballant el camp. "Quan estic sol, a primera hora del matí, treballant la terra, vaig pensant i recordant fets i sentiments que em donen peu per a les meves poesies". Aquestes són, veritablement, unes pàgines viscudes que palesen un homenatge permanent a Maria i a l'Eucaristia.

El pagès-poeta, en la seva llarga producció poètica, ha tractat d'altres temes. "Sempre em serveixo de fets viscuts i de temes molt concrets. Totes les coses tenen la seva poesia. Quan era jove, tractava temes més propis de la joventut. Ara, és clar, les poesies són més

profundes".

Darrerament, Josep Civit participa en molts actes de tipus benèfics, tot oferint un recull de les seves poesies. No hi ha acte a La Conca de Barberà on no es reclami la presència del poeta. "Ara, jubilat, tinc molt més temps, tan per escriure com per a donar recitals. "També ha intervingut en diversos actes celebrats a Tarragona alhora que ha rebut també un homenatge de l'associació d'amics del Tallat, Santuari al qual dedicà una poesia.

"Espero que el meu fill segueixi la meua trajectòria poètica", ens diu Josep Civit, un pagès que ha fet de la poesia un homenatge permanent a Maria i a l'Eucaristia, els seus dos temes preferits en el moment de canviar l'aixada per la ploma...

Cicle de formació
bíblica

El Consell Parroquial de Sant Joan Baptista de Valls i l'Associació Bíblica de Catalunya han organitzat un cicle de formació bíblica que es desenvoluparà des del 27 de gener fins al 13 d'abril. Aquest curs vol és-

ser una presentació senzilla i alhora completa de la Bíblia per a apropar-nos al seu missatge. Per aconseguir aquest objectiu, el curs estarà centrat en tres aspectes concrets: història del poble d'Israel, els escrits i història de la Salvació, des del Gènesi fins a nosaltres.

El curs està preparat per l'equip de l'Associació Bíblica de Catalunya en el que hi intervenen, entre d'altres, Joan Magí, Romuald Vives i Armand Puig. Les classes es donaran cada divendres de les deu a dos quarts de dotze de la nit a la Sala Parroquial de Sant Joan Baptista de Valls.

Exercicis espirituals

El Secretariat al Servei del Clergat ha organitzat uns exercicis espirituals per a preveres que tindran lloc a la Casa Diocesana de La Selva del Camp del 13 al 18 de febrer. El responsable diocesà del Secretariat, mossèn Antoni Morell, s'ha adreçat als preveres de l'Arxidiòcesi invitant-los a assistir a aquests exercicis, tot atenent l'encàrrec del Sr. Arquebisbe, Doctor Ramon

El senyor Civit al peu del seu tractor.

Torrella i Cascante.

S'ha de remarcar que aquesta tanda d'exercicis espirituals serà dirigida per l'Excm. i Rvdm. Ramon Buxarrais, Bisbe de Màlaga.

Concerts de Nadal
i Cap d'Any

Amb motiu de les festes de Nadal i Cap d'Any, el Servei de Música del Departament de Cultura de la Generalitat, per mitjà dels Serveis Territorials de Cultura

de Tarragona ha organitzat un cicle de concerts a diverses esglésies i santuaris de l'Arxidiòcesi. Cambrils, Tarragona, Solivella, Montblanc són algunes de les poblacions on tindran lloc els esmentats concerts en aquestes festes nadalenques. A la Catedral de Tarragona, hi ha actuat el cor "St. John's" de Cambridge, recital organitzat en col·laboració amb la Comissió de Música de l'Arquebisbat.

Josep Sabaté

La mort truca a la porta de les discoteques

Escrivim aquest reportatge amb l'ànima punyida de dolor. Dues noies, de 19 i 20 anys, i un jove de 23, a les dues de la matinada del dissabte, varen morir d'accident de cotxe, en una carretera a pocs metres d'una famosa discoteca.

Cinc ferits, dos d'ells molt greus (a un noi li hauran d'amputar un braç) que anaven, igualment, en els cotxes col·lisionats, s'afegeixen a la llista de les víctimes d'aquest absurd i nefast accident, que mai de la vida no havia d'haver passat.

L'altra setmana també hi hagué dos ferits greus a pocs metres del lloc que us expliquem, i també la setmana anterior i l'altra, en llocs diferents... La corrua de morts i ferits, en la nostra desorientada joventut, entorn de les discoteques, els dissabtes a la nit, no té termini...

I més víctimes, encara. Aquelles que ploren, en silenci, portes endins de casa seva, i que els diaris no en parlen: els pares que estan desfets i abatuts, els avis que se'ls ha enderrocat l'esperança, i uns germans petits desorientats...

El nom del lloc on hem recollit la notícia, i ens ha servit de motiu per a denunciar les causes d'aquests macabres accidents, és un de tants dels existents a la Costa Brava, però, desgraciadament, podria ser

en qualsevol punt de la nostra geografia, en més o menys escala, segons el grau d'abonyegament que aixafa l'esperit dels joves de la Comarca, el capitalisme sense entranyes, promotor de discoteques, que com un cranc verinós els xucla la voluntat, i els empeny a les diversions noctàmbules i exòtiques.

Quants de negocis fangosos, en el nostre país, a costa de la dignitat i de la sang innocent de la joventut, i de les llàgrimes dels seus pares! Sofriments que clamen venjança al cell!

Tothom sap que això que escrivim no són fantasies, ni és ciència-ficció. I que no ens mou les ganes de molestar ni de fastiguejar ningú, sinó el desig de denunciar uns fets que tots en som testimonis, en el nostre poble o barri, i la fretura d'aixecar consciència i de moure voluntats per acabar d'una vegada i per sempre, amb el terrorisme de la carretera, els dissabtes a la nit.

Què passa en la nostra joventut? Quin fenomen psicològic els obsessiona i esmicola llur voluntat? Quan arriba el dissabte a la nit, el jove o la noia estudiants, l'aprenent, la dependenta, el mecànic, el que no treballa i tots, esperen la fosca per fugir de casa i encavar-se a les tenebres de les discoteques, que algunes no

tanquen fins a les quatre de la matinada. Atrèts, irresistiblement, per la droga del ritme excitant d'una música eixordadora, bèstia i llampeguejant, que els despersonalitza i els subjuga.

A la nit dels dissabtes, dotzenes de famílies de Catalunya no dormen. Mentre uns, embriacs de ritme, a les discoteques, els corre la nit, volant, els seus pares, la tia i l'àvia, dintre de casa, asseguts en una butaca o desperts en el llit, senten tocar totes les hores del rellotge, amb l'ai al cor; les dotze, la una, les dues, les tres... Déu ens en guard que algun amic o parent li passés pel cap de trucar per telèfon, en aquelles hores! L'ensurt fora mortal! I engoixosos, a la fi s'assosseguen, quan també un motor de cotxe fa l'últim esbufeg regollós, i s'obre la porta de casa...

No és la nostra intenció de fer de pare predicador, però si que voldríem dir ben fort als alcaldes, als governadors, als consellers de la governació i de sanitat, i a totes les autoritats, en general, que així com s'estimula i vetlla per la puresa i la bondat dels aliments i de la medicina, cal posar, també, mà, a tots aquests perills de dolor i de mort, i cal procurar que la nostra joventut quedi alliberada de l'encegament moral que domina a una gran

part.

Com? —Que les discoteques tanquin a les dotze de la nit. Ni un minut més tard.

—Control rigorós de les 8 del vespre fins a altes hores de la matinada, del grau d'alcohol dels conductors del cotxe i els ocupants, que entren i surten de la discoteca, amb severa i inflexible retirada de carnets als infractors.

—Control de velocitat de les carreteres, en un cercle de vint quilòmetres a la rodona de les discoteques i reducció de la velocitat autoritzant un màxim de 80 quilòmetres l'hora, a partir de les 10 de la nit.

—Prohibició de venda de licors dintre dels locals de les

discoteques i dels bars pròxims, amb càstigs severos als infractors, com també als traficants de drogues, encara que siguin de les anomenades fluixes.

—Campanya col·lectiva de les Associacions de Veïns, Junes de Pares o Organitzacions culturals diverses, per a reforçar l'autoritat dels pares.

—Campanya desacreditant la diversió de les discoteques, que hauria d'iniciar i de portar a terme, la pròpia joventut.

—Campanya cultural en pro de festes juvenícoles, a la nit del dissabte, públiques i familiars.

Francesc A. Picas

Dr. J.L. Viscarri
i Trullàs

Psiquiatria - Psicologia
Tractament malalties nervioses
i mentals. Alcohòlicisme.
Visita: Dilluns, dimecres,
divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Telèfon: 247 50 97.

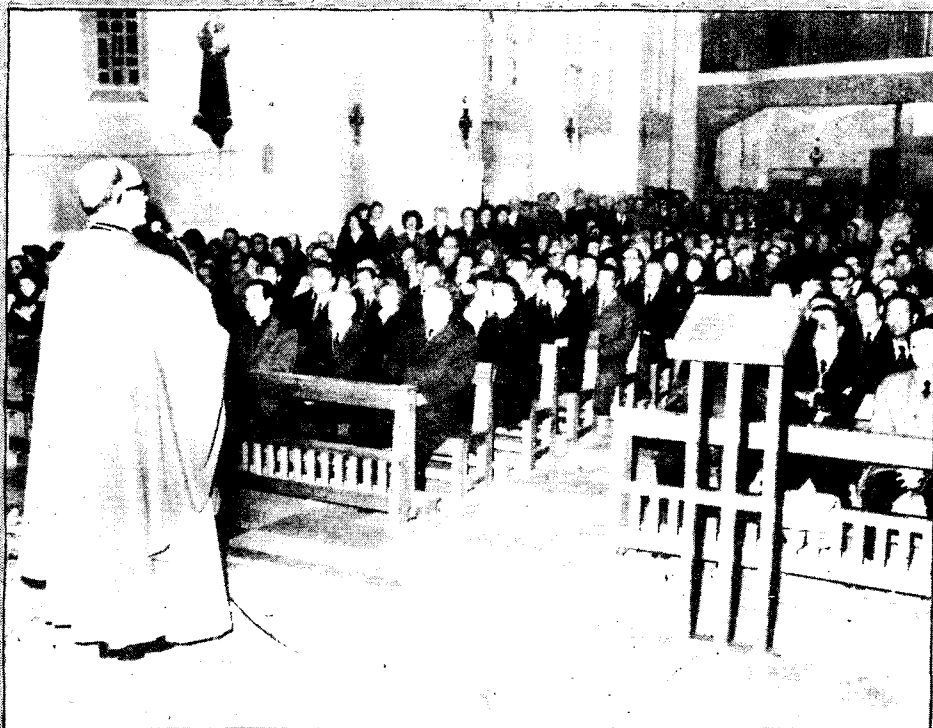
Residència Geriàtrica Bon Viure

Estem a Horta, en una torre amb jardí, alimentació adequada, calefacció, ascensor, sala repòs, control sanitari i teràpia humana. Estades per sempre, i per convalescències. Pocs preus. Tel. 427 44 53.

Girona

El Doctor Camprodon analitza la pastoral de joventut

"És el servei i no el guany el qui ha de tenir la primacia"

El futur del poble de Déu a Girona ve determinat per la forma d'enfocar la pastoral dels joves, ha dit el senyor bisbe.

GIRONA.— En la carta dirigida pel bisbe de Girona als seus sacerdots amb motiu de les passades festes nadalenques, el Dr. Camprodon ha aprofundit el tema de la pastoral de la joventut, la importància de la qual ve donada, en paraules del senyor bisbe, pel fet que "la forma d'enfocar la pastoral dels joves determina el futur del Poble de Déu a Girona".

Heus ací el text íntegre de la lletra, que pel seu interès evangèlic oferim als lectors de Catalunya Cristiana:

Enfocament de la Pastoral

1. La forma d'enfocar la pastoral dels joves determina el futur del Poble de Déu a Girona.

La connexió entre la generació dels adults i la dels joves té dificultats en tots els camps. Les tensions no són degudes sols a diferències d'edat o al fet que els joves hagin rebut una instrucció més àmplia que nosaltres. La qüestió de fons se situa en el canvi radical de cultura i de la concepció de la vida.

"L'Església dels adults", en tant que és una forma concreta d'expressar la fe i de viure, a través de les formes nostres culturals, l'Església perenne de Jesucrist, diu poca cosa als joves. Cal acceptar-ho, comprendre els joves i estimular-los perquè amb la cultura que neix amb ells puguin viure i significar l'única Església de Crist, amb la mateixa fidelitat que intentem de fer-ho nosaltres.

La tasca principal en la qual hem de gastar fins l'última energia, és viure i ajudar a descobrir la presència de Jesús salvador en el servei gratuït, la sinceritat, la fidelitat, la justícia, el treball, la pregària... i viure-ho en l'Església.

En el món dels joves, maltractat per l'atur, la marginació, l'hedonisme, la droga, la delinqüència, la cursa d'armaments,

etc., l'Evangeli no hi entra per osmosi ni amb pràctiques tradicionals. És necessari anunciar-lo de nou amb netedat, amb tremp i amb il·lusió, amb una incidència clara en el bé integral de l'home i de la societat. El jove pot tenir faltes de lògica, però vol veure el seu ideal realitzat amb lògica i sinceritat.

Si un jove se situa en el camí de Jesús, se l'ha d'ajudar a avançar i a descobrir progressivament l'Evangeli; difícilment l'acceptarà en bloc.

Cal tenir també present que

el centre d'interès és ell i Jesucrist, i no les nostres activitats o projectes. El nostre acompanyament ha de servir la personalitat del jove, ajudant-lo a formarse, a prendre responsabilitats a revisar-se i a refer els ànims a partir del seu contacte amb el Senyor.

Preparar per a la Confirmació

2. D'unys anys ençà, a la diòcesi, es treballa molt en la preparació de la Confirmació. En general, no s'hi planyen

esforços. Ara bé, cada sagrament és una acció present projectada al futur. Per això, donant un pas més en aquest treball, convé de presentar perspectives i oferir ajudes a fi que els confirmats puguin acomplir la missió que els dona el Sagrament.

Ben cert que no es pot monopolitzar l'acció de l'Esperit, però també és cert que, si la llibertat no es compromet en un camí concret, no arribarà a la maduresa.

Aquí es palpa la necessitat d'un treball per arxiprestats,

per zones o subzones, un treball de moviments especialitzats o d'abast més general. I, igualment, es veu la necessitat de connectar amb la Delegació Diocesana de Joves en recerca d'orientació, potenciació i coordinació.

Moments decisius per al jove

3. Dintre de la mateixa temàtica dels joves, vull fer esment de dos moments especialment decisius en la vida de tot jove cristià.

A) L'hora de decidir el seu futur. Convé ajudar-lo a viure aquesta decisió com una resposta a la crida del Senyor. I, per tant, és el servei i no el guany el qui ha de tenir la primacia. En aquesta perspectiva és de justícia presentar la possibilitat d'un servei de lliurament total pel camí de la vida religiosa, del sacerdoci o d'algun altre servei a favor dels qui sofreixen.

B) El matrimoni. El matrimoni, i menys entre cristians, no es pot improvisar. Cal tenir-ho present en la formació dels joves. I hem d'estar convençuts que el fet d'ajudar les parelles a seure i a reflexionar abans de casar-se, és un servei valuós i necessari que cap altra institució no els fa. Convé estudiar les formes de dur-ho a terme, però el servei no es pot deixar.

La col·laboració de matrimonis cristians, ben preparats, treballant conjuntament amb vosaltres, és molt útil i cal valer-se'n.

Com podeu comprovar, els anteriors punts es refereixen a alguns dels "Aspectes del treball que cal activar a la diòcesi", que es van publicar a començament de curs.

La complexitat de la vida d'avui fa més necessari el treball programat i realitzat amb ordre. La imprevisió fa el treball inoperant i produeix malestar a desànim. El mateix Evangeli ens posa en guàrdia (Mt 7,21-27; Lluc 14,28).

Tortosa

Una visita pastoral al poble de Sant Jordi: tendresa i esperança

TORTOSA.— El senyor Bisbe es feia entendre pels joves, i pel poble. Els parlava dels dons de l'Esperit: Saviesa, fortalesa, pietat... Aquest és el misteri de la nostra fe: Hi ha un llenguatge místic, que sobtadament hom percep i nodreix el secret del cor. Aleshores, a dintre es fa un focus de llum i energia. S'escoltaven l'homilia unes 230 persones, de les 780 que habiten el poble de Sant Jordi. La cerimònia, tot i que ja és freqüent a les nostres parròquies, assoleix solemnitat i emoció. El senyor Bisbe administrava el sagrament de la confirmació a setze joves, vuit xics i vuit xiques. El ritu era una festa. Sis capellans hi conce-

lebraven l'Eucaristia, i en el sermó el Bisbe expressava l'esperança dels pares, de la comunitat i de l'Església en la fermesa amb què els setze joves volien assumir la fe cristiana.

A les 6.30 de la tarda monsenyor Carles havia començat la visita als malalts de la vila. Féu estada a set cases. Entorn de cada malalt s'havia reunit tota la família per fer-li al bisbe un afectuós acolliment. El Bisbe departia breus minuts amb tots, consolava el malalt i li donava la seva benedicció. D'una casa ens comentaven: "Ha estat una alegria que recordarem tota la vida". Quan se'n va anar el Bisbe, el malalt esclatà en un plor d'emoció,

repetint: "Mira que haver pensat en natros, el Bisbe, i haver vingut a veure'ns!"

Hi hagué temps també perquè el Bisbe parlés uns minuts, primer als joves que s'havien de confirmar, després a llurs pares, i finalment a les confraries de Santa Teresa, Socors i Sagrat Cor, i als Majorals del Santíssim, els grups que en molts aspectes animen la vida de la parròquia.

En la celebració ens cridà l'atenció que se'n fes ús del valencià. Això, per aquests indrets, és noticable. Va estar una petició expressa dels joves que es van confirmar. També ens va agradar escoltar-nos la

petita i qualificada coral, que animà el cant de la litúrgia, fins i tot amb selecta polifonia, sota la direcció d'en Joaquim Galindo. També el marc de la bella església parroquial, del 1722, donava relleu a l'aplec festiu del poble. En acabar-se la missa, l'Ajuntament saludà el Bisbe Ricard. Els membres de la Corporació Municipal havien assistit a la celebració, com tants d'altres fidels de la feligresia.

Al despatx parroquial varen trobar-se el Rector de la parròquia, mossèn Pere Compte, l'Arxiprest mossèn Enric Porcar, en funcions de Vicari de Visita Pastoral, i el Sr. Bisbe, i

hi signaren els llibres parroquials.

També els confirmats, llurs pares, els cantaires i els capellans, al saló parroquial, hi compartiren la taula en senzill i germanívol àpat. El Bisbe s'hi quedà una estona.

Les hores del Bisbe a Sant Jordi abastiren a tota la població. El dia següent era el comentari de totes les cases, de tots els pagesos que trafeguen entre garrofes i olives. L'aletieg de l'Esperit fou com una efusió de tendresa i esperança.

Miquel Romero

Urgell

L'Escola Pia, urgelitana

1583: Prevere

1683: Escola Pia
a Catalunya

Abans que a Mossèn Calassanç se li trenqués el cor veient com es barallaven els vaillets per les placetes d'el suburbi romà del Transtèvere, havia estat en el nostre bisbat d'Urgell on ell s'havia plantejat com reformar, —era el mot del dia com avui ho és el de canvi— la societat del seu temps. El 1587, Calassanç com a secretari del canonge visitador durant la perllongada "sede vacante" que seguí el pontificat d'Hugo Ambrós de Montcada, visità per a la reforma als arxiprestats de Tremp, Balaguer, Guissona, Agramunt, Sanaüja, Oliana i Ponts. De 1598 a 1591 el batxiller en teologia Josep Calassanç és oficial de Tremp, el segon oficialat en importància del bisbat, i a més visitador de Sort, Tírvia i Cardós.

No podia Calassanç, jove sacerdot vivint en un temps de reforma conciliar, deixar de pensar què podia fer per "reformar la república Cristiana", objectiu què ell donà explícitament a la seva obra en les Constitucions de 1617.

Fou a les terres del bisbat d'Urgell que ell s'adonà de la realitat socio-religiosa, i fou el servei de l'església diocesana d'Urgell que ell abraçà en ser ordenat prevere, el 17 de desembre de 1583; ara fa quatre-cents anys, a la capella del castell de Sanaüja.

Per bé que els seus dos primers anys de capellà els passà fent de familiar a bisbes i reformadors de la vida religiosa, que no eren precisament el seu bisbe diocesà, de 1587 a 1589, mossèn Calassanç actuarà de secreta-

ri del Capítol de canonges de la Seu, escrivint-hi puntualment i acurada amb bella calligrafia les actes, i cerimònies de la catedral. De la cúria, com per enyorança, el mossèn esdevé plebà (rector) de Claverol i Ortoneda abans i tot de ser important com a oficial de Tremp, nomenat pel bisbe Andreu Capilla.

Quan a mitjans de 1592 el trobem a Roma, segueix encara servint el bisbat com a procurador i agent de negocis davant del Vaticà i de l'Embaixada d'Espanya, i ha estat ell qui ha fet arribar al Vaticà l'informe de la visita "ad limina" del seu bisbe. Ara signa doctor en teologia i diuen que cerca una canongia. Es perd pel camí, o es troba, i acaba essent mestre de minyons esparracats.

Però mai perdrà el contacte amb la seva gent, la gent del bisbat d'Urgell. Els Motes de Pont de Claverol en tenen prou proves i acabaren rebent d'ell mateix la carta de germanor de l'Escola Pia. Però sobretot, la seva amistat amb el canonge Pau Duran el farà anar més lluny i retornar al seu bisbat "si no fos ja de més de vuitanta anys". El canonge Duran convertit en bisbe d'Urgell s'emporta de Roma la promesa del sant de fundar una escola, la primera al seu bisbat d'Urgell. El 1638, un escolapi sicilià, el P. Melcior Alacchi construeix de pròpia mà allò que havia de ser i no fou mai, noviciat i col·legi de l'escola pia de Guissona.

Calassanç morí amb la pena de no veure oberta escola pia a Catalunya: la fundació guisonenca quedà frustrada per la guerra de 1640.

La primera fundació reeixida el 1683, trenta cinc anys després del traspàs de Calassanç, fou Moia en el bisbat de Vic, i ningú no li podrà discutir aquesta glòria. Però mentre es feien tractes per Moia ja els de Tremp demanaven que hi hagués escola pia al Pallars, i invocaven que de Tremp n'havia estat arxiprest el fundador. No pogué ser així. En canvi, fins a la fundació de Puigcerdà (1732), són totes urgelitanes les fundacions dels escolapis a Catalunya: el 1690 s'obre escola a Oliana, (Calassanç hi havia estat de visita reformadora); el 1699, a Balaguer, on Calassanç havia rebut la tonsura clerical; el 1702 es fan tractes per fundar a Rialb, a l'arxiprestat de Sort visitat també per Calassanç. I quan després de la batalla d'Almansa els escolapis sards que havien estat l'ànima de la fundació a Catalunya se'n tornen a la pàtria i deixen sols els catalans, aquests s'aventuren a fer ells una primer fundació, podríem dir-ne de guerra, un col·legi-refugi, a la baronia de Castellbò, ben a prop de la Seu, que només serà obert de 1709 a 1717.

La història de l'escola pia urgelitana no ha estat pas fàcil. Guissona no arribà a obrir-se. Tremp i Rialb mai no vegeren escolapis a l'escola que oferien. Oliana s'hagué de resignar al comiat dels escolapis quan ocorregueren els fets de 1837. Quan la Sardanya deixà de ser el que era, el col·legi de Puigcerdà s'envellí, i tot i que assajà nova vida no fa massa anys, hagué de ser abandonat el 1972 ben a contracor. En tot

el bisbat d'Urgell només hi queda un col·legi escolapi, i és el de Balaguer, que enguany estrenà nou edifici com si amb la qualitat dels espais volgués compensar la tristor de la solitud.

Si de col·legis només en queda un al bisbat, d'escolapis urgelitans, n'hi ha hagut munio en tot temps, i ara arreu: en trobaríeu de generosos a les fronteres de l'escola pia catalana que passen per Califòrnia, per Mèxic i pel Senegal. De Montgai era un altre home de frontera, el pare Antoni Mirats (1848-1928), carlí i provincial d'un orde de liberals, fundador d'establiments escolapis a Buenos Aires i a Lovaina. Durant molts anys també un escolapi podicreretà, el P. Bonaventura Rigola (1872-1953) fou capdavanter a Cuba. Per citar els qui han honorat la feina escolàpia a Catalunya estant, només cal recordar els balaguerins P. Joan Profitós (1892-1954) i el P. Miquel Altisent (1898-1975).

Els escolapis s'han sentit sempre fills d'un mossèn del bisbat d'Urgell. Cal reconèixer també que la seu urgelitana no l'ha oblidat tampoc i ha seguit comptant entre els seus bons capellans Mossèn Josep Calassanç. Sobretot des que va tornar del braç d'un bisbe alumne dels escolapis, el recordat Cardenal Benlloch, que l'any 1911

aplegà solemnement a La Seu els escolapis de tot Espanya i dedica a Sant Josep de Calassanç una làpida de marbre esculpida per Marià Benlliure. Foren unes festasses.

El canonge Pere Pujol furgà, el primer, a fons els arxius per retrobar el veritable Calassanç capellà d'Urgell, recerca que continuà amb èxit el P. Josep Poch (1914-1983).

En la maltempsada del 36 s'esbocinà la làpida feta esculpir amb tant d'entusiasme pel bisbe Benlloch. Però el bisbe Joan Martí l'ha feta substituir per una altra de nova, obra de Sergi Mas, per les festes nadalenques de 1981. (Foto)

Per la seva part, els escolapis tornen cada any a les terres del bisbat, i a la casa rectoral de Claverol, el dia 27 d'agost, celebren amb el poble la festa del rector.

Enguany, el 27 de desembre, en acomplir-se el quart centenari de la seva ordenació sacerdotal (Sanaüja, 17 de desembre de 1583), escolapis de tot arreu peregrinaren a la vella catedral, seu del bisbat i compartiren amb el bisbe i tot el presbiteri la joia i els fruits d'un ministeri sacerdotal actual i fecund.

Per alguna cosa, l'Escola Pia va néixer a Urgell, i continua sentint-se de bon tros urgelitana.

Genís Samper, escolapi

Urgell

Nombrosos fidels guanyen el Jubileu

SEU D'URGELL. — Els organismes responsables de la pastoral en el bisbat d'Urgell han donat importància de bon començament, a la celebració de l'Any Sant de la Redempció, particularment en els seus aspectes de penitència i pelegrinatge. Nombrosos grups han acudit als diferents temples jubiliars per guanyar les gràcies de l'Any Sant. I en aquest sentit cal parlar particularment de Núria. Tenim notícia que durant els darrers mesos han peregrinat al Santuari Pirinenc de la Mare de Déu els següents grups: parròquies d'Encamp, Salgar, Tremp, La Pobla de Segur, Penelles, Vall de Ribes, Puigcerdà i diferents colles de La Seu d'Urgell, Balaguer i Linyola.

En la parròquia de Balaguer, durant les festes del Sant Crist —primera setmana de novembre— tota la ciutat pujà en processó al seu temple jubilar del Sant Crist, presidits pel seu rector, que portava la creu penitencial.

La Comarca de l'Urgell Mitjà els dies 7 i 8 de desembre celebrà una diada jubilar. Per autorització expressa del Sr. Bisbe, durant aquests dies el temple de Ponts ha estat també església jubilar, i allí han acudit els fidels de la vila i cristians de tota la comarca. La Delegació de Litúrgia està enllestint la preparació de diferent material per ajudar a la celebració d'actes jubiliars i també per donar un relleu especial a les celebracions sacramentals amb motiu de l'Any Sant, particularment durant la propera quaresma del 1984.

I cal fer una observació important: avui quan hom sent a parlar de la crisi del sagrament de la Penitència, és un motiu de goig veure com nombrosos fidels s'acosten a rebre aquest sagrament amb motiu del jubileu. Cal esperar que aviat això no sigui notícia, sinó la forma ordinària de rebre el perdó dels pecats de cada dia.

Antoni Mirabet

DEFENSAR ELS DRETS HUMANS
I LA LLIBERTAT COSTA MOLT. AJUDA'NS

Per 2.100 pessetes anuals pots ser soci

d'Amnistia Internacional, l'organització independent que defensa els drets humans a tot el món.

Fes-te soci de la llibertat

Nom

Direcció

desitja rebre informació per a associar-se a la secció espanyola d'Amnistia Internacional. (Remetre a l'apartat de Barcelona 5571)

AMNESTY INTERNATIONAL

Catalunya
Cristiana

Redacció i administració:

C/. València, 244,

Barcelona-7.

LA VEU DELS PARES DE L'ESGLÉSIA EN LA LITÚRGIA DE LES HORES ELS AUTORS DE LES LECTURES PATRÍSTIQUES DELS OFICIS DE LECTURA

Per Jaume Fàbregas i Baqué i Alexandre Olivar

Aquesta obra conté una col·lecció de petites monografies que ens donen una sucinta visió de cadascun dels autors de la segona lectura de l'Ofici de lectura de la Litúrgia de les Hores.

Són monografies que es llegeixen fàcilment i agràdablement i, almenys en molts casos, gosaríem dir que és necessari fer-ho, ja que gran part d'aquests escriptors són pràcticament desconeguts. El coneixement de l'autor, època, escola, tendència, és un auxiliar valuós, gairebé indispensable, per a fer més entenedores les lectures i, en conseqüència, més fructuoses espiritualment per als nombrosos cristians, laics, clergues o religiosos, que dediquen cada dia un temps a la lloança a partir del llibre litúrgic.

Format 13x20 cms. — 228 pàgines.
DE VENDA EN LLIBRERIES ESPECIALITZADES

EDITORIAL REGINA

Mallorca, 87-89 - Barcelona-29

El "betlem", la seva església i la rambla

Segle XIII, Barcelona necessita una segona muralla, i Jaume I mana que la construeixin, per això va portar el seu nom. Un dels trams passava per l'antic torrent, el nom del qual és "arenno", en català "aren", i que fou substituït pel terme arabitant "rámla", que Corominas situa en l'any 1286, ja com "rambla", i que significa: "lecho natural de las aguas pluviales o arenal". No se sap amb exactitud l'any en què es va construir dita muralla, si és té coneixement que l'any 1260 ja estava construïda. A l'altre costat de l'arenal o rambla començava la part que es va denominar, en els segles XVI-XVII, "arrabal" i que es coneix per "El Raval". Fou allí on es feren, en cases senzilles i horts no molt grans, alguns petits hortolans. Seria també allí on es construïren els monestirs que, per disposició dada pel rei Pere III el Cerimoniós, el dia 5 de març de 1370, quedava prohibit edificar dintre de la ciutat, i que fou el motiu que li va començar a donar aspecte de carrer, si bé no es pot parlar d'aquest terme lèxic, quant a la Rambla, fins el s. XVIII o XIX, època en què es

derrocà la muralla i es construïren cases en el seu lloc.

En els ss. XIV-XV, la Rambla encara estava sense urbanitzar-se situaven davant la porta de Santa Anna els "bergants" o jornaleros que buscaven treball dins la nostra ciutat, d'això va venir que li diguessin a aquest lloc: "Plaça dels Bergants". Ells foren els que van començar allí la construcció d'una capella dedicada a la Mare de Déu de Betlem, i que no va ser acabada, si bé era on resaven i oïen la missa d'alba. Fou la primera església a Barcelona que va rebre l'advocació de "betlem", l'altra seria construïda en el lloc on s'hi troba l'actual, encara que no és la primera que s'edifica, com ja veurem.

El primer convent que es va edificar fora de la ciutat vella fou el dels "Inyigos" o Jesuïtes l'any 1553. Anteriorment, 1545, havien fundat el Col·legi Imperial i Reial Seminari de Nobles, més conegut per Col·legi de Cordelles. Feia cantonada amb el carrer Bonsuccés, i les seves parets tocaven amb el convent d'aquesta comunitat. Aquest col·legi va passar, després de l'expulsió de la Companyia de

Jesús l'any 1767, al Bisbat, i va desaparèixer molt aviat, igualment que el convent, l'únic que va quedar fou l'església. La que van construir l'any 1553 i que es va incendiar el 1671 era molt senzilla. L'actual església de Betlem es va començar a edificar el 1680 segons projecte de Josep Juli. Van dirigir les obres el P. Tort, jesuïta, i Dídac de Lacarse. En 1690 ja estava acabada la façana del carrer del Carme, i el 1729 la part essencial de l'obra, però es van necessitar bastants anys per fer tota la seva decoració. Domènec Talarn va aca-

bar la talla de les gelosies interiors. Aquesta segona església es molt més gran que la primera, i fou considerada una obra monumental àdhuc pels qui no simpatitzaven amb l'art barroc, per ésser d'influència francesa.

La façana lateral, que dona a la Rambla, té un front de carreus ben encoixinats. Té dues portes dedicades una a Sant Joan Baptista, i l'altra al Nen Jesús. La façana principal és la que dona al carrer del Carme, i té com a teló de fons la Rambla de les Flors. Als costats de la porta, entre les co-

lumnes, hi ha les imatges de Sant Ignasi i de Sant Francesc de Borja. A la cantonada del carrer Xuclà hi ha la de Sant Francesc Xavier, que és de gran qualitat.

L'interior actual de l'església no és el que hi havia, ja que aquell va ser cremat l'any 1936; era molt decorat i d'una sumptuositat extraordinària. Un fet poc corrent i que val la pena considerar, fou que l'any 1873 (30 de març) ocuparen aquest temple les milícies populars, posant-hi el rètol "Principal del Batallón de Voluntarios de la República", i fins i tot van fer-hi balls.

Tothom qui passa per davant de Betlem no deixa de fixar-se en el relleu de la façana principal que representa el Naixement amb l'Adoració dels Pastors. I tot això fa recordar al vianant el primer pessebre que es va fer. Fou l'any 1223 quan Sant Francesc d'Assís va voler celebrar amb peculiar solemnitat la festa de Nadal. L'escenari: una ermita pintoresca de la Vall de Rieti, la de Greccio. Tota la regió queda commoguda per la invitació del Sant.

La Mare de Déu del Vinyet, de Sitges, entre pagesa i marinera

De temps immemorials és venerada a Sitges la Mare de Déu amb el nom de Mare de Déu del Vinyet.

Segons la llegenda que els sitgetans han sentit contar als avantpassats, el nom li donà el lloc on la imatge fou trobada, que era una vinya, com tantes n'hi havia antigament a Sitges.

En un treball de Joan Llopis i Bofill, que fou premiat en el Certamen Catalanista de 1892 i porta per títol **Descripció del Santuari i Consideracions crítiques de la imatge de la Verge del Vinyet** s'hi transcriu un text que ho explica així:

"Un jorn, trobant-se un esclau moro cavant una vinya, desenterrà una imatge, que s'emportà al retorn a casa seva per fer-ne ofrena al fill de son amo: i anava a fer-ho quan de sobte tot confús observà que ja no la tenia. Creient-ho un oblit tornà a la vinya, la trobà de nou i llavors prengué totes les precaucions a fi que no li succeís el de l'altra vegada, mes tot fou en va, puix altra volta havia desaparegut.

Donà de seguida ses disculpes... i es defensà dels reparos que li posà son amo i a la fi aquest resolgué anar a la vinya per aclarir la veritat, i allà hi trobà entre llims la imatge de la Verge."

Aquesta imatge havia sofert algunes transformacions amb el pas dels anys.

Coneixem que el seu culte és anterior a 1326, perquè Bernat de Fonollar, senyor del castell de Sitges, en fa esment en el seu testament fent una deixa a "Santa Maria de Sitges".

Els primers dies de la guerra civil de 1936 els bons ermitans del Santuari l'amagaren, enterrant-la prop de l'església per a evitar-ne la profanació. La humitat i el llarg període sota la terra deteriorà la imatge. El 1939, en molt mal estat, s'encarregà la restauració a l'escultor Pere Jou que posà el màxim d'interès i tot el seu bon art i la va haver de fer pràcticament nova.

També al temple s'hi han hagut d'anar fent modificacions en diverses èpoques. L'actual, que es troba a 1 km. 300 m., a la carretera que va en direcció a Vilanova, fou edificat els anys 1727-1733; és d'estil neoclàssic i conserva, però, elements d'anteriors edificacions.

Els sitgetans de totes les èpoques han sentit i senten una gran veneració per la Mare de Déu del Vinyet. Això fa que el seu temple sigui conservat sempre en les millors condicions, ja que en ser aquest propietat de la Vila el considera tothom com a casa pròpia.

Totes les festes que s'hi celebren són molt concorregudes i acaben sempre amb el cant dels Goigs, tradició que no s'ha perdut mai. Cal dir que són uns Goigs molt interessants, tant la música com la lletra. Les set primeres estrofes, que sens dubte són les primitives, segueixen l'antiga forma dels set Goigs terrenals de la Mare de Déu, glossats, però, en aquesta ocasió amb els temes de la vinya i el vi, que tan importants eren per Sitges. Més tard s'hi afegiren invocacions, com la que fa referència "als mariners que perillen per la mar". A Sitges hi havia molts mariners i

navegants devots de la Mare de Déu del Vinyet, com ho demostren no solament la lletra dels Goigs sinó també els bells vaixells ofrenats al temple en diverses ocasions, com a ex-vots per favors rebuts, sobretot en els llargs viatges fins a l'Illa de Cuba i Puerto Rico, que tants sitgetans feren.

Aquesta Mare de Déu, entre pagesa i marinera, ha inspirat un gran nombre de poemes. Historiadors locals i forans s'han interessat per la imatge, pel temple i pels seus encontorns. Es podria dir que en totes les èpoques ha despertat interès espiritual, artístic i literari.

La vila de Sitges la té per patrona i celebra festa pròpia d'ençà que el Consell de la Vila l'any 1648 ho demanà a Roma i li ho fou concedit. El dia 5 d'agost és per a tots els sitgetans la Festa Major del Vinyet. Des de bon matí que s'hi celebra la missa primera fins entrada la nit, la desfilada de fidels no para per tal de venerar la Mare de Déu en la seva diada.

En ser aquest temple ran de carretera fa que sovint sigui visitat per forasters i també per molta gent que ve a la nostra vila buscant-hi esbarjo. Molts hi tornen per a celebrar-hi reunions i festes familiars entorn d'una Eucaristia i, sobretot casaments.

Al Santuari de Nostra Senyora del Vinyet s'hi troba sempre un marc acollidor i un ambient de pietat i serenor.

E.M. d'A.

PEDRO ROVIRA
GRANDES VINOS Y BRANDY

Huelva

1.500 persones en
l'assemblea del
Poble de Déu

HUELVA.— Unes mil cinc-cents persones, agrupades en equips de vuit a deu components, han iniciat en la gairebé totalitat de les parròquies de la diòcesi de Huelva, els treballs de l'Assemblea del Poble de Déu que està anunciada per celebrar-se pel juny del pròxim any 1984.

És un curs sencer de preparació a l'Assemblea a través d'un material d'estudi editat per tota la diòcesi, que inclou un qüestionari-resum dels temes clau a tractar en l'Assemblea, que s'ha marcat com a objectiu immediat una participació més activa dels seglars en la vida de l'Església. En cada un d'aquests grups, a més de resar junts i de conèixer una primera experiència de comunitat cristiana, aprofundiran en el coneixement de la realitat de l'home d'avui, i en la teologia de l'Església com a Poble de Déu, l'espiritualitat seglar, sentit comunitari de la fe i vocació del cristià a l'apostolat, amb una reflexió concreta de la seva missió dins de cada un dels ambients específics en els quals són compromesos.

Sevilla

Homenatge al Dr.
Bueno Monreal en
les seves noccs de
plata cardenalícies

SEVILLA.— La diòcesi de Sevilla va retre homenatge al cardenal José María Bueno Monreal en complir-se el dia 15 de desembre els vint-i-cinc anys de la seva elevació al cardenalat per SS. el papa Joan XXIII.

L'arquebisbe de Sevilla, monsenyor Carlos Amigo Vallejo, dirigí una carta amb aquest motiu a tots els fidels de la diòcesi en la qual dona compte d'aquest esdeveniment.

Diu l'arquebisbe:

Una de les gràcies que el Senyor ha volgut concedir-me, des que vaig arribar a Sevilla, és la proximitat diària del nostre estimat senyor cardenal Jose Maria Bueno Monreal. La seva alegria en la malaltia, la seva humilitat, la seva bondat, la seva pietat senzilla i fervorosa constitueixen un estímul constant al lliurament a l'Església. Y la seva presència, forçadament silenciosa, sacrificada, ens dona a tots la seguretat que hi ha algú que dona ajut davant Déu al treball pastoral de cada dia.

Voldria amb aquestes lletres avançar-me a l'homenatge de veneració i estima que la diòcesi de Sevilla oferirà al nostre estimat José María amb motiu de complir-se, el dia 15 de desembre pròxim, els vint-i-cinc anys del seu servei a l'Església com a cardenal. Unes noccs de Plata amb la fidelitat de l'Església Universal i dins d'ella, d'una manera especial al Papa.

Emigració

40 capellans espanyols ajuden
espiritualment 100.000 compatriotes

LUINO.— Emigrants, ells també ho són, vinguts a Suïssa no per guanyar-s'hi la vida, sinó per desenvolupar accions pastorals a favor dels seus compatriotes. "Els", són la quarantena de sacerdots catòlics vinguts d'Espanya i escampats a través de tot Suïssa per oferir als prop de 100.000 emigrants espanyols i als prop de 20.000 temporers de la mateixa nacionalitat, així com de la comunitat llatino-americana, l'ajut espiritual de la qual poden tenir necessitat, sobretot els que encara no parlen cap de les llengües del país.

Amb la gran afluència d'emigrants provinents d'Espanya els anys 60, els responsables tant de l'Església d'Espanya com de les diòcesis suïsses, s'han preocupat per assegurar la presència de sacerdots del mateix origen prop d'aquesta població parcialment desarrelada. Ha estat igual que amb la primera gran migració italiana i més recentment per les comunitats d'origen portuguès. Aquests missioners tenen el costum de trobar-se cada any alguns dies per confrontar les seves experiències i inquietuds. Aquest any, s'han reunit a Luino, a la ribera del Llac Major per una sessió de quatre dies consagrats al futur de les missions espanyoles a Suïssa. Entre ells hi eren presents, alguns invitats suïssos, el responsable

de l'acció pastoral prop dels emigrants de l'Església d'Espanya, els capellans responsables de la missió espanyola a Alemanya, a Anglaterra, a Bèlgica i a França, així com el responsable de les missions italianes a Suïssa.

Les missions
lingüístiques formen
part integrant de
l'Església local

Les exposicions d'introducció foren presentades pel canonge Franz Stampfli, secretari del vicariat general de Zurich i el pare Louis Crausaz, president de la Comissió de planificació

pastoral de la Conferència Episcopal Suïssa. Mentre el primer orador subratllava que correspon a les comunitats d'emigrants organitzar elles mateixes els serveis que els siguin necessaris, recolzant-se en l'episodi de la institució dels diaques en els Fets dels Apòstols, el pare Crausaz mostrava l'evolució de la missió espanyola des dels seus inicis, així com les noves necessitats a les quals ha de respondre l'Església, a Suïssa, prop dels nous grups d'emigrants provinents d'altres regions i cultures. Els dos oradors es trobaren en l'afirmació que les missions lingüístiques

formen part integrant de l'Església local i que un millor coneixement recíproc a la vista d'una col·laboració més estreta, cara a una millor integració, és indispensable.

El futur de les missions espanyoles a Suïssa, és l'evolució de la situació socio-econòmica i les dificultats per trobar la manera de conservar l'ocupació, és una probable disminució del nombre de missioners provinents d'Espanya, aquests són els problemes d'identitat dels joves de la segona generació. Les perspectives del futur seran la participació sempre més activa dels laics en la vida de les comunitats, amb la necessitat de formació que se'n deriva, com el desvetllament de la co-responsabilitat, entre altres la dels pares per la formació cristiana de llurs fills. Aquesta serà, potser, amb la manca de sacerdots, una necessària reorganització dels serveis litúrgics de les parròquies territorials, per fer-hi lloc a intervencions en les llengües dels emigrants.

Reflexionar conjuntament és important, però retrobar-se senzillament plegats alguns moments de repòs i de pregària ho és també. Aquesta dimensió no ha estat absent de la reunió de Luino. Treball i fraternitat hauran permès als missioners repartir, cadascú al seu lloc, una nova esperança.

La unitat cristiana, una tasca per tothom

Fa uns dies va arribar, per casualitat, a les meves mans una revista: "Palabra", del juliol de 1966; i en ella he trobat un article de la ploma d'un bon professional i amic, Ferran Blasi, ha estat allò que m'ha motivat agafar la meua, no per igualar-lo, ni molt menys, sinó per fer un breu comentari comparatiu.

El títol d'aquest article és: ELS MONJOS DE TAIZÉ, i tracta de la vida, del comportament i la manera de pensar d'aquests monjos, en un moment en què pocs coneixien Tàizé. Gairebé ningú no sabia que en aquell petit poble de la Borgonya era on "uns 70 monjos de diferents confessions (luterans, calvinistes, episcopalsians etc.) i de diferents països" van crear l'any 1940 el primer nucli ecumènic. On "el bisbe de la diòcesi autoritzà que l'església del poble, romànica del s.XI, servís per al culte catòlic i també per als actes de la comunitat protestant. Hi ha també la branca femenina. El servei catòlic està atès pels PP. Franciscans". Tots treballen per un mateix fi: La unitat de l'Església. El fundador de Tàizé fou Roger Schutz: "nasqué i fou educat en una família profundament protestant (el seu pare era pastor a Suïssa), passà després alguns anys de la seva infància, per raons de salut, amb una família de pagesos molt catòlics. Ell estima, respecta i admira l'una i l'altra. Per què cristians tan fervents i tan verídics estan separats? No es tracta d'una qüestió teòrica ni d'un problema abstracte, ni d'una controvèrsia teològica: És un problema de vida, un problema de fe i d'amor. Així es viurà més tard la vocació ecumènica de la comunitat.

"Havia conegut directament la vida dels grans ordes monàstics catòlics: cartoixans, cistercencs, benedictins, i havia conservat gran veneració envers ells. En l'etapa que precedeix la seva instal·lació a Tàizé havia estudiat a fons l'espiritualitat monàstica. A primers de 1942 se li van unir els primers germans: Max

Thurian, Pierre Souvairan i Daniel de Montmollin. La seva gran esperança va arribar amb el Papa Joan XXIII que els va rebre i els va saludar així: "Ah, voici Tàizé, ce petit printemps".

Tota la seva filosofia és d'un dinamisme sorprenent. Més tenint en compte l'època. En la seva praxi hi ha un desig viu de solidaritat amb els homes: "Obre't a tot el que és humà i veuràs com s'esvaeix tot petit desig de fugir del món. Has d'estar present en la teua època, adaptar-te a les condicions del moment". Segueix més endavant: "Per un catòlic, ésser solidari de tots els batejats significa abans de res ser solidari, en el fons de la seva Església, de totes les famílies espirituals que animen el catolicisme. En aquest període de la història, nosaltres esperem dels catòlics que no es rebutgin els uns als altres".

Avui, 17 anys després d'aquest article, veiem que mentre Joan Pau II s'esforça per arribar a la unitat entre les Esglésies, hi ha molts, no sabem quants, però si sabem que són massa, per pocs que siguin, que intenten fer la contra a aquesta solidaritat tan bonica que hauria de reinar entre tots nosaltres. I la cosa pitjor és que són practicants i fins i tot compromesos els qui, potser sense adonar-se'n impedeixen aquest diàleg o estan creant "capelletes" al seu gust i mida. Deixem, d'una vegada per totes, les petiteses, producte del ser humà, i siguem grans en tot i amb tots.

Fórmula per curar aquesta malaltia: ESTIMAR i DONAR. Sí, això és allò que ens diuen, en una crida conjunta, la Mare Teresa de Calcuta i el Germà Roger Schutz en la revista francesa "La Documentation Catholique" del dia 20 de novembre d'aquest any, i de la qual en parlarem en una pròxima ocasió.

Suïssa

Caritas ajuda amb 7,1 milions de francs el Tercer Món

LUZERNA.— En la seva darrera reunió, el comitè director de Caritas Suïssa destinà 7,1 milions de francs suïssos per subvencionar projectes d'ajut a l'estranger.

Aquesta suma servirà per finançar, entre d'altres, els projectes següents: continuar l'ajut a Polònia, programa d'ajut social al Txad, assistència econòmica i tècnica als petits camperols de Xile, participació en un programa de desenvolupament i reconstrucció després d'un sisme a Colòmbia, construcció d'un centre sanitari i de cultura de cultius fruiters al Perú, reinserció social d'alcohòlics a Xile i Bolívia, continuació de programes de desenvolupament agrícola al Senegal, construcció d'una llebroseria a Turquia i embassaments d'aigua al Iemen del Nord. Sense comptar els socors d'urgència destinats al Líban, l'Índia, Sri Lanka, Banga Desh i Brasil, després dels conflictes o catàstrofes naturals (sequera o inundacions) de les quals són víctimes aquests països.

Quasi 7 milions de musulmans a Europa

FRIBOURG.— Mentre el nombre de cristians disminueix en el Pròxim-Orient, augmenta el dels musulmans, no solament a Àfrica, sinó també a Europa. Tanmateix cal fer una distinció entre els països europeus, ja que en alguns l'Islam ha obtingut dret de ciutadania des de segles, després de l'ocupació pels Tàrtars i els Turcs; en altres, l'Islam hi ha penetrat recentment, pel fet de l'emigració de treballadors dels països de l'entorn mediterrani vers els països industrialitzats de l'Europa occidental.

Els països europeus on hi ha musulmans des de fa molt de temps estan, a excepció de Grècia, Xipre i Turquia, actualment tots sota règim comunista. Segons les estadístiques, hi ha dotze milions de musulmans en la part europea de la Unió Soviètica, més de quatre milions a Iugoslàvia, dos milions a Albània, més d'un milió a Bulgària, cinquanta mil a Romania i uns pocs milers a Polònia.

L'any 1983, es pot establir la xifra de 6.675.000 musulmans per Europa. Es reparteixen així: Alemanya Federal, 2,5 milions; França, 2,1 milions; Gran Bretanya, 1 milió; Països Baixos, 300.000; Bèlgica, 250.000; Itàlia, 200.000; Espanya, 80.000; Suïssa, 70.000; Àustria, 70.000; Dinamarca, 30.000; Suècia, 25.000; altres països, 50.000.

Aquestes xifres són més elevades que les dels cristians presents en països musulmans. Mentre que al Pròxim-Orient, els cristians freqüentment emigren, mancats de drets, els medis islàmics a Europa assagen sense parar d'establir comunitats i de refermar-les. Fins ara, és a Bèlgica i a Àustria que els seus esforços han tingut més èxit ja que, en aquests dos països, les comunitats islàmiques són reconegudes com a corporacions de dret públic.

A França, on els treballadors magrebins són molt

nombrosos, l'Islam és actualment, numèricament, la segona comunitat religiosa del país. De fonts musulmanes, hi havia, el 1979 en el país 147 mesquites, és a dir llocs de pregària amb el propi imà. Per altra part, la Lliga islàmica mundial ha instal·lat una oficina a París. A l'Alemanya Federal, la majoria de musulmans són turcs i iugoslaus. No tenen direcció central, però són reagrupats en diverses associacions que tenen les seves seus a les principals ciutats del país. A Colònia hi ha no solament mesquites i escoles primàries islàmiques, sinó també una Acadèmia islàmica de ciències. Finalment, els musulmans alemanys posseeixen les seves pròpies cases editorials de diaris i llibres.

És a Gran Bretanya on l'Islam està més organitzat, a causa de la presència Londres de la seu de la "Islamic Foundation". També es publiquen a Londres importants revistes islàmiques.

França

"Sí, però" de l'escola jueva a la política socialista sobre l'ensenyament

PARÍS.— L'Escola jueva accepta discutir les propostes governamentals sobre l'ensenyament privat, però expressa les seves reserves sobre diferents punts del text, en els quals troba certs "inacceptables". Aquest sí... però resumeix sobre el fons i la forma la resposta donada el 12 de novembre propassat per l'ensenyament catòlic. Aquests dos tipus d'instrucció parteixen dels mateixos principis: elaboració d'un projecte educatiu propi amb referències religioses i culturals, voluntat de reconeixement de llur especificitat, reivindicació de l'autonomia de gestió.

En la seva resposta dirigida a Alain Savary, ministre d'Educació Nacional i feta pública, el comitè de coordinació de l'Escola jueva (conjunt dels organismes que tenen al seu càrrec les escoles i els seus 9.000

alumnes) "es constata amb interès en el text governamental la reafirmació de tres principis fonamentals —llibertat d'ensenyament, igualtat de tots davant l'educació i respecte de les consciències— i considera això una obertura que permetrà un exàmen constructiu del futur de les relacions entre l'ensenyament privat".

El comitè d'enllaç recorda tanmateix "l'especificitat i la vocació de l'escola en la comunitat jueva" i la importància del projecte educatiu permetent als seus alumnes "l'accés a la seva cultura i al coneixement de la seva identitat". En aquest context "assenyala d'antuvi un cert nombre de punts inacceptables ja que comporten la pèrdua de l'autonomia de l'escola i la situen en la impossibilitat de posar en pràctica el seu projecte educatiu". Es trac-

ta essencialment del nomenament dels caps dels establiments per l'autoritat pública i de la titularització dels mestres.

El comitè d'enllaç remarca igualment "els punts ambigus que susciten vives inquietuds i exigeixen aclariments": la carta escolar i el concepte de "reconeguda necessitat escolar", el lloc de l'ensenyament religiós, l'estatut dels no-en-

senyants. "La complexitat dels problemes i les complicacions que comporten permeten de mesurar la importància del procés de concertació que es posarà en marxa", conclou el comitè d'enllaç que acaba amb un toc d'atenció: "Aquest procés serà evidentment compromès per a tota iniciativa legislativa o reglamentària prematura que s'anticipi sobre el resultat de la discussió".

URSS

18 monjos metrallats des d'un helicòpter

MOSCOU.— Diferents comunicacions recents han confirmat la destrucció a la Unió Soviètica d'un convent clandestí situat a uns 60 quilòmetres de Suchumi. Buscant refugi a una cova, 18 monjos foren atacats pel foc d'una bateria metralladora instal·lada a bord d'un helicòpter. Moriren tots.

"Eglisi", el servei de premsa de l'Església del silenci, fa observar a propòsit d'aquesta notícia que, els darrers temps, es comencen a crear de tant en tant comunitats de tipus monàstic que es desenvolupen en la clandestinitat, com a reacció contra els esforços del règim tendents a destruir els convents. Quant als monestirs que encara subsisteixen, afirma "Eglisi", estan sotmesos a fortes pressions.

Durant els darrers anys, s'ha notat un gran interès dels joves per la vida monàstica. Sempre segons "Eglisi", nombrosos monjos i religioses clandestins que no poden viure en un convent es comporten en públic com a membres de la societat secular, però obeïnt en privat les regles de la vida monàstica.

L'assegurança del seu vehicle a terminis.

Consell de Cent, 118, entresol, 1.ª.
Tel 325 37 98.

Equip Dr. Viscarri i Trullàs

Neuropsiquiatria. Psicologia
Tratament malalties nervioses
Quequesa.
Problemes conjugals.
Alcoholisme.
Drogodependències.
Informació: Dilluns, dimecres,
divendres de 5 a 2/4 de 8 tarda.
Telèfon: 247 50 97.

**SOCIETAT CULTURAL ARGEL·LITANA
PERE TRAGÓ**

**SPILL MANIFEST DE TOTES LES COSES
DEL VESCOMDAT DE CASTELLBO**

A cura de Cebrià Baraut
Pati del Palau, n.º 5 - Seu d'Urgell - Tel. 35 00 54
Preu: 1.500 ptes.

Recordats en una exposició al Seminari barceloní

Sacerdots que han deixat rastre

"En ocasió del centenari del Seminari, varem pensar que seria interessant organitzar una exposició sobre les personalitats més rellevants que han sortit d'aquest centre, o sigui els sacerdots que, en aquests 100 anys, han tingut les seves arrels aquí", assenyala Joan Bonet.

Aquesta exposició està instal·lada a la sala d'actes del Seminari i a una sala adjunta. Inicialment, s'havia pensat fer una exposició que aplegués tot el clergat català i parlar de la seva aportació a la cultura. Aquest projecte inicial, però, va semblar difícil de realitzar amb un rigor absolut. Es decidí, finalment, muntar l'exposició amb els sacerdots de la diòcesi de Barcelona que estudiaren al Seminari. S'excloeren aquells que encara són vius.

L'exposició ofereix la fotografia, la biografia i un fons bibliogràfic de 30 personalitats rellevants de la vida eclesiàstica, un apartat dedicat al Museu Geològic, un altre que recull les edicions de la Facultat de Teologia i una secció on es

presenten els llibres d'alguns autors que encara viuen.

"Els elements que formen l'exposició —segons comenta mossèn Joan Bonet— han estat trets tots del fons del propi Seminari: de la Biblioteca episcopal i del Seminari d'història eclesiàstica contemporània". L'hora de visita és de 6 a 8 de la tarda. En el moment d'escriure aquest reportatge, encara no se sap fins quan estarà oberta al públic.

L'acte d'inauguració va tenir lloc el passat 16 de desembre. Prèviament a la inauguració de l'exposició, va tenir lloc un acte acadèmic al qual hi assistiren, entre d'altres personalitats, el president de la Generalitat, Jordi Pujol; l'Alcalde de Barcelona, Pasqual Maragall; el Cardenal-Arquebisbe de Barcelona, Narcís Jubany, i el rector del Seminari, Ramon Prat. L'historiador jesuïta Miquel Batllori parlà sobre l'aportació dels sacerdots a la cultura catalana, fet del qual "Catalunya Cristiana" oferí puntual informació en el seu moment. Recordem que el pare Batllori va fer esment dels noms eclesiàstics més rellevants que han

passat pel Seminari, comentant d'una forma especial les aportacions dels Bisbes Mòrgades, Casañas, Torras i Bages i Vidal i Barraquer.

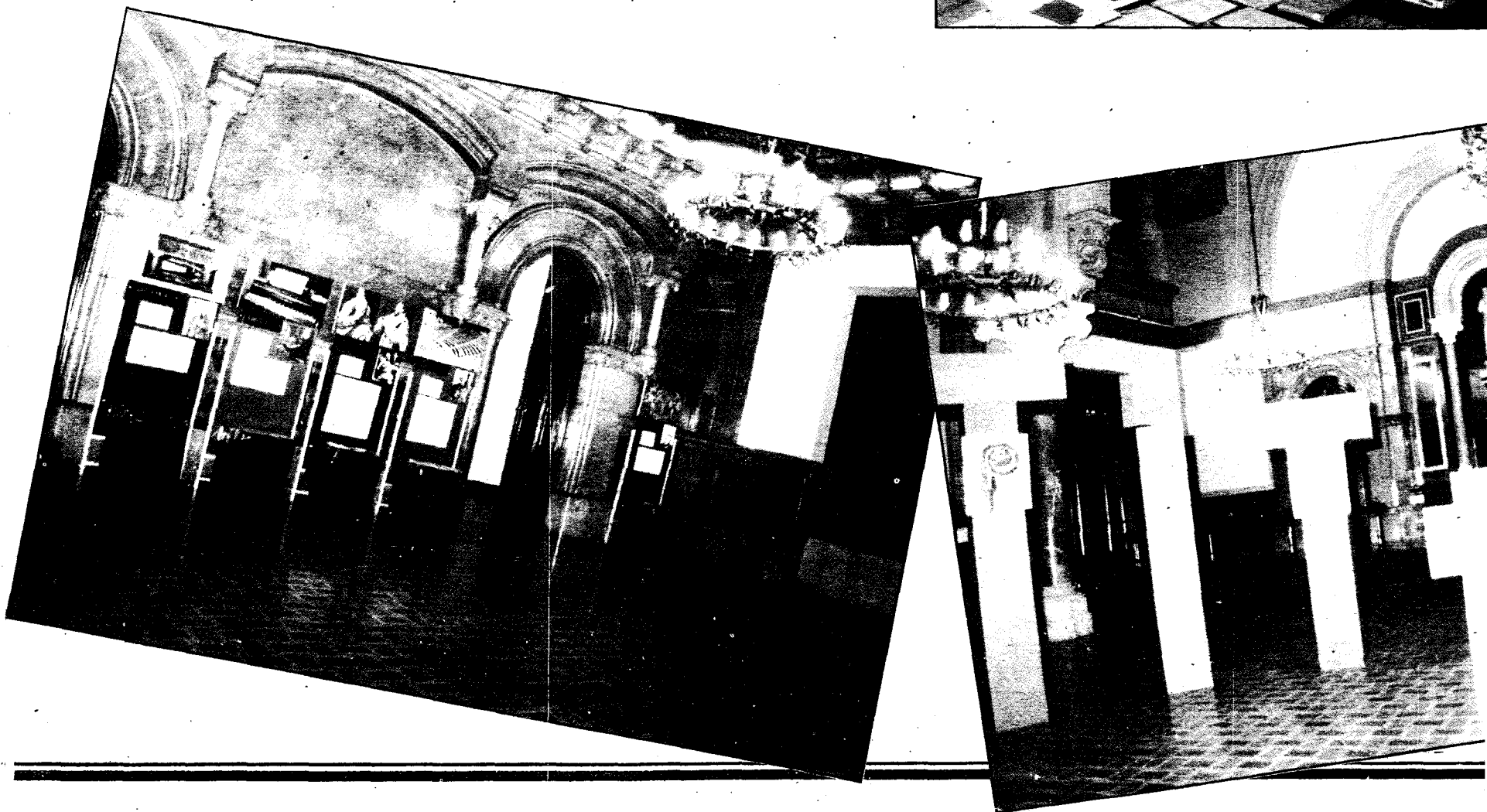
"Sense ells —afirmà— Catalunya no seria el que és avui". Es referí, així mateix, a la insuficiència de les fonts de documentació d'aquesta època que seran insuficients fins que es publiqui l'obra dels historiadors Joan Bonet i Baltà i Casimir Martí.

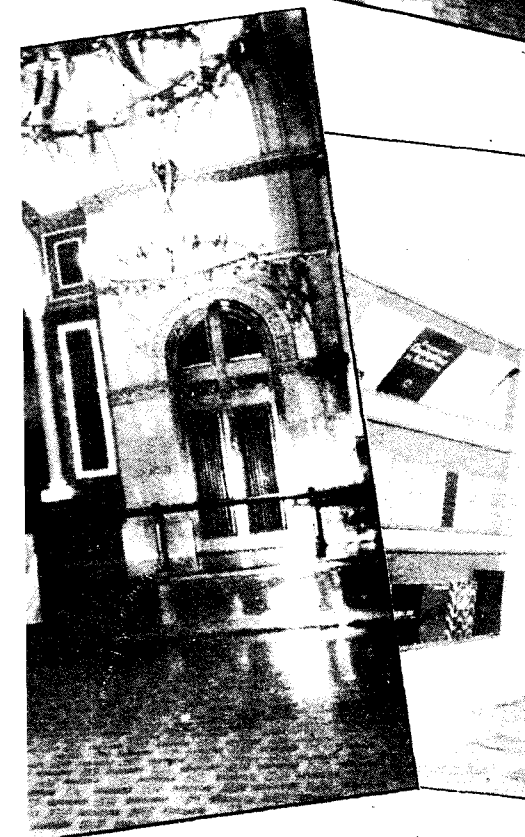
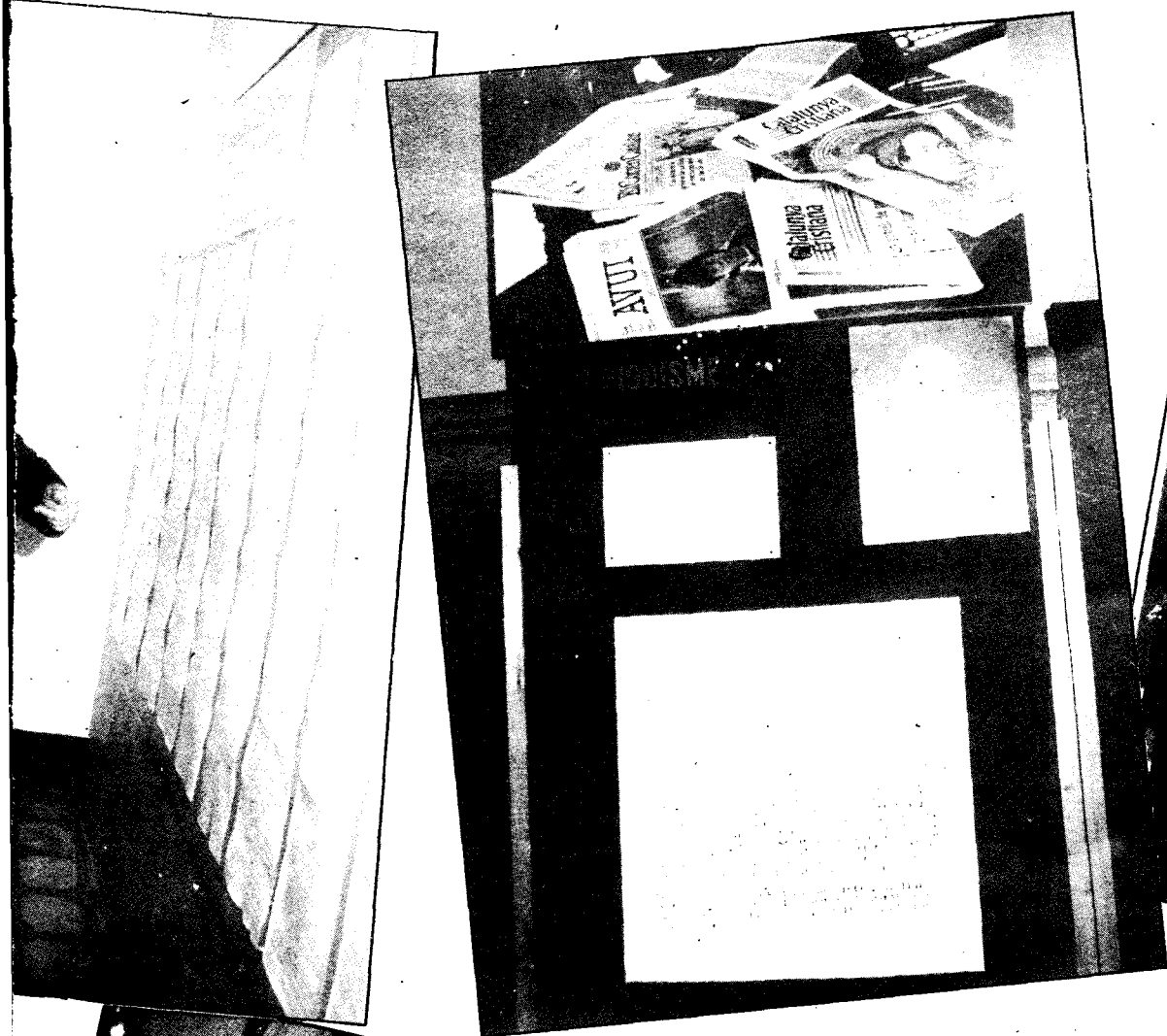
Una visita detinguda a l'exposició permet veure l'aportació —en diversos àmbits de la cultura— dels sacerdots barcelonins a la cultura de Catalunya. I parlant d'aportacions, encara que al marge de l'exposició, cal parlar de dos llibres que han estat editats recentment en ocasió del centenari de l'acabament de l'edifici del Seminari: **El Seminari Conciliar de Barcelona**, l'autor del qual és l'historiador Joan Boada i Elies, professor d'història a la Facultat de Teologia i a la Universitat de Barcelona, i **La traca**, escrit pel periodista Joan Subirà que signa amb el pseudònim de Guillem del

Món. La primera d'aquestes obres pretén donar una visió retrospectiva de la història de l'edifici del Seminari Conciliar de Barcelona, mentre la sego-

na és un llibre d'anècdotes que ofereix una visió amable de vida dels seminaristes.

Tomàs Puig

Personalitats eclesiàstiques rellevants

Durant aquests 100 anys de vida del Seminari, han passat per les seves aules un gran nombre d'alumnes. L'exposició, tal com hem dit, recull 30 noms, classificats en diversos apartats.

Publiquem, aquí, la llista dels sacerdots que s'han inclòs a l'exposició, tots ells morts, i hi afegim una sèrie de noms, molts d'ells encara vius, que s'hi podrien incloure. És possible —la llista no vol pas ser exclusiva— que ens en deixem algun. Entre parèntesi posem les personalitats que afegim nosaltres.

ART i ARQUEOLOGIA Manuel Trens (1892-1976), Joan Ferrando (1908-1980). (Francesc Camprubí i Alemany).

BÍBLIA Frederic Clascar (1873-1919). (Pau Termes, Isidre Gomà, Jordi Sánchez Boch).

CIÈNCIES. Jaume Almera (1845-1919), Norbert Font i Sagué (1874-1910), Maria Faura i Sans (1883-1941) i J.R. Bataller (1890-1962). (Lluís Via Boada i Francesc Nicolau Pous).

DRET CANÒNIC Albert Bonet i Muixí (1913-1969).

FILOSOFIA Albert Bonet i Marrugat (1894-1978), Josep Mas (1860-1942), Sebastià Puig (1886-1931), Gaietà Barraquer (1839-1922), Gaietà Soler (1863-1914). (Àngel Fàbrega, Martí Bonet, Joan

Bonet i Baltà i Joan Bada i Elies).

LITERATURA, LITERATURA CLÀSSICA i FILOLOGIA Antoni Griera (1887-1973), Jaume Barrera (1879-1942). (Jaume Fàbregas Baqué, Ramon Roca Puig, Ricard Aragó "Ivon l'Escop").

MÚSICA Francesc Baldelló (1877-1977). (Domènec Cols i Puig, Josep M.ª Llorenç i Cisteró i Albert Taulé).

PASTORAL Josep Morgades i Gili (1826-1901), Josep Torras i Bages (1846-1916), Enric Pla i Deniel (1876-1969), Pere Tarrés i Claret (1905-1950), Eudald Serra i Buixó (1822-1967). (Joan Batlles Alerm, P. Gabriel Brasó).

PERIODISME Fèlix Sardà i Salvany (1844-1916), Ramon Cunill i Puig (1907-1975) (Jordi Piqué, Joaquim Gomis, Joaquim Martínez Roura i Josep M.ª Alimbau).

POESIA Ramon Garriga i Boixader (1876-1968) (Pere Ribot i Sunyer i Manuel Tort i Martí).

SOCIOLOGIA Josep M.ª Llovera i Tomàs (1874-1949), Àngel Carbonell i Pera (1877-1940), Lluís Carreras i Mas (1884-1955). (Casimir Martí i Martín i Roger Duocastella Rosell).

TEOLOGIA Cardenal Casañas (1834-1908) (Josep M.ª Rovira Bellosó, Pere Tena Garriga, Josep M.ª Tubau, Pere Farnés Scherer i Antoni Matabosch Soler).

Gerents interessats en
algun candidat truqueu
a l'Associació Cristia-
na de Dirigents. Tels.
319 77 21 - 318 79 77.
(De 5 a 8)

TREBALL

Oferiments

SRA. "CANGUR"

O tenir cura d'ancians.
Contracte mercantil.

ASSESSOR

D'indústries tèxtils.
Contracte mercantil.

VENEDOR

De nivell o cap de vendes
béns industrials.
INEM 18.808.007

ADJUNT

A gerència amb molta expe-
riència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 31.282

PINTOR

Decorador-estucador.
Contracte mercantil.

CONSULTOR-

Analista d'empreses amb
gran experiència.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

administratiu.
INEM 109.678.

ADMINISTRATIU

Expert, amb alemany i fran-
cès.
Contracte mercantil.

ENGINEYER TÈCNIC

Especialista tintoreria i
"aprestos".
INEM 49.569 D.

ADMINISTRATIU

auxiliar comptable i caixa.
INEM 19.475.446

APARELLADOR

Contracte mercantil.

ADJUNT

A Direcció, comptable o cap
de magatzem.
INEM 40.006

S'OFEREIX

secretària de direcció.
INEM 21.089.846.

DEPENDENTA

Administrativa.
INEM 43.463.

SOTS-DIRECTORA

O responsable d'un depar-
tament, encarregada d'una
botiga, relacions públiques,
asistent social.
INEM 0/4.119.321.

AUXILIAR

Administrativa en pràcti-
ques matins.
INEM 31.705.

CAP

De vendes o cap de magat-
zems.
INEM 18.533.853.

DIRECTOR

Comercial sector auxiliar
Construcció i Béns d'equip.
INEM 15.730.426.

GERENT

O executiu d'alt nivell.
Contracte mercantil.

CAP ADMINISTRATIU

INEM 14.367.157

DIRECTOR-GERENT

O director-industrial amb
experiència. Contracte mer-
cantil.

ADJUNT COMERÇ EXTERIOR

INEM 22152435.

ENGINEYER SUPERIOR

Amb experiència en Direc-
ció. INEM 20854001.

DIRECTOR

De fàbrica de productes quí-
mics.
Contracte mercantil.

AUXILIAR

Administrativa.
INEM 34.788.

AUXILIAR

Comptable; facturació, cai-
xa, etc.
INEM 1.820.056.

AUXILIAR

Comptable administratiu
només matins.
Contracte mercantil.

VIATJANT

Especialitzat en material
audiovisual.
Contracte mercantil.

AUX. ADMINISTRATIVA.

INEM 18.882.454.

ESPECIALISTA

En comptabilitat analítica,
planificació financera, cos-
tos, control de gestió i co-
neixedor temàtica fiscal.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA-

Recepcionista amb expe-
riència.
INEM 17.448.822.

ESTUDIANT

Darrer curs lleis només ma-
tins.
Contracte mercantil.

ADMINISTRATIVA

Molt acostumada tracte amb
públic.
INEM 20.758.352.

PROFESSORA CATALÀ

i/o administrativa.
INEM 17575270.

AUXILIAR

Administratiu només matins.
INEM 32.375

GERENT

Amb experiència. Contracte
mercantil.

CAP ADMINISTRATIU

Contracte mercantil.

ASPIRANT

Amb estudis administratius.
INEM 80923.

DEPENDENT BOTIGA TÈXTIL

O gestió carrer i despatx.
INEM 21.472.631.

ESTUDIANT ECONÒMIQUES.

Experiència en redacció, co-
bor, calculadora i mecano-
grafia. INEM 134.137.

EXPERIÈNCIA.

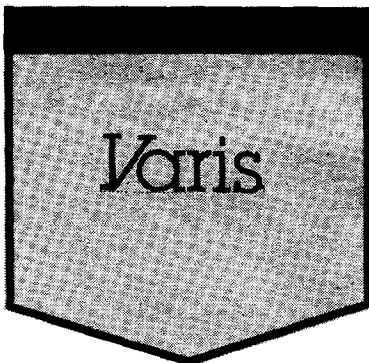
En taquí-mecanografia,
amb domini calculadora.
INEM 2.179.

CAP DE VENDES TÈXTIL I
VENEDOR.

Amb molta experiència.
INEM 15.329.905

AUXILIAR

Administrativa amb 1er. i
2on. graus de F.P. INEM n.º
21335749. Tel. 330 34 39.

A PERSONA

Amb afanys literaris, que
vulgui crear una original ver-
sió de la història de la nostra
Ciutat Comtal, m'ofereixo
per facilitar-li tota mena
d'anècdotes locals, inèdi-
tes, i viscudes des dels anys
20. En altre ordre de coses,
també estic disposada a te-
nir cura de malalts i perso-
nes majors que necessitin
companyia. Interessats, es-
criure a CATALUNYA CRIS-
TIANA.

MODISTA

Desitja associar-se amb al-
guna senyora que tingui
botiga. Tel. 246 03 17.

ES VEN

Màquina de tricotar marca
Superba, semi nova. Tel.
330 34 39.

JOVE ADMINISTRATIU

26 anys, experiència banca-
ria, parla i escriu alemany,
sol.licita treball. Tel. 357 10
81.

DESITJO

Relacionar-me amb senyor
de 48 a 53 anys, amb fins
matrimonials. Tel. 256 03
17.

CRÈDITS

Hipoteques, Personals, Pro-
fessionals, Compra venda,
Compra paperetes joies en
48 hores per a particulars i
empreses. Interessos ban-
caris.

Consell de Cent, 118, tel.
325 34 98.

CATALÀ

De 38 anys cerca catalana,
amb finalitats serioses.
Apartat 5435. Barcelona.

ES REGALEN

dos gatets de dos mesos,
moníssims, educats. Tel. 204
42 96.

CLASSES

de Física, BUP i COU parti-
culars o grup. Tel. 330 18 96.
Prof. titulat amb experiència.

SANTA MARTA

Servei a domicili de ATS, IN-
FERMERS, PUERICULTO-
RES, AUXILIARS. Informes:
Tel. 245 37 58.

ES LLOGA

Pis nou, per estrenar. 72 m2.
tres habitacions, calefacció
individual, solejat, silenciós.
Zona Valle Hebrón. T. 357-
58 79.

DESITJO

Comprar "caniche" petit.
Preu econòmic. Tel. 246 03
17.

TEAS

Taller escola d'Arts Sumptuàries
Centre d'Educació especial

Dedicat a disminuïts psíquics
A partir dels setze anys

Taller especialitzat
Esmalt sobre metall-ceràmica

Tapis i estora
Cultural General

Recuperació Física-Logopedia
"CLUB-ESPLAI"

Assessorament psiquiàtric
i psicològic

Informació: 215 69 77
de 12 a 14 hores

TEAS

Els invita a l'Exposició VENDA
que se celebrarà del 13 al 22 de
desembre, en l'antiga Capella
de l'Hospital de la Santa Creu.

Carrer Hospital, 56.
La inauguració serà el dia 13 a
les 19 hores.

Si voleu anunciar, ompliu la BUTLLETA D'INSERCIÓ a base d'una lletra
per quadrat, deixant un espai en blanc entre cada paraula, i envieu-ho,
junt amb un taló nominatiu de l'import total del vostre anunci a
CATALUNYA CRISTIANA, carrer València, 244, 2on. Barcelona-7.

NOM

ADREÇA

POBLACIO

Tel

PREU LÍNIA

50 ptes.	
100 ptes.	
150 ptes.	
200 ptes.	
250 ptes.	
300 ptes.	
350 ptes.	

MES

SETMANES

Calculeu l'import que haureu d'abonar multiplicant el preu
del anunci pel nombre d'insercions.
Adjunteu un taló o gir postal a nom de CATALUNYA CRISTIANA, carrer
València, 244, 2on., Barcelona-7.

Diumenge després del 6 de gener El Baptisme del Senyor

A cura
dels monjos de Poblet

el pa de la paraula

EL SERVENT DEL SENYOR ÉS EMINENTMENT EL MESSIES

*L'expressió bíblica "Servent del Senyor" tingué d'an-
tuvi un significat col·lectiu: Israel és el Servent del
Senyor. Després en un sentit més restrictiu es refereix a
la "Resta" fidel, porció escollida del Poble de Déu que,
en qualsevol circumstància, acull amb fe i esperança el
missatge profètic. Finalment pren un sentit més perso-
nal i individualitzat: el Servent del Senyor és eminent-
ment el Messies. Ungit interiorment per l'Esperit del
Senyor i configurat per Ell, acceptarà amb un amor
incondicional portar a terme la realització històrica de la
Salvació universal.*

Lectura del llibre del profeta Isaïes (42:1-4,6-7)

Això diu el Senyor: "Aquí teniu el meu servent, de qui
he pres possessió, el meu estimat, en qui s'ha compla-
gut la meua ànima. He posat en ell el meu Esperit
perquè porti el dret a les nacions. No crida ni alça la
veu, no es fa sentir pels carrers; no trenca la canya que
s'esberla, no apaga la flama del ble que vacil·la; porta el
dret amb fermesa, sense defallir, sense vacil·lar, fins
haver-lo implantat a la terra, fins que les illes esperin
les seves decisions.

Jo, el Senyor, t'he cridat bondadosament, et prenc
per la mà, t'he configurat i et destino a ser aliança del
poble, llum de les nacions, per tornar la vista als ulls
que han quedat cecs, per treure de la presó els
encadenats i alliberar del calabós els qui vivien a la
fosca".

EL CREIENT S'INCORPORA A LA FE PEL BAPTISME

*Salm propi de la litúrgia baptismal. "La veu del
Senyor es fa sentir sobre les aigües". El sentit primer del
salm, de lloança al Senyor, creador de la naturalesa,
s'estén a la meravella de la nova creació i del nou home,
fruit de la Pasqua del Fill, a la qual el creient s'incorpora
per la fe i pel baptisme.*

Salm 28:1-2,3ac-4,3b i 9b-10 (R.:11b)

Doneu al Senyor, fills de Déu,
doneu al Senyor glòria i honor,
honoreu el Senyor, honoreu el seu nom,
adoreu el Senyor, s'apareix la seva santedat.

R. Que el Senyor beneeixi el seu poble
amb el do de la pau.

La veu del Senyor es fa sentir sobre les aigües,
ve el Senyor sobre les aigües del Jordà.
La veu del Senyor és potent,
la veu del Senyor és majestuosa. R.

El Déu majestuós fa sentir el seu tro
i al seu palau tot canta: Glòria!
El Senyor té el soli en les aigües diluvials,
i seu el Senyor, rei per sempre. R.

El Déu que ningú no ha vist mai es fa present, es
fa audible, es fa home en Jesús de Natzeret. És
l'afirmació escandalosa, difícil, de la primera
comunitat cristiana i de l'Església a través dels
segles.

Joaquim Gomis

L'innocent revela la complaença divina

Van mal dades, no en dubteu. No queda clar que la terra
sigui eternament mesella. Ningú no sap quant de temps
encara ens permetrà que li calcinem el bosc, li xuclém el
ventre i li empastifem la pell amb quitrà i ciment. La
peripecia pot ésser catastròfica. El que sí que sembla clar és
que avui no hi ha pa per a tothom. Si més no, ara per ara, els
rics es cruspexen —ens cruspim— el que manca als
pobres. Aneu a saber si un dia la mare terra, farta de la
insensatesa dels seus fills, ens enviarà tots al botavànt. De
moment —això és ben cert— hi ha panxes plenes i
estómacs buits, malànimes vividores i justos que es
consumeixen. "Espavila't, doncs, si vols anar fart i evitar que
et facin mal", recomana anònimament la sorda veu col·lec-
tiva. "Cadascú per ell!", és el crit de guerra que ens posa
dempues.

Tal dit, tal fet. Cops de colze, estrebades, crits que
espanten. Cops de puny, batzegades, mots que maten.
D'aquest carniatge, en diem el combat per la vida. Hàbilment
la fera humana hi ensinistra els seus cadells: "No et deixis
passar davant", "qui la fa, la paga", "pensa mal i no erraràs",
"mira per tu i deixa'ls estar". Lleis civils, penes legals, notes
de classe, codis més o menys canònics, van d'allò més bé
perquè suri el murri i s'enfonsi el senzill. Competitivitat,
efectivitat, productivitat, són lletjos eufemismes que enco-
breixen la insolidària maldat humana. L'hem mamada de
petits, l'hem patida un cop ferits, l'hem practicada de grans.

Hi ha Algú, però, enmig nostre a qui ningú no sent perquè
no crida ni alça la veu. Algú de qui ningú no s'adona perquè
no es fa sentir pels carrers. No agradeix, ni justament,
perquè el seu ésser és innocent. Té el cor pur i és
transparent. És fort, demana fermesa, però no trenca la
canya que s'esberla. És apassionat, exigeix l'ardor del foc,
però no apaga la flama del ble que vacil·la. És Jesús de

Natzaret, el jueu de Galilea que avui viu ressuscitat. Tan
malalt tenim el cor, que fins creiem que no pot ésser. Tan
bruts portem els ulls, que fins pensem que ens malfixem.

No volem topa amb el Just. Tenim por de la bondat del
seu esguard. Argumentem que en cap estructura social no
és possible que un innocent porti el dret amb fermesa,
sense defallir, sense vacil·lar. Sostenim que per fer bé cal
poder fer el mal, que per implantar la justícia cal ésser capaç
de tot, que per viure cal matar, que per sobreviure hem
d'aixafar a qui ens dóna malviure. "Es llei de vida",
pretextem.

L'humil s'hi rebel·la santament. El seu clam apel·la al
Sant: Déu meu, per què us quedeu així callat, tan aturat,
tan impassible? El seu prec arriba al fons del cel. Commogut
pel desvalgut, l'Esperit de Déu baixa de dalt, com un
colom, com un jutge que només vindica la bondat. El cel
s'ha obert i Déu ha parlat amb el silenci del Just. S'hi ha
complagut. L'amor de Déu té preferències. No vol la revenja,
prefereix la gràcia; rebutja el rancor i escull el perdó;
s'estima més tirar un vel sobre l'injust que combatre'l a dreta
lleis.

Cal que repassem la història. Recordem els fets que tots
sabem, que van passar aviat farà dos milers d'any. Parlo de
Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el va consagrar
ungint-lo amb l'Esperit Sant i amb poder. Com passà per
tot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven
sota la dominació del diable, perquè Déu era amb ell. Pareu
l'orella que la veu divina ho certifica: Aquest és el meu Fill,
el meu estimat, en qui s'ha complagut la meua ànima.

Maur Esteve
Abat

EL FILL FET HOME POSSEEIX LA PLENITUD DE L'ESPERIT

*"L'Esperit de Déu omple l'univers". L'Esperit que el Pare i el Fill han enviat al món per "acabar" la Salvació, és també
un do universal: és per a tots aquells que, des de la llibertat i des de la fe, vulguin acollir-lo. El Fill fet home posseeix la
plenitud de l'Esperit i en fa partícips a tots els qui creuen en Ell i assumeixen el compromís de lluitar contra el mal i servir
apassionadament el bé.*

Lectura dels Fets dels Apòstols (Ac 10:34-38)

En aquells dies, Pere prengué la paraula i digué: "Ara veig de veritat que Déu no fa diferències a favor d'uns o altres;
Déu acull tothom qui creu en ell i fa el bé, de qualsevol nacionalitat que sigui. Ell va adreçar la seva paraula al poble
d'Israel, anunciant-li la nova felicitat: la pau per Jesucrist, que és Senyor de tots.

Vosaltres ja sabeu què ha passat darrerament per tot el país dels jueus, començant per Galilea, després que Joan
havia predicat a la gent que es fessin batejar. Parlo de Jesús de Natzaret. Ja sabeu com Déu el va consagrar ungint-lo
amb Esperit Sant i amb poder. Com passà pertot arreu fent el bé i donant la salut a tots els qui estaven sota la
dominació del diable, perquè Déu era amb ell".

L'EXPERIÈNCIA MESSIÀNICA DE JESÚS DE NATZARET

*Extraordinària experiència sobrenatural de Jesús de Natzaret. Ell assumeix plenament immersir-se en les aigües de
la Humanitat mortal i pecadora, per portar-la a la Gràcia i a la Vida. El Pare complagut, accepta el sacrifici del Fill, i
l'esclat de l'Esperit és la penyora de la seva victòria sobre els enemics de l'home. La victòria definitiva de la nostra fe, no
ho oblidem pas, és també do de l'Esperit.*

Evangelí segons sant Mateu (Mt 3:13-17)

En aquell temps, Jesús, que venia de Galilea, es presentà a Joan, vora el Jordà, perquè el bategés. Joan no el volia
admetre al baptisme. Li deia: "Sóc jo el qui necessito que tu em bategis. ¿Com és que tu vens a mi?" Jesús li
respongué: "Accedeix per ara a batejar-me. Convé que complim d'aquesta manera tot el que és bo de fer".

Llavors hi accedí. Un cop batejat, Jesús sortí de l'aigua a l'instant. Llavors el cel s'obrí i veié que l'Esperit de Déu
baixava com un colom i venia cap a ell, i una veu deia des del cel: "Aquest és el meu Fill, el meu estimat, en qui m'he
complagut".

Calendari

Diumenge, 8 de gener. El Baptisme de Jesús. Sant Apol·linar, bisbe; Sant Eladi i Sant Teòfil, màrtirs i Santa Gúdula, verge.

El sol surt a les 7,17 i es pon a les 4,38 (Hora solar).

Fira a Calaf, Caldes d'Estrac i Sort.

Dilluns, 9 de gener. Sant Eulogi de Còrdova i Sant Julià, màrtirs. Santa Basília, màrtir i Santa Marciana, verge i màrtir.

Festa major a L'Arboç del Penedès.

Fira a Encamp.

Dimarts, 10 de gener. Sant Gregori X i Sant Agató, papes; Sant Pere Urseol, monjo.

Festa major a Nalec.

Fira a Marata i Ribarroja.

Dimecres, 11 de gener. Sant Higini, papa màrtir; Sant Salvi bisbe i Santa Hortènsia, verge.

Fira a Isona.

Dijous, 12 de gener. Sant Arcadi màrtir; Sant Nazari, monjo i Santa Tatiana, màrtir.

Divendres, 13 de gener. Sant Hilari, bisbe doctor; Sant Gumersind, màrtir i Santa Verònica, verge.

Dissabte, 14 de gener. Sant Fèlix de Nola, prevere; Sant Malaquies, profeta i Sant Bernat de Corleon, confessor.

La nostra llengua

No em preguntis per què però l'estimo
de cor la meua llengua;
no ho preguntis en va, sols puc respondre't:
"L'estimo perquè sí, perquè és la meua".

Apel·les Mestres

L'Església celebra

8 de gener. Diumenge. Baptisme del Senyor. Lectures: Primera, Is 42,1-4.6-7, S 28, segona, Fets 10,34-38, tercera, Mt 3,13-17.

9 de gener. Dilluns. Lectures: Primera, 1 S 1,1-8, S 115, segona, Mc 1,14-20.

10 de gener. Dimarts. Lectures: Primera, 1 S 1,9-20, 1 S 2,1,4-7, segona Mc 1,21-28.

11 de gener. Dimecres. Lectures: Primera, 1 S 3,1-10.19-20, S 39, segona, Mc 1,29-39.

12 de gener. Dijous. Lectures: Primera, 1 S 4,1-11, S 43, segona, Mc 1,40-45.

13 de gener. Divendres. Lectures: Primera, 1 S 8,4-7.10-22a, S 88, segona, Mc 2,1-12.

14 de gener. Dissabte. Lectures: Primera, 1 S 9,1-4.17-19;10,1a, S 20, segona, Mc 2,13-17.

D'ACI I D'ALLÀ

Les malaurances

Malaurada la persona que no sap endevinar quan l'altre té mal de cap, i s'agafa, com si fossin de malvolença les arrugues que aquell presenta en el front.

Malaurada la persona que recela de tots els desconeguts amb els qui es topa i no sap que si fos possible trobar-se amb ella mateixa sense saber que és ella mateixa, desconfiaria de la seva pròpia fatxa.

Malaurada la persona que no sap que l'infant que plora callaria bressolant-lo, i que tots els homes i dones del món s'amaneixen amb tendresa.

Malaurada la persona que no comprèn que les rauxes dels altres són efectes maquinals dels quals ells mateixos en tenen vergonya un cop apaïgavat el temporal.

Malaurada la persona que ha de passar-se els dies fent equilibris o una mena d'esgrima per a no caure del pedestal social on va enfilarse amb les seves estudiades maneres.

Malaurada la persona que para l'orella maniàticament a tot allò que li sembla que d'ella diu la gent i no s'ho pren com a senzills i momentanis comentaris.

Aquesta mena de persones, que puc ser jo, que pots ser tu, no tindran mai pau en aquest món, i, en l'altre, se'ls espera una bona urticària.

Pere Campàs Bonay

HOMES I INSTITUCIONS

Mirada retrospectiva al lied

Gaietà Renom

Acaba de celebrar la seva setantena i ell segueix tan eufòric, tan simpàtic i tan bon conversador com sempre. "He plorat moltes vegades però no haver-me pogut dedicar professionalment a cantar" —confessa.

Als vuit anys inicia els seus estudis musicals, amb mossèn Ricard Penina formant part de l'escolania de Sant Felip Neri, a Gràcia. El segon esglaió comença amb l'entrada com a cantaire, el 1932, a l'Orfeó Català del qual esdevindrà tenor solista l'any 1948 després que ha interpretat l'òpera "El giravolt de maig" al Gran Teatre del Liceu. És de la mà del seu autor, el mestre Eduard Toldrà, amb el qual havia fet coneixença a la Granja Royal, que enregistra els seus primers discos com a liederista. Com a solista de l'Orfeó interpreta oratoris de Bach, Mendelssohn, Mozart, així com obres simfònico-corals de Beethoven, Haydn... Per aquests dies i juntament amb el professor de català Eduard Artells com a tenor segon, August Dalet com a baríton i Vicenç Mariano com a baix, funden el Quartet Orpheus, que es faria ràpidament famós per tot Catalunya.

Casat amb la senyoreta Carme Vallbona l'octubre de 1942, durant la penosa postguerra pot continuar treballant com a funcionari de l'Ajuntament, pagador habilitat de l'Escorxador. La música, vulgues que no, queda a segon terme. Durant els anys de la guerra l'Orfeó s'ha limitat a assajar i en la postguerra continua no podent fer altra cosa que assajar. Aviat, però, Renom comença a practicar el seu art, amb acompanyament o sense, en cases d'amics, en centres parroquials, en funcions religioses. És com una necessitat espiritual que ha de satisfer.

Desapareguda avui pràcticament dels nostres escenaris la sarsuela hispànica, pot dir-se que han desaparegut igualment els cantants classificats en veus. Només se'n salven els d'òpera i alguns dels cultivadors del lied que ens resten. No cal dir, doncs, que als melòmans encaterinats amb aquest gènere musical no els resta altre remei, per a poder mante-

nir el "vici", que acudir als escassos concerts que els són oferts a preus poc menys que prohibitius. Ja se sap que, malauradament, l'aforament del nostre Palau és més aviat minso. I ja em direu amb quines altres sales comptem... Però les coses veritablement importants solen ser fàcils i senzilles, si l'interès no hi manca. I així, sense demanar el miracle de tornar a sentir *in vivo* els ídols desapareguts, Emili Vendrell, Mercè Plantada, Conxita Supervia..., tots ells amb adjectiu propi i que igualment actuen amb la Colonne de París que amb acompanyament de piano, els interessats poden reviuir aquelles emocions a un preu molt raonable, quan no gratis. Per exemple, el recital nadalenc al Liceu que ofereix enguany la Generalitat a càrrec del tenor Josep Carreras. És clar que alguna vegada caldrà sortir de Barcelona, però bé s'ho val.

Gaietà Renom és un liederista nat, d'una gran sensibilitat i amb una veu impostada curosament al màxim, vellutada i dolça, amb una dicció perfecta i un enorme amor a la terra. Avui en els seus records afloren aquells nombrosos oríons comarcals, aquella entranyable "Obrera de Concerts" que,

fundada per Pau Casals, tant contribuï a fomentar el coneixement de la música entre la gent humil i treballadora, convertint-los en uns enfevorits i entesos melòmans. A aquests records de joventut Gaietà Renom respon com sempre, en tràngol o amb bonança, amb els seus recitals de música clàssica, religiosa, popular, enc que sigui davant d'un públic minoritari i enfront del rock, dels micros i altaveus i del passotisme embrutidor de certa joventut...

"Certament, no pas total!", cuita a aclarir. És la pura veritat a desgrat d'aquests grans obstacles, els amics de la bona música tornen a proliferar i a fer-se sentir. Aquí teniu, com a mostra, els setanta concerts programats arreu de Catalunya durant les festes nadalenques, amb el suport de la Generalitat, un dels protagonistes dels quals és, naturalment i amb tot mereixement, Gaietà Renom: un cantant amb punt d'honor que, sigui quin sigui el recital, vol acabar-lo amb la interpretació, com a propina, de la sardana que ell va popularitzar, "La Moreneta", que acaba amb aquesta il·lusionada i esperançada invocació: "Vetlleu, Senyora, pels catalans!"

Ernest Corral i Coll del Ram

Si som
els que
molts
lluitem
per la Justícia
seran molts els que
tindran Pau.

JUSTÍCIA I PAU
Rivadeneyra, 6, 10è.

Barcelona - 2
Tel. 317 61 77

LA BÍBLIA A L'ABAST

Advertiment

El text que avui llegirem en la segona lectura de la missa del Baptisme del Senyor (Fets 10:34-38), el vam comentar l'any passat en aquesta mateixa secció de CATALUNYA CRISTIANA (vegeu n. 172). Per això, d'entre els textos de la litúrgia d'aquest temps que encara resten per comentar, hem escollit el que correspon a la segona lectura de la missa de l'alba de Nadal. Entre altres raons, hem escollit aquest fragment, perquè ens parla d'allò que Jesús ens ha guanyat —la nostra salvació— i que Déu ens dona a mans plenes pel poder renovador de l'Esperit Sant en la celebració dels sacraments —d'una manera inicial i constitutiva en el del baptisme— i que són veritables revelacions de la bondat de Déu envers nosaltres.

Nadal i baptisme

Aquests dies celebrem el que podríem dir-ne el Nadal general. El començament d'aquesta realitat meravellosa que s'inicia en el moment de l'encarnació, que comença a manifestar-se en el naixement de Jesús i que, després de seguir revelant-se en tota la trajectòria de la vida i l'actuació de Crist, se'ns revelarà plenament en el misteri de la mort-resurrecció de l'home Jesús de Natzaret, el Crist, Fill de Déu, Senyor i germà nostre. Encara que moltes

El baptisme, revelació de l'amor de Déu

(Tt 3:4-7)

vegades no ens ho sembli, Nadal, no sols no és lluny de Pasqua, sinó que és la mateixa Pasqua esguardada des de la perspectiva del començament dels dies de la vida humana. Per això Nadal té una dimensió universal que afecta tots els homes. Amb Jesús, avui tots naixem a una vida nova. Deixem enrera allò que érem en altre temps (v. 3) i comencem a caminar per la ruta de la bondat de Déu.

Hi ha, però, un altre nadal particular de cadascú. És el naixement nostre com a membres del Cos de Crist. El baptisme ens incorpora a Jesucrist. És el bany d'aigua regenerador (v. 5) que ens fa justos per la gràcia de Crist i ens constitueix amb ell hereus de la vida eterna, que des d'ara tenim dret a esperar (v. 7). El dia del nostre baptisme —o el de qualsevol altre infant o adult— celebrem el nostre Nadal personal. Jesús neix en nosaltres. O si ho preferiu altrament: nosaltres naixem a la vida de Jesús.

Tot és gràcia

Malgrat la nostra resposta responsable i compromesa a la crida de Déu, el fet de la nostra incorporació a Jesucrist —i, doncs, el de la nostra salvació— és pur do de Déu. També, doncs, els sacraments i en concret, el del baptisme. No l'han mogut les obres que nosaltres podríem haver fet. Més aviat aquestes obres l'haurien d'haver mogut a repel·lir-nos, puix eren la manifestació del nostre pecat, el nostre mal. Sinó la seva bondat, que ens salva amb un bany d'aigua regenerador i amb el poder renovador de l'Esperit Sant, que ell ha vessat a mans plenes sobre nosaltres per Jesucrist, el nostre salvador (vv. 5-6). Som el que som, fills de Déu, per gràcia. Així la celebració i la vida sacramental dels cristians són una manifestació continuada —revelació— de la bondat de Déu, salvador nostre, i l'amor que ell té als homes (v. 4). Revelació de Déu, manifestació de la seva bondat i del

seu amor, incorporació a Jesucrist, destinats a la vida per sempre... Vet aquí la gran realitat de la celebració sacramental. Que lluny que queda —de fet no hi té lloc possible— la visió utilitarista, de compliment social, dels sacraments, que és el que desgraciadament sol veure i valorar molta gent!

El compromís cristià

El do de Déu ens mostra la seva bondat, el seu amor. També posa en relleu la nostra indigència. Però el que no demostra és que Déu sigui un malversador. Déu ens dona —se'ns dona— perquè nosaltres puguem ser allò que hem de ser i que ell ha projectat de tota l'eternitat. No se'ns dona perquè el llancem al marge del camí de la vida. Per això la vocació cristiana comporta un compromís de vida. L'apòstol ho recorda al seu deixeble en el verset que segueix el fragment que llegim avui: **Aquesta doctrina és ben certa: vull que tu la pugis confirmar, perquè els qui han cregut en Déu procurin anar al davant amb les bones obres** (v. 8). El compromís del cristià està en el fet que ell ha de ser signe d'aquesta bondat i de l'amor de Déu que ens salva. Ha de ser-ne amb la seva manera de viure, de comportar-se enmig del món, ja que ciutadans també com son del món, han de col·laborar al seu millorament des d'una doble perspectiva: la civil i la religiosa (vegeu els vv. 1-2).

Josep M. Aragonès

Cultura científica

"... a fi que els tresors fins ara guardats en les torres d'ivori dels laboratoris científics esdevinguin patrimoni cultural de tots."

Antonino Zichichi

32 - El problema de l'hominització i la solució materialista

Dèiem la setmana passada que és probable (probable!, no pas cert del tot!) que Déu hagi fet servir, per crear l'home, tot un procés evolutiu a partir d'un vivent anterior fins arribar a un moment en què el cos estava prou preparat per a rebre l'ànima (el buf vital) que el Creador li infongué, cosa que equival a dir que un animal de l'ordre dels primats i família dels homínids, es va "hominitzar" (=es va convertir en home) per obra de Déu en un moment donat. Això, si és veritat, planteja al cristià un munt de preguntes: 1º/ On tingué lloc el procés? A l'Àfrica, a l'Àsia...? - 2º/ Quines eren les qualitats personals del primer home? Era de faccions simiesques, o bé de rostre i aspecte total humà ben proporcionat? D'intel·ligència excel·lent, normal o només rudimentària? - 3º/ Adam (=home, en hebreu) fou un sol home singular (=monogenisme) o una "població" d'homes i dones (poligenisme)? Com cal entendre la formació d'Eva de la costella d'Adam? - La resposta a aquestes preguntes sobrepassa el caràcter científic que hem volgut donar als nostres articles, però tampoc podem esquivar-les: Exposarem avui què hi diuen els que prescindeixen de Déu i en el proper

article què contesta la teologia catòlica.

La teoria neodarwinista materialista

Els evolucionistes ateu responen dient: El primer home no fou únic (monogenisme) sinó molts (poligenisme) i s'originà en molts llocs alhora, ja que l'Homo erectus o pitecantrop estava estès per Àfrica, Europa, Àsia i Oceania, i pertot arreu s'esdevingué el procés d'hominització, el qual no fou un salt sobtat d'irracional a racional (=infusió de l'ànima per Déu), sinó un pas gradual i lent, ja que, diuen, l'home no difereix de l'animal essencialment sinó només per un grau més alt d'intel·ligència; per consegüent es fa difícil de dir en quin moment començà a ésser veritablement home: primer tenia un coneixement poc superior al que tenen els ximpanzés, després va aprendre a fabricar eines, va descobrir el foc, de mica en mica millorà els instruments, adquirí un llenguatge rudimentari... i va anar creixent en intel·ligència.

Què hem de dir d'aquesta teoria?

Tota aquesta explicació és purament teòrica, hipotètica,

i no té raons autènticament científiques que l'avalin. La ciència certa posa cada vegada més objeccions a aquest esquema. En primer lloc: si l'home ha sorgit alhora en llocs tan distants com Java i Sud-àfrica, per un procés gradual independent a cada lloc, com és que tots els homes, amb només les mínimes diferències racials, siguin exactament de la mateixa espècie? No hi ha pas unions estèrils entre els humans pel fet d'ésser de races diferents els cònjuges! En canvi l'elefant de l'Àfrica és d'espècie diferent que el de l'Àsia, el camell del dromedari... els exemples podrien multiplicar-se. I com és que totes les races tenen de promig el mateix grau d'intel·ligència? Uns negres educats com europeus donen una mitjana en els estudis igual a la dels blancs.

I per una altra banda suposar que l'home primitiu era menys intel·ligent que l'actual és una hipòtesi sense fonament. No s'ha de confondre intel·ligència (=capacitat de comprensió i raonament) amb cultura (=conjunt de coneixements adquirits), aquesta és clar que ha anat creixent amb el temps, però no es veu pas que aquella també ho hagi fet: qui s'atre-

virà a dir que els egipcis constructors de piràmides, ara fa 4000 anys, fossin menys intel·ligents que els enginyers actuals? Quan es descobriren les pintures d'Altamira (d'uns 14.000 anys abans de Crist) hi ha qui digué que no podien ésser de l'home primitiu perquè estaven massa ben fetes; Gabriel de Mortillet, el 1883, en una carta a Cartailhac diu que segurament les pintures d'Altamira han estat pintades pels jesuïtes espanyols per enredar els prehistoriadors.

Un evolucionista de seny: J.E. Stenson

Sobre la intel·ligència i sentiments dels primitius es poden dir ja moltes coses amb veritable seguretat científica. L'especialista en la història de l'evolució James E. Stenson de Chicago a "LA VANGUARDIA" del 10-7-83 va publicar un article en què molt assenyadament diu, entre altres coses: "Los evolucionistas del siglo pasado se tomaron unas libertades mucho mayores... La imagen del hombre paleolítico... criatura peluda, muy cargada de espaldas, estúpida y feroz, hablando a gruñidos y viviendo en continua agresividad... Hoy día los especialistas repudiarían esta imagen porque no encaja con los hechos... La

imagen de ferocidad carecía de todo soporte real. A lo largo de los años muchos hallazgos arqueológicos han puesto en evidencia muestras de cooperación y aun de sentimientos delicados entre la gente primitiva. Numerosos fósiles hallados en tumbas cuidadosamente preparadas, algunas con una antigüedad de 100.000 años... La amplia variación en la capacidad cerebral del hombre moderno no parece tener relación directa con su inteligencia... Un hombre de sólo 900cc. de capacidad cerebral tenía una inteligencia normal. Por consiguiente no estamos en lo cierto cuando atribuimos un nivel más bajo de inteligencia al hombre primitivo meramente en base a su capacidad craneal. Los útiles suponían inteligencia, no sólo porque han sido labrados con deliberación..., sino porque se hicieron para ser utilizados para unos fines determinados. Esta planificación de objetivos es un signo clarísimo de racionalidad..."

És, doncs, la mateixa ciència actual que ens diu que l'home ja és home del tot quan apareix sobre la terra amb una intel·ligència normal...

Francesc Nicolau
Professor de la Facultat de
Tecnologia de Barcelona

Ens han arrabassat la violència

La violència és la gran protagonista quotidiana de les pàgines dels nostres diaris. Violència sorda en la guerra freda entre els blocs; violència-sonora en els conflictes sagnants que esclaten a diversos punts del globus. Però si hom plega el diari i dona un cop d'ull al seu entorn, s'adona que la violència a gran escala no és sinó un reflex terrible de les violències de cada dia a nivell microsocial.

Hom és violent amb els qui conviu sota el mateix sostre; la violència és present als carrers, esclata entre els conductors i els vianants, entre els viatgers que van en un mateix transport públic, entre els veïns d'una mateixa escala. La violència verbal, gestual, esclata sovint a la botiga, al taller, a l'oficina, al despatx o a l'escola. I en la majoria dels casos, els motius que desfermen aquests comportaments violents, si es miren desapaixonadament, són nimis, insignificants, ridículs. El que passa és que són com guspires que encenen l'ambient tens i crispat a què ens aboca el ritme trepidant i angoixós del nostre temps.

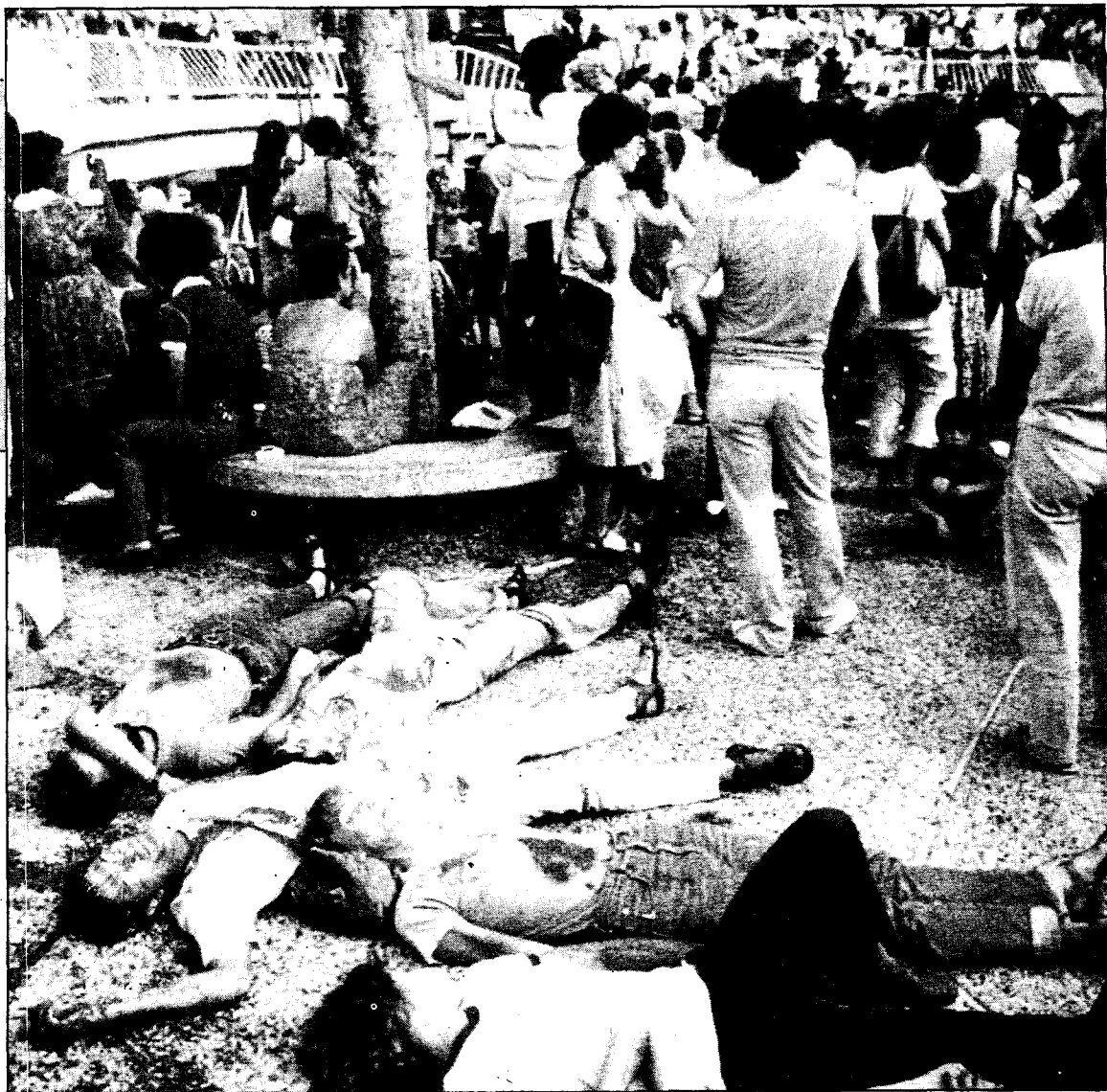
És curiós, però, que mentre gairebé tothom practica la violència, també és unànime el blasme que hom fa dels seus exabruptes. El pare de família qualifica de execrable la imatge de violència que li ofereix la petita pantalla, i escriu en canvi violentament el fill inoportú. Certament, la violència domèstica no és equiparable a la violència social, però ambdues són la manifestació, en coordenades distintes, d'una violència que sorgeix de l'agressivitat de l'ésser humà.

Violència positiva

Però també hi ha una violència positiva, plena de llum, que té altres fons.

Etimològicament, la paraula violència deriva del llatí "violentia", "vis maior", força major, ímpetu. Segons el diccionari, és la força o energia desplegada impetuosament. En l'origen, doncs, el concepte de violència denota una realitat moralment neutra; la qualificació que hom pugui fer-ne dependrà de l'ús o l'abús d'aquesta força. El professor Herreros, per exemple, defineix la violència com una força dinàmica inserida a la natura humana, adreçada a mantenir la identitat de l'home i explicitada en actes físics o morals.

Hi ha, doncs, una violència que neix de la força de l'amor. La pel·lícula "Gandhi", projectada recentment arreu, ha colpit molts ciutadans. La plasmació cinematogràfica d'aquell homenet, que va assolir de revolucionari amb el seu pensament i amb la seva vida un país tan enorme com l'Índia i que va exercir profèticament un gran influx a tot el món, ha embadalit els qui el desconeixien i ha fet tornar a reflexionar seriosament molts dels seus seguidors i admiradors. Doncs bé, al "mahatma" hom el presentava com l'apòstol d'una doctrina, el nom de la qual ha estat traduïda amb poca fortuna a les nostres llengües amb el terme "no-violència". Potser en aquest mot de connotacions passives i temorenques, rau una altra faceta de desprestigi del concepte violència en el nostre temps. La tra-

La violència és la protagonista de cada dia de les pàgines dels diaris.

ducció més aproximada del concepte "aimsa" és la "força de la veritat". I, realment, la figura de Gandhi era ben lluny de qualsevulla passivitat o fluïdesa. La força persuasiva y abrusadora de la seva paraula, del seu gest, del seu comportament, era capaç de desarmar, de vèncer moralment els adversaris més poderosos.

Hom pot parlar, doncs, amb fonament de causa, de la possibilitat d'actuar segons una autèntica "violència constructiva", amb dues característiques: en primer lloc, aquesta violència no destrueix ni fa caure, ni subjuga, i, per altra banda, segurament, és requeridora de la llibertat responsable d'altri.

El món nou que cal bastir i que tots desitgem, amb unes noves relacions familiars, laborals, humanes, no es fa sense la força de la veritat. Cal que els homes del nostre temps aprenguin a fer servir aquesta violència constructiva. Cal adquirir consciència que, de fet, la violència ens ha estat arrabassada conceptualment —i realment!— per aquells que n'han fet mal ús; que ha esdevingut un dinamisme impel·lit amb fins destructors a una espiral fol·la i cega. I no s'hi val a creure que només el mal és fort. El bé, la veritat, la honestat, també tenen força, i no pas per a embrancar-se en un pugilat estèril, sinó per a aixecar amb vigoria una nova civilització. El contrari de la violèn-

cia destructiva no és la passivitat inerta, sinó la força de l'amor.

Hom pot caure —i de fet hi cau— en el parany de creure que es pot lluitar amb violència destructora per un fi recte i bo. Tenim prou exemples dels qui justifiquen la mort i l'aniquilament amb qualitats àdhuc filantròpiques. Queda ben clar el contrasentit de córrer cap a un horitzó de vida, tot deixant en passa una estel·la de morts. No ens cal recuperar l'autèntic sentit creatiu de la violència. Més que mai ens és urgent de maldar —amb aquesta violència de l'amor— per una societat harmoniosa, solidària, feliç...

Jaume Aymar, historiador
De l'Àmbit Maria Corral

El bé i els mitjans de comunicació

Entrevista amb Joan Viñas, humanista i professional dels "mass media".

Joan Viñas i Bona, un rostre i una veu populars, gairebé familiars. Tothom recorda el famós duo Dalmau i Viñas, que durant 27 anys al davant de la "Campanya benèfica de RNE" va incidir en el món infantil —i adult— amb una tasca humanista i cordial. Avui, després d'una intensa vida com a professional dels mitjans de comunicació, l'ens públic RTVE li ha volgut retre un càlid homenatge amb motiu de la seva jubilació.

—Com entén la jubilació?

—Els ponents de les IV Jornades Interdisciplinàries de l'Àmbit Maria Corral, amb el qual m'honoro a col·laborar, han dit que l'ancianitat ha de ser contemplada com una nova etapa creadora. És dir que, en una societat, en la qual la jubilació, per diversos motius cada vegada s'avança més, i que és possible alhora gràcies als progressos de la medicina, que aquest etapa de la vida s'allargui, cal que la persona humana, en retirar-se de les seves ocupacions ordinàries, pugui desenvolupar una sèrie d'activitats gratificants i creatives que potser en el decurs de la seva vida no havia pogut realitzar. Personalment sóc dels qui no volen avorrir-se. Mentre Déu m'ho permeti, vull aprofitar l'experiència que pugui tenir, la meua preparació i les meves relacions interpersonals per a posar-les al servei de tots, no solament de la gent de la meua edat, sinó també

dels joves tan necessitats de cors que els estimin i de cervells que mirin d'entendre'ls en les seves legítimes aspiracions. Puc dir amb goig que també dedico la meua jubilació a treballar amb delit i complaença en el món dels joves.

—Fa poc que vostè va moderar un "Sopar Hora europea" sobre un tema que l'ateny de prop: el bé i els mitjans de comunicació social; realment, els "mass media" poden ser una plataforma humanitzadora?

—N'estic convençut. En aquest sopar es va veure la urgència perquè els mitjans de comunicació no s'acontentin simplement amb la recerca d'una informació objectiva i veraç, sinó que han d'anar més enllà; han de ser conscients de la seva responsabilitat en la formació de la societat i en la difusió del bé comú.

—Però vostè sap prou bé que els professionals dels mitjans de comunicació social sovint han de treballar amb pressa i que es veuen abocats a la improvisació...

—Cal anar a les persones. Els mitjans tècnics dels "mass media" són cada vegada més perfeccionats, i urgeix que els professionals facin reciclatges, que es posin al dia, que es preparin per aquesta nova civilització en la qual estem entrant. Però no n'hi ha prou. Cal bastir una nova ètica dels mitjans. Aleshores, quan hi ha un solatge autèntic, la improvisació només és aparent. En el decurs de la

meua vida professional m'he vist obligat a "improvisar" moltes vegades, però mai no he tingut consciència de traïr ni la veritat ni el bé.

—De fet aquesta preocupació per l'ètica dels mitjans ha estat constant en la seva vida...

—He procurat d'aportar-hi el meu gra de sorra. A RNE vaig dirigir un curs de formació professional adreçat als locutors. Preteníem que fossin objectius en les seves apreciacions, limitats en els seus adjectius, fidedignes i veraces en la transmissió de les notícies; que tinguessin unes fonts d'informació el més exactes possibles, etc. D'aquell curs, gràcies a la dedicació de tots, van sortir-ne locutors preeminents. També vam adonar-nos que la ràdio podia fer el bé no solament informant i distraent, sinó també, indirectament, formant. M'emociona recordar la campanya benèfica. Van ser vint-i-set anys, i els fruits ens deixaren sorpresos a nosaltres mateixos: hospitals, instituts benèfics-socials, el centre pilot Arcàngel Sant Gabriel d'Espàstics Cerebrals, etc. Però, sobretot, el que crec més valuós és que vam assolir que la gent vibrés, tot sentint-se generosa i fent feliç els altres...

Una felicitat autèntica, per la qual ha maldat sempre Joan Viñas, tot fent dels mitjans de comunicació una eina eficaç...

Jaume Aymar, historiador
De l'Àmbit Maria Corral

Moral sobrenatural

Veig clar que la demostració més clara de l'existència de Déu (que els filòsofs diuen que és indemostrable), és el seu missatge transmès pel seu únic fill, Jesús, expressant una moral que mai abans havia estat expressada en cap religió, filosofia ni civilització, i que fins i tot no ho va ser tampoc en una religió fundada després de la seva vinguda al món: l'islamisme.

Contra les tendències naturals (i per tant tingudes per bones i morals per totes les religions i civilitzacions anteriors) de l'instint de conservació i de reproducció, Jesús ens ensenya que tots els homes som germans i que s'ha d'estimar no sols a qualsevol proïsme, sinó també els enemics. Que s'ha de perdonar sempre. Que quan et peguen en una galta has de parar l'altra. Que hem de voler ser els últims i no els primers. Que hem de compartir els nostres béns. Que són benaurats els pobres, els famolencs, els sofrents, els que ploren, els oprimits, els perseguits per reclamar la justícia. Que no hem de jutjar ni condemnar. Que hem de tenir amors de parella monogàmics i permanents i que hem de millorar l'existència en aquest món com ens ensenya el parenostre (que és l'oració capdal del cristianisme perquè va ser dictada pel mateix Jesús) en demanar que vingui a nosaltres (a la terra) el Regne de Déu. Per això diu l'Evangeli que hem de ser com la sal, o com el llevat, o com la llum, o sigui que hem d'estar presents i actuant en la societat, i no isolats d'ella (amb la falsa idea que el món és dolent) com deien abans de Crist, els que es volien santificar, com els gurus o anacoretes hindús, o els monjos jueus esenís o de Qum-Ram.

La idea cristiana de millorar el món és molt important, tant des del punt de vista material, car és el que ha portat tot

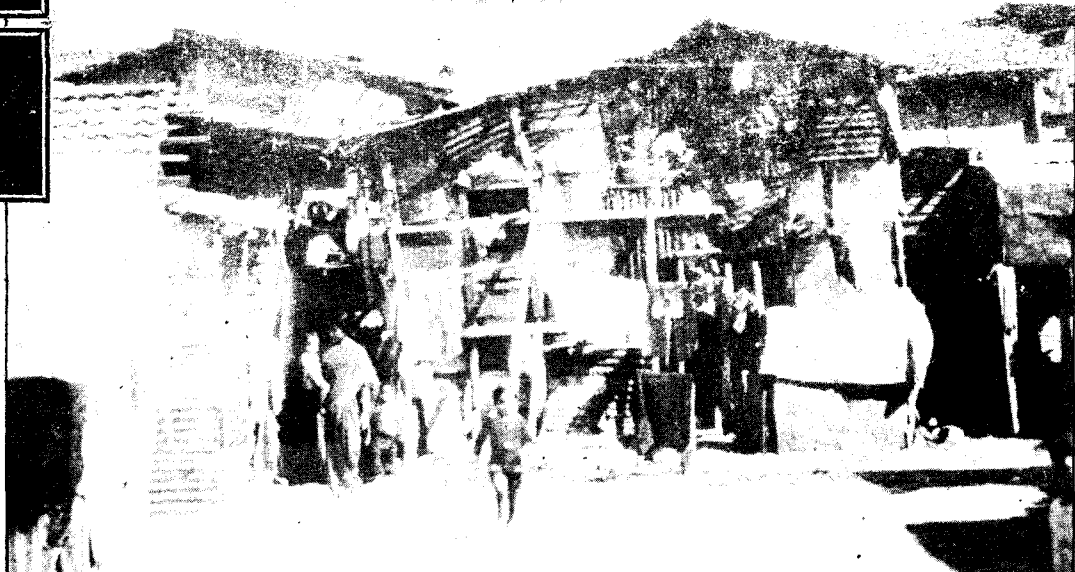
l'avenç científic i tecnològic de la humanitat, com des del punt de vista espiritual, ja que encara que altres religions o filosofies han intuït quelcom de l'expressat per Jesús i han induït els homes a tenir amor a Déu i al proïsme, en canvi totes elles han menyspreuat com a materialista i a ran de terra la preocupació pel millorament material de l'home, i han portat els seus virtuoses a actuar isoladament en torres d'ivori, en una dimensió vertical (vers Déu), però no horitzontal (vers els homes). En el cristianisme, és absolutament original la noció de veure Déu en cada un dels homes.

Desenvolupament material

Com a conseqüència, en les altres religions, els religiosos s'han deslligat del progrés material i cultural, i no així en el cristianisme, on sempre s'ha vist clar que les ciències i la cultura són un bé per a tots, i els preveres (a més dels laics) hi han contribuït poderosament, des dels filòsofs i copistes de llibres medievals, fins als científics actuals com Teilhard de Chardin, passant pels naturalistes com Spallanzani, Mendel i Stenon; músics com Palestrina, Vivaldi i Soler; juristes com Vitoria; poetes com Verdaguer, etc.

El pensament i l'activitat cristiana d'afavorir el desenvolupament material de la humanitat, crec que queda accentuada i glorificada al màxim pel Catecisme Holandès, quan diu que aquest millorament material, és conseqüència de la acció redemptora de Jesús perquè no hi pot haver una vida espiritual recta, si falten unes condicions materials mínimes per a sortir de l'angoixa i poder-se dedicar a l'estudi i a la meditació.

La moral cristiana és tant

No s'ha fet massa cas de la idea cristiana de millorar el món.

sobrenatural, tant per sobre de les naturals tendències de l'home, que fins i tot després d'admesa per nombroses persones i estats sencers i Europa sencera, fou tergiversada, ja que la tendència humana natural, sobretot la de l'home mediterrani, és el casuisme, el detallisme, el canonisme, la legalització, la codificació, i la reglamentació i sobretot l'afany de poder i de domini.

Contra el manament evangèlic de predicar i anunciar la Bona Nova (no d'imposar-la), quan els dirigents dels estats foren cristians, l'imposaren a qui varen poder, i encara ara hi ha sectors catòlics que enyoren aquells temps i busquen posicions de poder, per a "cristianitzar" la societat autoritàriament.

Contra la recomanació cristiana de donar al Cèsar el que és del Cèsar, o sigui deslligar la vida civil de la religiosa, s'han involucrat ambdós poders moltes vegades ("Sacre" romà imperi; majestats catòliques; estats pontificis; nacional-catolicisme; etc.)

Contra la recomanació de perdonar sempre i parar l'altra galta, s'han glorificat guerres i s'han fet croades i en el pla individual es trobava natural el duel, i en la moral calderoniana es trobava just matar la dona adúltera i el seu amant o l'amant de la filla.

Contra la màxima de no jutjar per a no ser jutjats, en l'edat mitjana es feia l'aberració del "Judici de Déu" on es dirimí una qüestió (correntment d'orgull i de poder), a vegades pels mateixos encausats, i sempre per la violència, fins arribar a l'homicidi, i per tant es vulnerava tant la màxima exposada en aquest paràgraf, com la recomanació del perdó i el no ús de la força.

Societat igualitària

També ens demostra la minoria d'edat mental de la humanitat en aquella època, un altre fet: la Inquisició. Els homes (i entre ells la jerarquia eclesiàstica), oblidant la moral sobrenatural, es deixen portar per l'instint natural de l'ànsia de poder i de domini, i d'imposar les seves idees pròpies a tots els altres, arribant fins i tot a la violència per a aconseguir-ho. No cal dir que vulneren així tots els preceptes cristians que hem exposat anteriorment: predicar la Bona Nova sense imposar-la; perdonar sempre; no jutjar; no usar la violència, etc.

No cal dir que mai, en la societat, no s'ha fet cas (excepcions individuals a part) de la recomanació evangèlica de ser l'últim, i de servir i no ser servit, ni mai tampoc en l'organització social general (exclusió feta de

casos personals) no s'ha buscat la pobresa i la humilitat, sinó sempre el diner, el poder i la glòria.

Durant molt de temps, les reglamentacions, legalismes, casuismes, canons, regles, codificacions, disposicions, etc, han estat com una fullaraca o, més ben dit, com els arbres que no ens deixaven veure el bosc, que és en aquest cas el nucli de la doctrina cristiana: la generositat i la lluita contra l'egoisme, per arribar al manament o precepte capital: estimar Déu a través de l'estimació del proïsme i com a conseqüència d'aquest manament, arribar a una dimensió social de l'amor al proïsme, instituint una societat igualitària, sense classes, ni diferències econòmiques, ni de poder.

Contràriament, es va anar desenvolupant i hipertrofiant el cultisme, amb congregacions, associacions, confraries, etc i l'enriquiment d'imatges i santuaris, tot plegat per l'exteriorització i exhibició de la fe, oblidant que segons Jesús, les obres d'amor a Déu, són les d'amor al proïsme.

Aquest amor a Déu passant per l'amor al proïsme o sigui aquest humanisme i aquesta dimensió social, es dona únicament en el cristianisme entre totes les religions.

J.M. Ferrando

L'evidència d'un individualisme

D'agradable, no ho és massa, però freqüent, sí que n'és.

Si passem una tarda, pels volts de les sis, per carrers ben concorreguts de gent, i ens aturem als bars, o al costat de grups de persones que fan petar la xerrada, tenim moltes probabilitats de sentir en boca de molts joves, sobretot, l'expressió ja coneguda: "noi, saps què et dic, que això és el teu problema".

I aquest és el nostre problema, que en un moment en què no tan sols parlem de solidaritat sinó que en tenim una forta necessitat, sorgeixen expressions com aquesta, que en aquest cas denoten l'evidència d'un individualisme.

L'expressió "és el teu problema" reflecteix una actitud, per part de la persona que la pronuncia, greu-

ment individualista; és una expressió pròpia d'una persona que només es preocupa d'allò que té una repercussió directa amb ell. D'alguna manera, aquesta persona centra la vida en ella mateixa, es tanca en el seu pou insolidariament, i, el que és més trist, la persona que pren aquesta postura, en el fons deixa entreveure que no vol acceptar la realitat que l'envolta i que, per tant, prefereix no afrontar-la; la seva insolidaritat pot ser que sigui el seu amagatall, quan en realitat sembla que vol aparentar una indiferència amb el seu entorn i un no acceptar-lo; potser el que hi ha és debilitat, por, desconfiança o inseguretat.

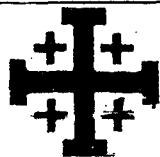
El perill d'això és el creixement d'una actitud individualista, la persona que diu "és el teu problema", en el fons està dient d'ell mateix,

que també és el seu problema; d'alguna manera no s'obre a ajudar als altres, però tampoc no dona l'oportunitat perquè els altres l'ajudin.

Vivim una realitat no gaire fàcil, però hem de recordar-nos amb més freqüència que la realitat que vivim és aquesta i no una altra; rebel·lar-s'hi en contra no condueix a res; el que cal és lluitar des d'aquesta realitat per allò que creiem que és millor per a tots; altrament, caiem, potser involuntàriament, en un creuar-se de mans; aleshores res no canvia.

Si la realitat que vivim és una part de la de tots, siguem solidaris i estiguem disposats a lluitar-hi per tal de trobar una resposta a la realitat de cada persona.

M.M.

A TERRA SANTA

Amb els franciscans Custodis dels Sants Llocs. XXIII Peregrinació.

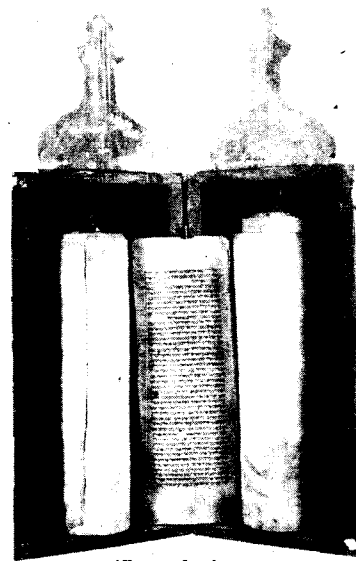
Primera quinzena d'agost. Pacs limitades. (Mínim vint-i-cinc places. Màxim quaranta cinc)

dotze dies de duració. Hotels quatre estrelles.

Inscripció i informes:

Comisaria de Terra Santa. PP. Franciscans Santaló, 80. Tel. 209 23 88. Barcelona-21

Els jueus catalans i la Bíblia

(Foto: Arxiu
Monestir de
Montserrat.)

Els llibres sagrats eren confeccionats amb pergamins d'ovelles sacrificades d'acord al ritu hebreu, cosits els uns amb els altres. S'hi escrivia amb una tinta negra especial. A fi de protegir la part escrita de possibles róssecs, s'hi acoblava un estoig de materials nobles amb dibuixos i filigranes.

És versemblant que els fills d'Abraham començaren escapar-se per la Península molt temps abans del naixement de Jesucrist. El profeta Abdies cita aquesta contrada amb el nom de **Sefarad**; "... i els exiliats de Jerusalem que són a Sefarad" (20b.). En el temps del Crist, uns jueus peregrins a la Ciutat Santa foren designats "**sefarim**", gentilisi derivat de **Sefarad**, és a dir, de la terra occidental del Mediterrà, **Hispania**.

A les acaballes de l'època carolingia, hi havia una comunitat hebrea a Barcelona. És sabut que els jueus del Cap i casal, van consultar Rabbí Amram (869-887) president de l'Acadèmia de Sura (Iraq), sobre qüestions religioses i jurídiques. En respondre els hi va trametre el seu **Seder o Ordre de pregàries litúrgiques**. Un missatge anomenat **Judà l'hebreu** o **Judacot**, portà notícies de Barcelona (876-877) a l'emperador Carles el Calb. Retornat, lliurà deu lliures d'argent que el rei franc donà a Frodoí bisbe de Barcelona, perquè adobés l'església.

Nombrosos documents palesen que els jueus establerts a casa nostra, posseïen terres, les quals conreaven ells mateixos talment com ho feien els seus compatriotes d'Alemanya i França.

Sota el govern dels nostres reis, es movien en règim de tolerància que els permetia de conservar la seva identitat, els seus costums i practicar llur religió. Els exemples d'empament que els monarques els hi dispensaren, es farien inabarcables. Aquesta protecció, però, no eixia pas d'un filosemitisme desinteressat, sinó perquè la Corona treia substancials rendes en forma de tributs procedents de les aljames.

L'ensenyament

L'historiador Flavius Josefus escriví: "**Des del moment que els infants poden capir, aprenen la llei mosaica de memòria i la tenen estampada a la seva ànima**". Aplicant unes paraules del Deuteronomi (11:18-20), com una habitud secular, els jueus que vivien als Països Catalans tenien les seves escoles. Aprenien l'Antic Testament, les primeres pregàries i les tradicions antigues. Endemés, la mainada aprenia a llegir i a escriure amb l'alfabet hebreu, dit **alefat**, per la qual cosa, quan volien escriure la llengua que parlaven —ací el català—, ho feien amb les lletres que sabien fer servir que eren les hebrees. Un exemple son els cinc cants de noçes que se'ns conserven: el text està redactat en català però l'alfabet es hebreu (*). És segur que coneixien la grafia llatina perquè la majoria signaven documents correctament. Abans de l'expulsió decretada pels Reis Catòlics (1492), foren interdictes les bibles en vulgar doncs les autoritats eclesiàstiques s'adonaren que els conversos les empraven per a ensenyar l'Antic Testament a llurs filllets. Aquest seria un dels motius de la persecució desfermada contra la Bíblia valenciana i el Psaltiri traduït per Corella.

Paraula i vida

La seva educació els capacitava per a desenvolupar funcions les quals demanaven un cert nivell cultural, i els situava per damunt dels altres ciutadans. I això a l'Edat Mitjana quan l'analfabetisme era general, tret d'alguns eclesiàstics, religiosos i altres personatges contadíssims, com els notaris.

Els costums i les minúcies de la seva vida estigueren sempre orientades pels preceptes veterotestamentaris. Les làpides hebrees trobades ací i allí de les poblacions catalanes tenen interès perquè malgrat el pas del temps, la dolça poesia bíblica floreix lluminosament en aquestes inscripcions. L'estimació i el record dels absents te en aquestes pedres, una dimensió d'eternitat eixida sobre tot d'Eclesiastès, Isaïes i Daniel. Entre els materials d'una casa enderrocada al barri gironí de Mercadal, el 1888, hom hi trobà una làpida commemorativa de la sinagoga. La data es en blanc, però la bonica inscripció encara que es incompleta aper mancar alguns mots, te tot el regust i l'encís dels Salms:

"Casa de Jacob, veniu i camineu en la llum del Senyor. Espereu en Ell tot temps. Veu el vostre cor davant Ell. Déu es el nostre sosteniment. Obriu les portes perquè pugui entrar el poble piadós que guarda la fe. Exalceu el Senyor Déu nostre, posterneu-vos davant les seves petjades. Ell és Sant. Els que temin el Senyor, el lloïn... tota la posteritat d'Israel. Veniu, posterneu-vos i agenollem-nos davant el Senyor, el nostre Creador. Veniu a les seves portes amb accions de gràcies, als seus atris amb lloances. Rengraciem-lo. Beneïu el seu Nom. Alceu les vostres mans cap el santuari i lloeu Déu... Plens serem dels bens de la teva Casa."

També fou descoberta una "**mezzuzà**" en endorrocant una casa al carrer de la Força, a Girona. Conté un pergaminet enrotllat amb alguns versicles del Deuteronomi. El jueu piadós que vivia en aquesta casa, sempre que sortia i entrava, estenia la seva mà damunt la

"mezzuzà", recitant els mots de ritual: **"El Senyor guardi la meva sortida i la meva entrada, ara i sempre"**.

Seguint al peu de la lletra uns textos del Levític (11:1-47; 17:10-16), eren molt mirats en menjar carn de bestiar, i havien de menjar-la d'animals degollats. Les autoritats barcelonines procuraven que la carn morta pels jueus només fos venuda al call, o a les taules de venda a la porta del call. Dintre de l'aljama, hom podia comprar carn els dies que l'Església prescriví abstinència. Tanmateix, tenien una fleca situada prop el Castell Nou. Allí portaven a coure el pa alís, és a dir, sense llevat, que devien menjar en determinades festivitats (Ex.28:8; Lv.23:6; Nm.28:17; Dt.16:1-17).

El famós jurament, si procediments judicials ho exigien, era molt pintorec. Consistia en una llarga elucubració en la qual, el jueu tenint "**lo rotlle** (la Torà) al coll", començava jurant pels salms principals, els profetes, les devocions hebrees... Seguia tot un reguitzell de terribles anatemes, que concitava sobre ell, la seva descendència, els seus bens, etc., si resultés falsari. Fent el jurament un acte públic, es prestava a les burles dels espectadors. Els israelites barcelonins demanaren prestar-lo privadament a la Cort del Veguer, el 1439.

"Obriràs les teves mans als teus germans" (Dt.15:11b.)

Històricament, el poble hebreu es el primer que d'una manera primitiva si es vol, socialitzà la terra i tingué cura de diversos afers socials. Fins i tot, els estrangers n'eren beneficiaris. Els pobres, les vídues i els desvalguts rebien una part

de la collita, cada tres anys la desena part, i, els fruits naturals de l'any sabàtic eren comuns (Lv.25:1-55).

Els principis bàsics d'aquest comportament begut de la Paraula, els posaven en pràctica als pobles on s'hi establien. Als Països Catalans crearen diverses institucions socials. A tall d'exemple, heus ací sols uns fets. L'aljama d'Avinóy tenia una administració pròpia, ben organitzada i espléndidament dotada. Socorria els jueus pobres i també els que no ho eren, els quals se'ls donava menjar i allotjament, si be els hi era prohibit romandre més de dos dies a la mateixa població. Els rabbins de Terra Santa eren tractats amb especial dilecció. Les noies pobres eren dotades. Els infants eren educats a expenses de la comunitat. Els malalts eren visitats pel metge i rebien les medicines de franc.

A Santa Coloma de Queralt hi va haver un filàntrop, Moisès Cabrit (+1410), que fundà un hospital per als pobres de la vila i posseï una excel·lent biblioteca d'obres rabbiniques. Astruc Caravita disposà en el seu testament una almoïna de la qual fou procurador Bonas-truc Vidal.

Aquestes dades demostren l'esperit benèfic i social que regnava entre la majoria dels jueus catalans, contra el que vulgarment creuen aquells que sols tenen del jueu el concepte esterotipat d'usurer i avar, incapaç de cap sentiment noble, ni de cap activitat enlairada.

Joan González i Pastor

(*) Jaume Riera i Sans, Cants de noçes dels jueus catalans (Col. Llibres de Mall). Curial, Barcelona 1974.

Desitjo subscriure'm / renovar la meua subscripció a:

Catalunya Cristiana

Nom i cognoms

Adreça

Població D.P.

Remetre aquesta butlleta a:

Redacció i administració:

C/. València, 244. 2on. Barcelona-7. Tels. 215/2739 - 2784 - 2805

☐ Trameto les 2.500 ptes. per gir postal.

☐ Incloc un taló barrat per aquest import.

☐ Prego al Banc / Caixa

Agència

que se serveixi domiciliari aquest pagament anual, fins a nova ordre, en la meua llibreta / compte n.º

Lloc Data

Signatura

Música

El piano en la música romàntica

El IV Festival de música romàntica, que organitza la Caixa de Pensions, estarà dedicat enguany al piano i a la música de cambra amb piano. Els recitals tindran lloc respectivament al Palau de la Música de Barcelona, i al Centre Cultural de la Caixa del passeig de Sant Joan 108. El Festival és complementari amb una sèrie de concerts comentats per a escolars al Palau i en què l'eix no és pas el piano; i una programació de gravacions relacio-

nades amb la temàtica del Festival a la Fonoteca del Centre Cultural del Passeig de Sant Joan i de la que donarem major informació.

Passant però al Festival cal destacar la presència d'importants solistes pianistes. La simple llista dels pianistes és impressionant: Alexis Weissenberg, Misha Dichter, Albert Giménez-Atenelle, Bruno-Lionardo Gelber i Josep Colom.

XXVI temporada del Patronat Pro Música de Barcelona

El 20 de gener s'inicia la XXVI temporada musical del Patronat Pro Música de Barcelona amb la qualitat a què ens té acostumats. Seria impossible parlar dels vint-i-dos concerts previstos al Palau de la Música. D'entrada cal destacar la presència d'orquestrats gens escoltats a Catalunya: la Simfònica de la Ràdio de Frankfurt, la Gewandhausorchester de Leipzig, la Filharmònica de Moscou, la de Cambra Noruega, la Simfònica de Ràdio Berlín, i l'orquestra del Segle XVIII. Altres formacions que ja coneixem interpretaran altra vegada entre nosaltres: "Pro Arte Strings Quartet", l'Orquestra de Cambra Franz Liszt, Hesperion XX —amb un programa del Renaixement a la cort de Nàpols (1442-1556)—, Pro Musica Chorus i English Chamber Orchestra amb la Creació de Haydn, i Elies de Mendelssohn; i un conjunt de gran interès de solistes entre ells Pilar Lorengar i Miquel Zannetti, Montserrat Caballé que cantarà l'Stabat Mater de Pergolesi, Lluís Claret amb les Variacions rococó de Txaikovski, Margaret Price i Murray Perahia com a destacada soprano i pianista respectivament, o un interessant programa que conjunta baix i clavicèmbal amb música romàntica, Harald Stamm i Wilhelm von Grunelius respectivament.

En conjunt, un gran programa d'hivern i primavera perquè és perllongarà fins el primer de juny. Més enllà d'aquesta data la calor regnant al Palau de la Música impedeix poder gaudir de la música amb correctes condicions.

Ferran Camps

LA SARDANA I LA DANSA

APLECS GIRONINS DE L'ANY 1984.— L'Agrupació Sardanista d'Aplecs de les Comarques Gironines ja té gairebé configurat definitivament el calendari d'aquestes remarcables activitats a celebrar al llarg de l'any 1984.

La temporada s'iniciarà el dia 4 de març, a Sils; i prosseguirà els diumenges successius de l'esmentat mes a les viles de Celrà, Flaçà i Calonge. Els dies 1 i 8 d'abril hi haurà aplecs a Besalú i Breda, respectivament. El 22 d'abril a Maçanet de la Selva; i el 29, a Santa Coloma de Farners.

Cada diada festiva, al llarg del mes de maig, se celebraran aplecs. Seran els de l'Escala, Lloret de Mar, Caldes de Malavella, Figueres i Girona. També el mes de juny es prosseguirà la mateixa tònica, distribuint-se les celebracions cada diada festiva, per les poblacions de Cadaqués, la Bisbal, Roses, Anglès i Torroella de Montgrí.

Cinc diumenges té el mes de juliol de 1984 i cinc són els aplecs a celebrar. Respectivament, són els de Banyoles, Olot, Ripoll, Llançà i Palamós. El mes d'agost hi haurà aplecs a Castelló d'Empúries, el dia 5, a Port-hou, el dia 12, i a Perelada, el dia 26. La temporada dels aplecs gironins es clourà el dia 12 d'octubre, amb la celebració de l'aplec de Sant Jaume de Llierca.

PREMIS SARDANISTES "CATALUNYA-CENTRE".— El dia 13 de novembre va celebrar-se a Santpedor la cloenda de la temporada sardanista promoguda per l'Agrupació Cultural del Bages així com l'atorgament dels anys premis instituits per l'esmentada entitat per tal d'enaltir el desenvolupament d'activitats sardanistes a les comarques del centre geogràfic de Catalunya. Han estat concedits de la següent manera:

El Premi Agrupació Cultural del Bages, a la colla amb més meritòria tasca s'ha adjudicat a l'Agrupació Sardanista de Súria. El Premi "Francesc Juanola" a la tasca personal més rellevant a favor de la sardana ha estat atorgat a Leandre Fuster i Bosch i a Manuel Iglésias i Coll, de "Nova Crida", de Manresa. El Premi "Símbol", a la colla amb més meritòria tasca cultural i de respecte a Catalunya, l'ha obtingut el Grup Sardanista de Santpedor. El Premi "Aires de Catalunya" al grup amb millor activitat al voltant de la sardana s'atorga a la Colla Senzillesa, de Súria. I el Premi President, a la constància en la labor sardanista, l'ha merescut el grup "Dintre el bosc", de Manresa.

Josep Ventura

Costums i tradicions

La fugida a Egipte

El primer diumenge després de Reis és la fugida a Egipte. Almenys així es representava en els pessebres, encara que en el calendari sigui una data imprecisa. És clar que tampoc no és exacte que els Mags anessin a adorar l'Infant a la Cova o Portal del Naixement. Potser ho feren a Jerusalem.

Sigui com sigui una cançó popular descriu: que "mentre Maria tallava i cosia / robeta per l'Infant nat", se sentí sobtadament un gran avalot i la Verge treient el cap per la finestra preguntà:

"Veïnes, això què ha estat? / És la gent del rei Herodes / del rei Herodes malvat, / que a tots els infants que troben / prest els hi lleven el cap. / Maria plega la roba, / pren l'Infantó sota el braç: / -Aparteu-vos les veïnes, / feu-me lloc i feu-me pas, / que per salvar el meu Filllet / mig món he de regirar. / Rei Herodes, rei Herodes, / el meu Fill no el trobaràs, / que abans que tu no el trobis, / tu ja seràs condemnat".

De la fugida a Egipte hi ha moltes llegendes i cançons. Una diu que la somereta era pèl-verdosa i que beneïda per Jesús, li sortí una creu de pèl negre al lloc i per això de les que tenen aquesta característica se'n diuen "someretes del Bon Jesús". Una altra diu que Maria, camí d'Egipte, cosia robeta pel seu Fill i es servia d'una espina de floravia per agulla, d'una caps de gla per didal i, per fil, els seus cabells.

Per sabuda deixo només resumida, aquella que explica

el cas d'un sembrador de blat que trobaren pel camí i que, per voler de Maria, va veure créixer tant les espigues que el pogué segar per tal que dins de la primera garbera s'hi amaguessin els sagrats viants. En arribar els esbirros d'Herodes, un d'ells preguntà: "Escolteu, bon home, / el bon segador: / No heu vist la Verge amb el Redemptor? / L'home responia: -Una n'ha passat / a l'hora que estava / sembrant aquest blat. / Se'n gira als altres: / diu: -No seran ells, / tornem-se'n a casa / amb tota la gent..."

És coneguda igualment la llegenda que el Gaig va dir: "Sota la garbereta / està la Marieta, / sota la garbereta", i la Verge, en veure's traïda digué: "Gaig ets i gaigs seràs / magre sempre estaràs". També es diu de la perdiu que enotxejava: "Cut, cut, catat-xec, / sota la gabarrera jec".

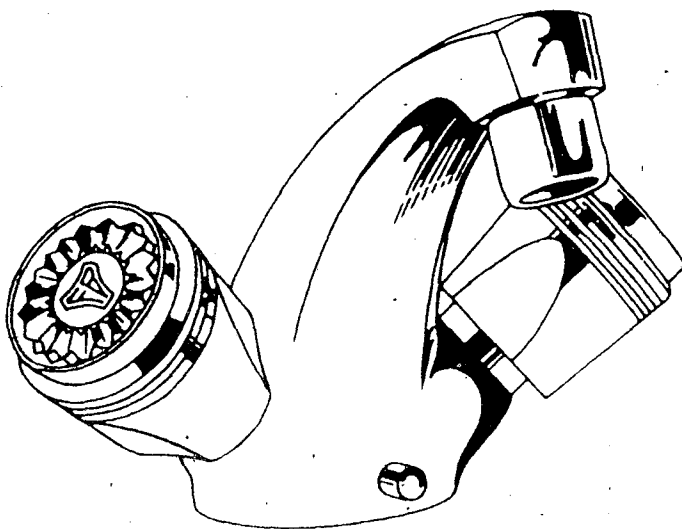
puix que la Verge s'havia amagat en una- i d'ací que des d'aleshores els caçadors llencin als gossos els caps de les perdius, perquè no són bons per a menjar.

Una altra cançó assegura que, sorpresa Maria amb l'Infant a la falda, els soldats li preguntaren què hi duia. "Blat-respongué". I obrint la falda els mostra, efectivament, un manat d'espigues. Li pregunten si els n'hi vol vendre o empenyar: "No us el vull donar a vendre / ni el vull tampoc empenyar, / que amb aquest xiquet de trigol / tot el món serà salvat". Per això diu la brama que el blat enclou l'essència de Jesús i si en partiu un gra, en cada una de les meitats hi veureu la cara de Nostre Senyor.

Esteve Busquets i Molas

Triánón N

UNA GRIFERIA DE ALTA CALIDAD Y GRAN LUJO QUE SE SUMA A LOS YA ACREDITADOS MODELOS MARBO, CRISTALIA Y BLUE-STAR

Sr. Instalador
Solicitenos
cuanta informacion
precise

De venta
en almacenistas
de saneamiento.

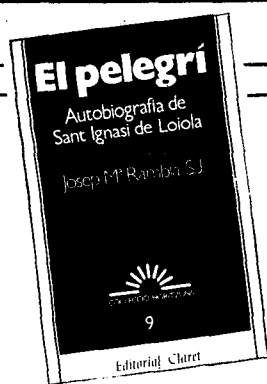

FELIU BOET S.A.
GRIFERIA NOBLE

Avda. de Roma, 137 Tel. 253 63 20 BARCELONA 11

Llibres

El pelegrí

El P. Josep M. Rambla és prou conegut a casa nostra perquè necessiti cap mena de presentació; però si algú no el coneix, quan acabi de llegir el seu últim llibre, "EL PELEGRÍ", tindrà una visió clara del rigor i de la serietat que esmerça en tots els seus treballs. El P. Rambla, dins de la col·lecció "Horitzons" d'Editorial Claret, ens acaba d'oferir la primera traducció catalana íntegra de l'apassionant autobiografia de sant Ignasi de Loyola.

El relat autobiogràfic va precedir d'un pròleg orientador i d'una introducció general, els quals disposen l'esperit a endinsar-se pels camins lluminosos que va seguint, portat per l'Esperit, l'inquiet pelegrí que fou Íñigo de Loyola.

Feia falta aquesta restitució a Catalunya, i en llengua catalana, del relat autobiogràfic, perquè el nostre país juga, en la vida del pelegrí, un paper preponderant. A Montserrat s'inicia el seu pelegrinatge; a Manresa tenen lloc les experiències cabdals de la seva vida i, a Barcelona, durant llargues temporades, troba el seny de la terra que ell va escollir per a iniciar el seu camí trasbalsador que apareix en moltes pàgines dels seus famosos Exercicis. L'experiència mística dels períodes catalans ocupa un lloc fonamental en la vida d'Ignasi.

Tot el relat està escrit amb una sorprenent sinceritat, que sedueix el lector com si es tractés d'un meravellós relat novel·lesc. Els fets anecdòtics, que abunden, al llarg de l'autobiografia, són sempre significatius i marquen les etapes més lluminoses de l'itinerari espiritual del fundador de la Companyia de Jesús que, pas a pas, es va configurant en la vida del pelegrí.

L'autobiografia descobreix els viaranyos dels viatges penosos i aparentment inútils, com les aventures i experiències d'apostolat que la Inquisició no s'atreveix a condemnar. "El Pelegrí" mostra com tot sant, i Ignasi en particular, ha de suportar la prova de la creu per a reeixir. El fonament de l'obra de Déu, que serà la Companyia, no pot ser altre que la nuesa del fundador i la seva donació generosa al voler del Pare.

El marc històric i el mapa de l'itinerari, juntament amb la bibliografia fonamental, faciliten al lector una intel·ligència adequada d'una de les obres cabdals de l'espiritualitat moderna.

Josep Liñán i Pla

Poesia i història de qualitat (1)

Interessant recull de poemes de mossèn Didac Faig i Vinyes, rector de la parròquia de Sant Pere de Bigues, al Vallès Oriental, prologat per un altre capella poeta, mossèn Pere Ribot. Precisament d'ell són les paraules: "Cada mot del poeta és com un arbre ran del camí, davant el cenobi o el claustre enderrocat per la mà barroera del temps i de l'oblit, fet presència i llum com una resurrecció del que fou".

Mossèn Faig fa un interessant recorregut poètic per una sèrie d'antics monestirs romànics de diferents comarques: Alt Empordà, Garrotxa, Urgellet, els dos Pallars, la Vall d'Aran, Osona, Vallès, Conflent, etc... Previ a cada un hi trobareu unes notes històriques de mossèn Anton Bassolas així com algunes il·lustracions de Jaume Torras. Tot i algunes excepcions la majoria d'esglésies són abandonades per a la vida monàstica i fins i tot pel culte. Es tracta de runes que susciten l'emoció del poeta i que sens dubte atrauran l'interès d'un poble poètic i amant de romànic com és el català.

Ferran Camps

(1) "L'arbre i el vent",
Didac Faig.

RECERQUES

14

Intel·lectuals, tècnics i polítics del primer terç de segle (1)

Acaba d'aparèixer el n.º 14 lèmica llibre canvi-protecció de la revista "Recerques", que nisme al País Valencià és sintetitzada per Vicent Soter. Finalment, almenys en la primera part, a analitzar sectors importants de la classe dirigent catalana d'ençà de principis de segle fins a l'inici de la guerra civil. Jordi Casassas estudia la segona part és dedicada a les joves futures figures de la Lliga. Francisc Roca la forma a dues llotges importants: Lleició dels economistes; L'Escola da i Barcelona. Ambdós treballs és analitzada per balls es refereixen al segle XIX. Ramon Alberdi; Manuel Llador sobre "Solidaritat Catalana i Solidaritat Obrera; Isidre Molas descriu el Projecte d'Estatut d'Autonomia de 1919; la po-

Ferran Camps

(1) Recerques-14.
Cunil-1983-Barcelona.

Racó del llenguatge

La fruita (3)

Mossèn Cinto, en l'endrega que fa del seu poema L'Atlàntida a l'Excel·lentíssim Senyor Don Antoni López, marquès de Comillas, diu: "Muntat de tos navilis en l'ala beneïda, busquí de les Hespèrides lo taronger en flor..." Les Hespèrides eren tres germanes que guardaven i defensaven el jardí on hi havia l'arbre de les pomes d'or, cobejades perquè donaven la immortalitat a qui les menjava.

Verdaguer ens parla de taronges, i els llibres de mitologia, d'unes pomes d'or. Tant se val. El cas és que aquestes dues fruites són les més conegudes i populars.

Les pomes són presents en la religió, en la mitologia, en la història, en la ciència... Adam i Eva van menjar una poma. El Gènesi no ho diu, però sembla que era aquesta la fruita que guarnia les branques de l'arbre de la ciència del bé i del mal. Si més no a nivell popular i a nivell de representació plàstica en tots els grans artistes que han pintat el tema. Per això la poma ha esdevingut símbol de la temptació, i la poma mossegada, de la caiguda en la temptació.

Quin compromís per al pobre jove Paris, haver de lliurar la poma a la més bella de les tres pretendentes! Va preferir Venus, però les altres dues, iquin despit i quina set de venjança vers l'elegida i l'elector! No en va ha estat coneguda per la posteritat com la poma de la discòrdia i hom aplica aquesta denominació als fets que converteixen en situacions tenses, les que havien estat normals.

La poma posada sobre el cap del seu tendre fill era el fitó de la fletxa brunzent disparada per l'arc del gran tirador Guillem Tell. Els tirans del seu poble li imposaren tal suplici i n'eixí victoriós. Després no va parar fins a aconseguir la llibertat i la independència del seu país.

No era una poma la que va caure als peus d'Isaac Newton, quan descansava plàcidament al seu jardí? I no fou a partir d'aquest fet que va començar a pensar i investigar fins a descobrir la llei de la gravitació universal? Des d'aleshores la humanitat ha d'agrair a aquest gran científic la seva aportació genial al món del saber físico-matemàtic.

Els contes infantils, començant per la Blancaneus, també en són plens, i les cançons com Deu pometes té el pomer, malgrat que suara hagin pres aquest títol per a un llibre de contes llicenciosos.

PERLES ORTOGRÀFIQUES

Un establiment que deia Confecciones Luisa, ara el veig retolat com a Confeccions Lluisa. Aplaudeixo la idea, però em dolc que el retolador no hagi tingut present la dièresi de Lluisa.

Albert Pera

AJUNTAMENT DE MATARÓ 1983

DIES DE REPRESENTACIÓ

GENER DEL 1984
Dies 1 i 8, a les 5 de la tarda
Dies 8, 15, 22 y 29, a les 4'30 de la tarda
FEBRER DEL 1984
Dies 5, 12, 19, a les 5'30 de la tarda

PER ENCÀRREC DE LOCALITATS O INFORMACIÓ TELÉFON 790 12 13

LLIBRERIA SANT MIQUEL

Catequesi, revistes,
estampes, goigs, rosaris,
cromos, escapularis,
medalles, etc.
Roger de Llúria, 100
Tel. 207 25 98
Barcelona-37

MODA

Per a un hivern rigorós i elegant

Vestit pantalón en voile de llana amb ratlles de diferents colors, sempre matisats pel gris.

Dins la línia "Maigret" més rigorosa, gavadina en estam impermeabilitzada, amb pantalons turmellers coordinats.

Pensant en la cosa pràctica que representa vestir un conjunt, on la jaqueta acompanyada d'una faldilla o d'uns pantalons, es converteix en la peça ideal, no podem evitar l'evocar la firma TOCUT, veritables artífexs i especialistes d'aquest estil de vestir, que ens demostra la seva constant evolució temporada rera temporada i que a través d'una acurada selecció de teixits i colors, ha proposat per a aquest hivern 84 una extensa col·lecció de peces molt boniques i confortables.

Tres línies bàsiques acaparen l'atenció de la dona, en oferir-li tres opcions diferenciades a través de tres estils diferents que inviten a l'elecció més exigent.

L'estil "MAIGRET", propi per a la ciutat, ve marcat per les tradicionals peces masculines, severes i rigoroses, acompanyades per gran quantitat de bruses molt coordinades amb la peça exterior amb la presència de mànigues molt importants. Gamma de colors foscos en els quals sobresurt el negre,

gris, blau marí i visó, amb breus aparicions de tons mitjos.

Dibuixos d'espiga, ratlles i amb quadres per a teixits drapers típicament masculins, com són els reversibles, les franel·les o els "cashemeres". Gran presència d'abric, trenc renovats i sastres amb faldilla o pantalons gairebé sempre turmellers.

Línia "NATURAL", centrada en un sport de qualitat, a base de peces amples que cerquen el seu origen en allò que és auster i arte-

sà, les textures de les quals d'aspecte rústic com el xeviot, twesd, shetland o pana, es presenten amb tons neutres, combinats en algunes ocasions amb d'altres més càlids i més vius.

Línia "GLAMOUR", és un retrobament amb la femineïtat que ve inspirada en els anys 50-60 i que ens recorda la forma de vestir de les grans estrelles d'Hollywood, on els tons suaus combinen amb el negre i el gris. Presència de creps, setí i molt punt de llana, twill de seda i vellut, tot això en

una barreja plena de sorpreses i l'encant de les quals es basa a competir amb unes línies remenines i seductores. Smokings evolucionats, amb detalls molt d'acord amb la delicadesa femenina i moltes cotilles amples a base de frunzits, realitzats en ras negre.

Una col·lecció de peces opcionals a qualsevol circumstància i a qualsevol moment, àmpliament representada per la firma dels èxits que actualment, es diuen TOCUT.

Maria José Ejarque

Ràdio

L'emissora municipal de ràdio d'El Vendrell suspèn emissions

L'Assemblea de Col·laboradors de l'Emissora Municipal Ràdio El Vendrell (Baix Penedès) ha fet públic un comunicat, en el qual assenyala que han decidit tancar l'emissora fins que rebin les ajudes econòmiques que els permetin continuar emetent.

El comunicat entre d'altres coses, diu: "Davant la greu

situació en què es troba l'emissora en aquests moments, ja no és possible sortir en antena amb les mínimes condicions desitjables per manca de material i de personal, aquesta Assemblea, formada per realitzadors, tècnics i col·laboradors de l'emissora, ha pres la decisió de suspendre temporalment les seves emissions".

Emissions en català a Occitània (França)

Des de fa uns dies s'emet cada dimarts, de dos quarts de tres a les tres de la tarda, un programa en català a Ràdio Val Dadou (Graulhet, Occitània).

La iniciativa és obra de Pere Taillant, català nascut a Plà (Catalunya Nord).

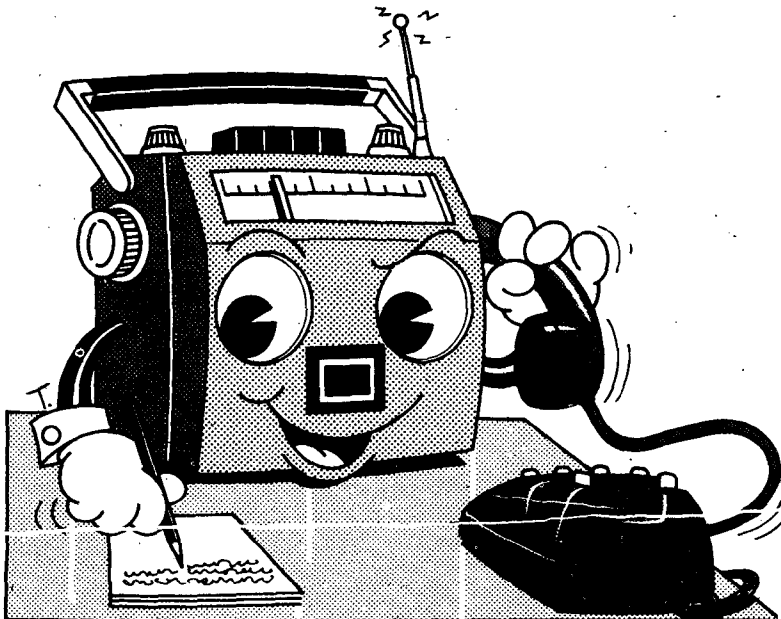
El conductor de l'espai ha declarat que el seu propòsit és donar a conèixer els Països Catalans en tots els seus aspectes.

Amb la incorporació d'un programa català a Ràdio Val Dadou són ja vuit les emissores de ràdio que, a l'exterior dels Països Catalans, tenen programació regular sobre el nostre país.

L'adreça de Ràdio Val Dadou és; 35, carrera Gambetta; F-81300 Graulhet.

Cinquantenari de Ràdio Girona

El 10 de desembre de 1933 s'inaugurava oficialment a Girona una emissora de ràdio, la primera que va començar a funcionar a les comarques gironines; emetia llavors una programació partida, d'una a tres de la tarda i de vuit a deu del vespre. Ara, cinquanta anys més tard, Ràdio Girona, la popular EA.J.38, adscrita a la Cadena Catalana i associada a la Cadena Ser, emet per ona mitjana i freqüència modulada les vint-i-quatre hores del dia i s'honora —segons paraules del seu director, Josep Vilà—, d'haver estat una escola de professionals de ràdio".

CUINA

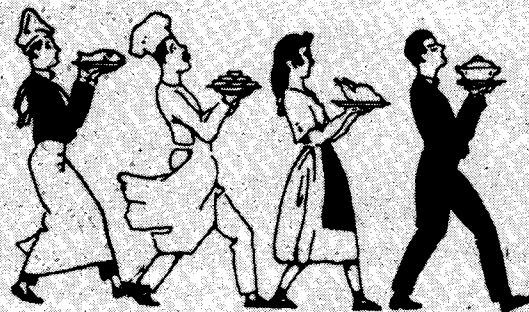
Endívies amb salsa roquefort

6 endívies
100 grams de roquefort
un iogurt
tres pastanagues grans
un formatget
sal i apit
oli
una mica de suc de llimona

Partiu les endívies en quatre de dalt a baix, col·loqueu-les en una plàtera, sobreposades unes a les altres, en el final de la plàtera poseu-hi una pila de pastanagues ratllades. Cobriu les endívies amb salsa roquefort.

SALSA ROQUEFORT: Amb una forquilla aixafeu el roquefort amb el formatget; si es necessari aprobeu-lo una mica al foc perquè quedi ben unit, després aneu-hi tirant miques d'oli com si féssiu maonesa fins a lligar-lo perquè quedi cremós, espoleu-lo amb sal d'api i una mica de suc de llimona, després afegiu-hi tres o quatre cullerades de iogurt i aboqueu-lo sobre les endívies.

Maria Gloria Muntañola

A Catalunya crearem, amb el teu ajut, la Fundació per la Pau.

Fundació per la Pau
associació promotora

En _____
Adreça _____
Demana informació a: Fundació per la Pau (associació promotora)
Pau Claris, 72, 3er 2^a B - Barcelona - 10 - Tel. (93) 302 51 29

LA FLOR DE NADAL

ELS PASTORETS DE L'AMETLLA DE MEROLA

- Espectáculo teatral de Navidad, original de **Francesc A. Picas**
- Música y armonización: **Josep Coangla**
- 19 cuadros de música, danzas, luces y de maravillosos y espectaculares efectos escénicos
- Tres horas de espectáculos emocionantes, divertidos e inolvidables

Francesc A. Picas ha renovado fundamentalmente el estilo y el concepto de "Pastorets" en Catalunya

"La flor de Nadal" es un espectáculo que recoge en el escenario, el sentido bíblico, doctrinal y popular de la fiesta cristiana de la Navidad.

DIAS DE REPRESENTACION

6	ENERO	1984	REYES
8	ENERO	1984	DOMINGO
15	ENERO	1984	DOMINGO
22	ENERO	1984	DOMINGO
29	ENERO	1984	DOMINGO
5	FEBRERO	1984	DOMINGO

Hora de las representaciones: tarde a las 4,30

ENCARGO DE ENTRADAS

EN LA AMETLLA DE MEROLA

RAMON RIERA Carrer Vell, 18, telf. 839 02 36
de 7 a 9 de la tarde. Sábado de 11 a 2 de la tarde

EN BARCELONA

JOAN COSTA Y FERRER C/. Menorca, 94-98, 2n. D
Teléfono 313 15 49

EN MANRESA

VIATGES BAIXAS, S.A. Carretera de Cardona, 2
Teléfonos 872 41 16 - 872 11 04

EN VIC

JOSEP SERRA Y MANENT C/. Verdaguer, 6
Teléfonos 885 21 61 - 886 39 47

SITUACION GEOGRAFICA: La Ametlla de Merola se encuentra a 20 kilómetros de Manresa, en la carretera que lleva a Berga
Telefónicamente, provincia de Barcelona (93)

LA REPRESENTACION DEL 8 DE ENERO SERA DESTINADA COMO AYUDA A LA RECONSTRUCCION DEL "TEATRE DE LA PASSIÓ D'OLESA DE MONTSERRAT"

Jesús ens parla

Busqueu l'evangeli d'avui: Evangeli de Sant Mateu, capítol 3, versets del 13 al 17 (Mt 3:13-17).

Reflexionem: 1. Jesús anà al Jordà a rebre el baptisme de penitència que Joan donava als jueus com a signe de penediment dels pecats i de preparació per rebre el Messies. (No era pas el sagrament del Baptisme que Jesús instituí).

2. Jesús, en aquells moments, tingué clara consciència que el Pare l'havia enviat al món com a Salvador de tots els homes. I, amb gran amor, acceptà complir aquesta missió.

3. Així, ple de l'Esperit de Déu, començà els tres anys en què, públicament, per vil·les i pobles, anuncià l'Evangeli.

El mossèn

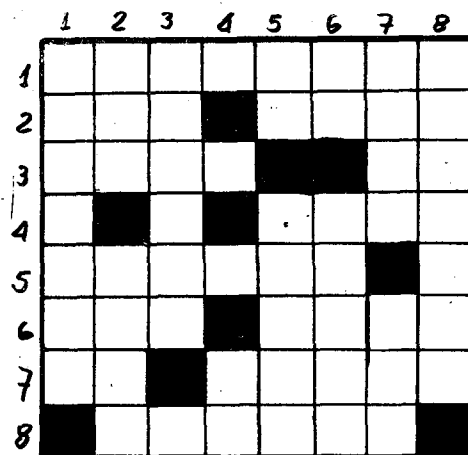
ENCREUATS

HORITZONTALS

- 1- Virtut cardinal.
- 2- Onada. Metall grisenc i tou.
- 3- Lloc on recullen pobres i ancians. Beguda estimulant.
- 4- Consonant. Inicial de punt cardinal. Dirigir-se.
- 5- Un component de l'orina que ha passat a la sang i fa molt de mal. U.
- 6- Embarcació de recreació. Xifres romanes.
- 7- Consonants consecutives. Animaló que està proveït d'ales (femení).
- 8- Natural d'una nació europea.

VERTICALS

- 1- Nom de l'avi del Nen Jesús.
- 2- Article indeterminat, plural. Que té una veu aspra, dura.
- 3- Peça teatral per a fer riure. La primera lletra de l'alfabet.
- 4- Consonant. Cinquanta. Mil. (A l'inrevés, la teva).
- 5- (A l'inrevés, arbre. Que aparta, separa).
- 6- Cent-cinquanta. El dia del naixement del nen Jesús.
- 7- Lletre grega. (En castellà, anada).
- 8- Una de les cinc parts del món.

Solucions:

8- Amèrica.	8- Català.
7- Iota. Ida.	7- MN. Alada.
6- CL. Nadal.	6- lot. LDIC.
5- IP. Ailla.	5- Urèmia. I.
4- T. L. M. at.	4- O. N. Anar.
3- Sainet.	3- Asil. Te.
2- Uns. Ronc.	2- Ona. Plom.
1- Joaquin.	1- Justícia.

VERTICALS

HORITZONTALS

L'EIXERIT

SUPLEMENT INFANTIL DE "CATALUNYA CRISTIANA"

ANY V

185

Deixeu-nos viure i jugar tranquils...!

L'altra dia, a la "Tele", vaig veure un grup d'infants, córrer tant com podien entre esclats de bombes a dreta i a esquerra. La por que devien tenir que, com per tants d'altres arreu del món, s'acabés, també per a ells, l'alegria de viure i l'esplai de jugar.

Però, ¿què pensen les persones grans que engeguen les guerres? ¿És que no ho veuen que moltes persones moren, queden ferides, pateixen, i que els infants no poden jugar tranquils?

Aquelles imatges em varen deixar trist, preocupat i nerviós. Perquè tots els nois i noies del món som germans, no? Doncs, ¿per què no ens deixen a tots que juguem tranquils? ¿Quina culpa hi tenim nosaltres? ¿Què no ho pensen això les persones grans que engeguen les guerres? ¿Què no ho veuen que el què volem tots els nois i noies del món és que puguem viure en pau i alegria, i jugar fins que el cor ens digui prou?

Per favor, guerres, no. Gràcies. No sigueu tossuts i deixeu-nos jugar tranquils, si us plau. D'acord?

L'Eixerit

L'Angelet Ignasi

BON ANY ALS NOIS QUE HEU TRAMÈS NADALES A L'ANGELET IGNASI:

MARTA CARBONÈS
TONI LAZARO
JAUME RAL
JUDIT I NEUS COTRINA

I TAMBÉ A TOTS ELS LECTORS DE "CATALUNYA CRISTIANA"

TOM

Teresa Collell i Puigdemunt

Era un gosset diminut i rodanxó, clapejat de blanc i negre. Es deia Tom.

En el barri tothom li feia moixaines, sobretot els infants, que gairebé es barallaven per poder jugar amb ell.

Tan bon punt obria els ulls ja saltironava, fent juguina de qualsevol cosa que trobés al seu pas.

I encara que amb les seves ungles esmolades destrossés quelcom, mai no havia rebut de la seva mestressa altra cos que uns quants renys amables; era un aviciat.

A mesura que anava creixent, adquiria agilitat i destresa; i, cosa sorprenent per ell, el seu olfacte era tan fi, que li permetia descobrir a distància la presència d'altres animalons pertanyents o no, a la seva espècie.

Tom obrí uns ulls com dues taronges, i amb quatre salts es plantà als seus peus tot grinyolant i remenant la cua.

El seu amo li mostrà una escopeta, i Tom, talment com si comprengués la seva utilitat, es posà a córrer amb aire intel·ligent vers la boscúria.

El seu olfacte privilegiat no tardà a descobrir indicis que per allà a la vora s'hi amagava algun conill.

Inquiet començà a forollar per entre les mates, esgarrapant a terra, ensumant en l'aire, fins que, entaforant-se per entre les arrels d'un roure corpulent, vegé sortir d'allà, afuat com un llampec, un conillet graciós d'ulls espavilats i orelles dretes.

Tom restà indecís uns instants, els precisos perquè el conillet desaparegués enllà, talment engolit per la cinglera. Però el caçador que estava a l'aguait, darrera d'uns guerrics, fou prou amatent per encarar l'escopeta i disparar.

Tom, que no estava acostumat a aquesta mena de jocs, s'extremí amb la descàrrega; no obstant es redreçà llençant-se envers la direcció seguida pel seu fugitiu.

No tardà a trobar-lo dessagnant-se llastimosament sobre l'herbei.

Els seus ulls ja no tenien la vivor de l'instant de sortir del seu amagatall, i les seves orelles caigudes, ja no li donaven aquell aire espavilat que tant li havia plagut.

Tom es posà trist i pensà.- Si la finor del meu olfacte no té altra finalitat que fer malbé coses tan boniques, ja puc plegar. Jo em creia que el conillet gentil tenia ganes de jugar, i per això he corregut al seu darrera. Hauria fruit molt empaitant-lo muntanya amunt i a través de la planura, travessant les torrenteres, saltant boixos i romanins florits, sempre acompanyats de la suau fragància de les pinedes verdejant, i de tant bé de Déu com enjoia la natura. Ben segur que hauria arribat un moment, en què conillet fugitiu, trencat de cames i extenuat per la fatiga, s'hauria deixat caure rendit sobre la catifa d'alguna vall joliva. Llavors jo, més valent que no pas ell, hauria arribat, deturant-se prop seu. Com m'hauria plagut encetar amb ell amb to amical un diàleg!... seria tant interessant poder conèixer els costums que tenen els conills, l'estil de vida, la manera de fer els caus, i com s'ho arreglen en les llargues jornades hivernals per no morir-se de gana!...

Els raonaments del pobre gos decebut haurien continuat encara, si d'ells no l'hagués tret el caçador, que en aquel moment arribà, obrint-se pas entre les mates.

Semblava satisfet. Passà la mà per l'esquena de Tom, mentre li deia: —Molt bé, menut!... Per ésser el primer dia de sortir t'has portat com un valent. Ja veig que amb tu tindrà un bon company de caça!

I agafant el pobre conill malmés per la descàrrega, el ficà al sarró, féu un xiulet, i trempat com unes pasquies emprengué el camí de retorn. Tom no les tenia totes.

Malgrat que el ressopó fou abundós, talment com si volguessin recompensar la seva bona actuació, amb aire desmenjat llepà uns quants ossos i s'estirà decebut dintre la seva caseta.

Llegendes

L'ermita estava sota l'advocació d'una Mare de Déu marinera. D'aquelles que tenen les parets cobertes de pintures amb vaixells desarborats. Rems penjats del sostre. Miniatures dins ampolles de vidre. Algunes crosses. I alguns peus, braços i mans de cera.

Deixaren tartana i animal a l'ombra d'un garrofer i seguidament es plantaren a l'ofici.

L'altar tot era llum. Els oficiants solemnes. Els cants gloriosos. Els músics esplèndits. El sermó vibrant.

En Pere No, havia de fer lloc a dintre seu per tal de posar-hi ben posades tantes i tantes coses.

En Pere Sí, s'adonà amb un cop d'ull que l'avi tirava una moneda de les grosses a la safata. I també reparà en el que hi havien tirat tots els veïns del banc.

En sortir de l'Ofici l'avi trobà aquell que buscava.

—I doncs? Vindràs després de dinar a fer café i copa? Mira! Som part d'avall d'aquell marge. Al segon garrofer. El veus?

—Sí! Aquell de la tartana.

—El mateix.

—Avant.

—Avant. Fins a la tarda.

Els pares del bessons ballaren un parrell de sardanes. L'avi i els dos Peres s'instal·laren dessota el garrofer. L'avi desembalà els estris. Preparà el foc.

Els dos vaillets descobriren totes les corbes i marringoles de les branques baixes del garrofer.

Havent dinat tothom pesava figues. La son —si vinc, si no vinc— feia el seu fet. L'avi, però, tenia els ulls molt brillants i espiava el camí per sota les branques.

—Ja el tenim aquí—digué per ell. Seguidament s'aixecà. L'home de la sortida de l'Ofici s'apropava, tot fent el desentès.

El que l'avi anava a comprar ja ho tenia venut —i amb el preu compromès— des del dia que anà a mercat amb en Pere Sí i en Pere No.

L'avi es llepava els llavis. Delia.

Els dos néts l'esguardaven. En Pere No, badat d'ulls. En Pere Sí, amb un interès mai no vist fins aleshores.

DIUMENGE 8

PRIMERA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

10.00 POBLE DE DEU
10.30 SANTA MISSA
11.30 CONCERT
12.00 TEMPS I MARCA
15.00 NOTÍCIES
15.30 LA VOLTA AL MÓN DE WILLY FOG
16.00 FAMA
16.50 I TANMATEIX T'ESTIMO
17.40 MÓN SUBMARI
18.30 NI EN VIU NI EN DIRECTE
19.00 INFORMACIÓ ESPORTIVA
19.05 LOU GRANT
20.00 VAL MÉS PREVENIR
20.30 TELEDIARI
21.00 EN BUSCA DEL TESORO
22.00 ESPANYA, HISTÒRIA IMMEDIATA
23.00 ESTUDI ESTADI
00.00 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 TOM, DICK I HARRIET
16.00 MÚSICA I MÚSICS
16.30 ÚLTIMES PREGUNTES
17.30 ESTRENAS-TV: "Encuentro mortal".
19.00 ELS PARES DELS NOSTRES PARES
20.00 FLAMINGO ROAD
21.00 EL DOMINICAL
22.00 LLARGMETRATGE: "Julio César". (1953)
00.05 COMIAT
CIRCUIT CATALÀ
10.30 MISSA
11.25 DOCUMENTAL
11.35 MIRAMAR ESPORTIU
13.50 DOCUMENTAL
14.00 CARA A CARA

DILLUNS 9

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 MIRAMAR ESPORTIU
14.00 CREAR I VIURE
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 SARA DANE
16.35 LA TARDA
17.05 EL JOTGLAR I LA REINA
17.30 ELS RIUS
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 DABADABADA

18.55 CANTINFLAS
19.05 PISTA LLIURE
20.00 CONSUM
20.30 TELEDIARI
21.35 OMNI
21.35 HITCHCOCK
22.40 VIURE CADA DIA
23.40 ÚLTIMES NOTÍCIES
23.50 COMIAT

SEGONA CADENA

16.45 CICLE TEATRE.
"Joc de Taula".
18.15 RONDALLES D'EUROPA
18.45 MIRAMAR ESPORTIU

CIRCUIT ESTATAL

19.00 AGENDA
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 EL COS HUMÀ
19.25 CURS D'ANGLÈS
CIRCUIT ESTATAL
19.00 AGENDA
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 EL COS HUMÀ
20.00 ESTADI-2
20.30 LA NIT DEL CINEMA ESPANYOL: "La Dolores". (1939)
23.45 TELEDIARI
00.15 TELE-ESPORT
00.30 COMIAT

DIMARTS 10

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 TERCENCI A LA FRESCA
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 SARA DANE
16.35 LA TARDA
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 DABADABADA
18.55 CANTINFLAS
19.05 TOCATA
20.00 MIL PER MIL
20.30 TELEDIARI
21.05 EL ARCA DE NOÉ
21.35 LA COMEDIA: "Sólo para hombres".
23.35 ÚLTIMES NOTÍCIES
23.45 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 L'AVIA CUINA
17.15 PER MOLTS ANYS
18.15 MAFALDA
18.45 MIRAMAR EDICIÓ ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 AGENDA

19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 EL COS HUMÀ
20.00 TELEFILM JOVENIL: "Soup y yo".
20.30 AMB LES MANS A LA MASSA
21.00 ESCRUPOLS
22.00 SI JO FOS PRESIDENT
23.45 TELEDIARI
00.15 TELE-ESPORT
00.30 COMIAT

DIMECRES 11

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 COMARQUES
14.00 L'ÈPOCA DEL GOTIC CATALÀ
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 SARA DANE
16.35 LA TARDA
17.05 LA MÚSICA EN EL TEMPS
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 DABADABADA
18.55 CANTINFLAS
19.05 NOSALTRES
20.00 DOS EN DISCORDIA
20.30 TELEDIARI
21.05 DINS D'UN ORDRE
21.35 SESSIÓ DE NIT: CICLE CINE NEGRE AMERICA: "La ley del Hampa". (1960)
23.20 ÚLTIMES NOTÍCIES
23.30 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 VEURE MÓN
17.15 PUNT DE REUNIÓ
18.15 MAFALDA
18.45 MIRAMAR, EDICIÓ ESPORTIVA
CIRCUIT ESTATAL
19.00 AGENDA
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 EL COS HUMÀ
20.00 TEMPS DE PAPER
21.00 ESTUDI OBERT
22.45 LA BONA MÚSICA
23.45 TELEDIARI
00.15 TELE-ESPORT
00.30 COMIAT

DIJOUS 12

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ
13.30 COMARQUES

14.00 CINC CENTIMS DE CULTURA
14.25 MIRAMAR
CIRCUIT ESTATAL
15.00 TELEDIARI
15.35 SARA DANE
16.35 LA TARDA
17.05 D'AQUÍ CAP ENLLÀ
18.00 BARRI SESAMO
18.25 EL LIBRO GORDO DE PETETE
18.30 DR. SNUGGLES
18.55 CANTINFLAS
19.05 CIRC
20.00 DE PELICULA
20.30 TELEDIARI
21.00 BONA NIT
22.35 DELICIOSAMENT ABSURDS
23.05 EN PORTADA
23.40 DARRERES NOTÍCIES
23.50 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

16.45 DOCUMENTAL
17.00 Conexió amb Madrid per donar lloc a la retransmissió de PATINATJE ARTÍSTIC DESDE BUDAPEST

CIRCUIT ESTATAL

17.00 PATINATJE
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 EL COS HUMÀ
20.00 DOCUMENTAL
20.30 BÀSQUET: Limoges-F.C.Barcelona.
22.00 CINE CLUB. CICLE: BUÑUEL A MÈXIC: "El". (1952)
23.45 TELEDIARI
00.15 TELE-ESPORT
00.30 COMIAT

DIVENDRES 13

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

13.30 PARLAMENT
14.00 APERITIU AMB...
14.25 MIRAMAR

CIRCUIT ESTATAL

15.00 TELEDIARI
15.35 SARA DANE
16.35 LA TARDA
17.05 L'ART DE VIURE
18.00 BARRI SESAMO
18.30 LAS FÁBULAS DEL BOSCO VERT
19.00 CANTINFLAS
19.10 ANDY ROBSON
19.35 DE CARA AL MÓN
20.02 AL GALOPE
20.30 TELEDIARI
22.40 LA PLAZA DEL DIAMANTE

23.40 DARRERES NOTÍCIES
23.50 CONCIERTO SENTIDO
00.20 TESTIMONI
00.25 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

15.30 EL MÓN DEL BARROC
16.30 CALDERERO, SASTRE, SOLDADO, ESPIA. (Reposició.)
17.30 PATINATJE
19.10 POSTA A PUNT
19.25 CURS D'ANGLÈS
19.40 EL COS HUMÀ
20.00 LA CLAVE
23.45 TELEDIARI
00.15 TELE-ESPORT
00.30 COMIAT

DISSABTE 14

PRIMERA CADENA

CIRCUIT CATALÀ

10.30 LA GRESCA DEL SAC DE GEMECS/XERINOLA
12.00 MUSICAL: Ramon Muntaner.
12.30 DOCUMENTAL
13.00 ALLÒ QUE EL TEMPS NO S'EMPORTA
14.30 RECURS INFORMATIU
CIRCUIT ESTATAL
11.00 COM HO VEUS
13.00 GENT JOVE
14.30 MIRAR UN QUADRE
15.00 TELEDIARI
15.35 ELS PITUFOS
16.05 PRIMERA SESSIÓ: "El héroe solitario". (1957)
18.00 ERA UNA VEGADA... L'HOME
18.45 LLIBRES D'AVENTURES
19.35 VOSTÈ PER EXEMPLE
20.30 TELEDIARI
20.55 MASH
21.20 INFORME SETMANAL
22.35 LLARGMETRATGE: "Ya soy mujer". (1975)
00.20 COMIAT

SEGONA CADENA

CIRCUIT ESTATAL

14.00 PATINATJE
18.00 LA VIGILIA DEL NOSTRE TEMPS
19.30 TALLER DE TEATRE
20.30 RECORDANT A: "Dionne Warwick".
21.00 DOCUMENTAL: Rafael.
22.00 CONCERT DE LES NACIONS UNIDES
24.00 COMIAT

TELE-CRITICA

Balanç televisiu 1983

Es costum, pels volts de Cap d'Any, fer un repàs a tota la programació emesa durant l'any acabat de transcórrer.

Deixant allò que és negatiu, que ha estat, per a molts, més que excessiu, ens limitarem a donar compte de tot el que —des d'una inevitable òptica personal— creiem que mereix ser destacat i recordat, com a màxims valors positius assolits dintre de les diferents especialitats que el mitjà televisiu ens ofereix:

DIBUIXOS ANIMATS: Res de notable. Actualment és en antena "Dr. Snuggles". "Dr. Snuggles", és una excel·lent sèrie de dibuixos animats, amb veritable sentit estètic i gust pel dibuix.

PROGRAMES CULTURALS: "Robinson".

SÈRIES CINEMATOGRAFÍQUES: Cicle dedicat a Douglas Sirk, amb films com "Obsesión", "Sólo el cielo

lo sabe", "Siempre hay un mañana" i "Himno de batalla", així també la recent sèrie japonesa amb films com "El escándalo", "El hombre del carrito" (Premi festival de Cannes), "Buenos días" y "La lira de Birmania".

MILLOR PEL·LÍCULA DE L'ANY: "María Candelaria". Obra mestra del cinema.

INFORMATIUS: Sens dubte, "Hoy en la 2". Darrerament els serveis informatius han millorat notablement.

TEATRE: Reposició de "Hamlet, príncep de Dinamarca" (Versió de Terenci Moix).

SÈRIES TELEVISIVES: "Dr. Caparrós, metge de poble".

DOCUMENTALS: Documental sobre Olot (TV3). Hi ha altres documentals de qualitat. És difícil l'elecció.

PROGRAMA RELIGIÓS: "Pueblo de Dios". Distreu, anima, conhorta.

Joan Sans

FILATÈLIA

Per Enric Graupera

El 7 de desembre del 1978, el Principat de Liechtenstein commemora el Nadal amb una sèrie de tres segells, plasmant-hi tres vitralls de l'església de Triesenberg. Valors: 20, 50 i 80 rappen. Format: 20'5 x 51'5 mm., vertical.

El de 20 presenta l'Adoració dels pastors. Color: groc, vermell, blau, negre i vermell brú. El de 50, la Verge i l'Infant Jesús en el seu tron, i Sant Josep. Color: groc, vermell, blau, negre i blau fosc. El de 80, l'Adoració dels Mags. Color: groc, vermell, blau, negre i blau fosc.

Triesenberg és un petit poblet. Els seus primers habitants provenien de l'Haut-Valais. La parròquia fou consagrada l'any 1769, el 15 d'octubre, pel príncep-bisbe Johann von Federspiel, dedicada a St. Josep. Aquests vitralls són obra de J. Troyers; mostren una filigrana de detalls i un vigor artístic remarcable. Els regalà el S.A.S. Franz Josep II, l'any 1939.

colección «MASSAGRÁN»

GUION: R. FOLCH Y CAMARASA

DIBUJOS: J. M. MADORELL

VOLUMENES PUBLICADOS:

- Aventuras extraordinarias de MASSAGRÁN 30×22,5 cm. 46 pp. ctné.
 - Aventuras AUN MÁS extraordinarias de MASSAGRÁN 30×22,5 cm. 52 pp. ctné.
- NOVEDAD DICIEMBRE 1983**
- MASSAGRÁN y el cuadrado mágico 30×22,5 cm. 54 pp. ctné.

EDICIONES EN CASTELLANO Y EN CATALAN

EDITORIAL CASALS

ESPECIALIZADA EN LIBROS DIDACTICOS

MATERNAL-PREESCOLAR-EGB-BUP

Caspe, 79. Barcelona-13 Tels. 245 72 03-04